

Årsrapport 2009

Fylkesmannen i Vestfold

Innhold

Kapittel 1 - Om embetet	Side 3
Kapittel 2 - Sentrale politiske føringer	Side 6
Kapittel 3 - Resultatområder	Side 13
Kongehuset	Side 13
Miljøverndepartementet	Side 13
Landbruks- og matdepartementet	Side 21
Kunnskapsdepartementet	Side 32
Barne- og likestillingsdepartementet	Side 41
Justis- og politidepartementet	Side 43
Kommunal- og regionaldepartementet	Side 46
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Side 55
Helse- og omsorgsdepartementet	Side 61
Statens Helsetilsyn	Side 73
Samferdselsdepartementet	Side 76
Utenriksdepartementet	Side 76
Kultur- og kirke departementet	Side 77
Fomyings- og administrasjonsdepartementet	Side 77

Kapittel 1 - Om embetet

1.1 Tilstanden i embetet og fylket – generelt

Kommunenes situasjon

I en rekke år har vi valgt å løfte frem den relativt svake kommuneøkonomien i Vestfold. For året 2009 har vi valgt å beskrive noen velferdspolitiske utfordringer.

Med unntak av én kommune ligger Vestfoldkommunene under landsgjennomsnittet på levekårsindeksen. Deler av bykommunene ligger langt under landsgjennomsnittet. Dette betyr at vi har fått en markert todeling av vårt lokalsamfunn.

Videre har Vestfold har de senere år hatt et høyt frafall fra videregående skole, over landsgjennomsnittet. Leseferdigheten blant elever på barnetrinnet har ligget under landsgjennomsnittet. Frekvensen av sosialstøtte og uføretrygd til personer under 30 år er høy. Dette har betydelige velferdsmessige konsekvenser for de det gjelder og vil være en stor belastning på den offentlige økonomien. Fra næringslivet mottar vi rapporter om at de er bekymret for den fremtidige tilgangen til arbeidskraft. Denne situasjonen førte til at hele vestfoldsamfunnet i 2009 startet opp et større program, "God Oppvekst", der formålet er å forebygge mer effektivt mot frafall.

En annen stor utfordring for flere av vestfoldkommunene, og særlig bykommunene, er de mange arealkonfliktene og mangel på arealer for fremtidig byutvikling. Basert på bekymringer fra blant annet næringslivet i fylket, har Fylkesmannen tatt initiativ til å utvikle arealstrategier for å få til en hensiktsmessig videreutvikling av byer og tettsteder i fylket. I dette arbeidet er det viktig at statlige etater samarbeider effektivt med de berørte kommunene og fylkeskommunen.

Disse to utfordringene er nærmere beskrevet i kap. 2.1.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Fylkesmannen vurderer som i 2008 at samarbeidsklimaet og den generelle tilstand innenfor fagfeltet samfunnssikkerhet og beredskap er godt i Vestfold.

Samarbeidet med kommunene innenfor "Beredskapsnettverket i Vestfold" har også i 2009 fungert godt og samarbeidet med de øvrige viktigste beredskapsaktørene i Vestfold Beredskapsforum er også svært nyttig for alle parter.

Etter revisjonen av vår Fylkes-ROS som ble avsluttet, har vi i 2009 lagt vekt på oppfølgingsaktivitet mot de ulike aktører som er ansvarlig for gjennomføring av tiltak innen områder med uønsket risiko. Dette er gjort ved brev om møter og vil bli ytterligere fulgt opp i 2010.

Vi hadde for 2009 lagt opp til kommuneøvelser med tema pandemi. Siden svineinfluensaen slo til, fant vi det riktig å ikke gjennomføre øvelser med kommunene i dette året. Den praktiske håndtering av svineinfluensaen i kommunene var en god nok øvelse i seg selv.

Vi har gjennomført 4 veiledningssamtaler/tilsyn i kommunene i dette året.

Vår vurdering er at de fleste av kommunene fortsatt har for lav ressursbruk innenfor samfunnssikkerhet og beredskap, noe som gjør at revisjon av kommune-ROS, beredskapsplaner tar for lang tid. Vi påtaler dette ved tilsyn og øvelser både overfor den politiske og administrative ledelse i kommunene.

Barn og unge

Fylkesmannen har også i 2009 viet utsatte barn stor oppmerksomhet, barn som enten er inn under, eller burde vært inn under, tiltak i det kommunale barnevernet. Vi har fulgt opp det vi tidligere har avdekket som svikt i meldeplikten. Dette har vi gjort gjennom veiledning, dialogmøter og konferanser, og gjennom nye tilsyn. Til tross for mye medieoppmerksomhet knyttet til meldepliktsvikt i vårt eget fylke, har tilsyn med kommunenes system for meldeplikt vist at sikre systemer ikke er på plass i den utstrekning vi hadde forventet.

Fylkesmannen mener at det er grunn til å bekymre seg for det kommunale barnevernet generelt. Gjennom rapporteringer, statistikk og annen informasjon, sitter vi med et bilde der vi ser at barneverntjenestene har mange sårbarhetspunkter. Det synes som om barneverntjenestene generelt opplever seg underbemannet, og bekymringen

til Fylkesmannen er i den sammenheng knyttet til konsekvenser dette måtte ha for saksbehandling. Vi ser av rapporteringene at barnevernet mottar flere meldinger enn tidligere, men vi ser også at flere meldinger henlegges. Det samme gjelder undersøkelser. Fylkesmannen har derfor ført tilsyn med henlagte meldinger og henlagte undersøkelser i tre kommuner, og på begge områder avdekket vi henleggelse Fylkesmannen mente det ikke var forsvarlig grunnlag for å henlegge. Ut fra en antakelse om at antall meldinger fortsatt vil øke, øker også Fylkesmannens bekymring for utsatte barns sikkerhet. Det er i tillegg spesielle utfordringer knyttet til små kommuner. Fylkesmannen har i denne sammenheng tatt initiativ til en dialog med kommunene om hvordan de kan bidra til å styrke sine barnevernstjenester gjennom interkommunalt samarbeid eller gjennom andre løsninger.

Vestfoldsamfunnet har et ønske om å sikre barn en best mulig oppvekst. Vi har derfor etablert et felles satsingsområde "God oppvekst 2008-2018". Fokus på barnvern og tidlig intervensjon er viktig i denne sammenheng. Prosjektet beskrives utfyllende i kapittel 2.1.

Helse og sosialområdet

Vi har hatt 3 områder med uthevet fokus i 2009. Dette gjelder: Helse i plan. Vi har deltatt i utviklingen av et godt verktøy for saksbehandling. Til tross for endringen i plan- og bygningsloven deltar helsepersonell fremdeles lite i kommunalt planarbeid.

Kvalifiseringsprogrammet i NAV. Undersøkelse i åtte kommuner etterlater usikkerhet om hvor mange deltakere som vil komme i varig arbeid eller aktivitet etter endt program.

Meldeplikt til barnevernet. Tilsyn viser at det fremdeles er underrapportering til barneverntjenesten fra helsepersonells side.

Detaljer om innholdet er beskrevet i kap 2.2.

Nevnte områder er gitt spesiell fokus i 2009 fordi en ser et stort potensial for forbedringer på disse områdene her i Vestfold. Resultatene for 2009 bærer preg av en oppstartsfase fordi endringer i holdninger og innarbeidede rutiner krever tid å etablere før de tas i bruk i full skala.

1.2 Rapportering på ressursbruk

1.2.1 Embetet som helhet

Bemanning for avdeling oppvekst og opplæring har i 2009 vært 13 årsverk. På grunn av langtidsfravær, permisjoner og vakanser, har avdelingen vært redusert med 2 årsverk. Dette har ført til lavere aktivitetsnivå enn planlagt på enkelte områder, for eksempel tilsyn på skoleområdet.

Departement	FMVE		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Kongehuset	15	0	15	0
Miljøverndepartementet	557	135	557	135
Landbruks- og matdepartementet	591		591	0
Kunnskapsdepartementet	194	175	194	175
Barne- og likestillingsdepartementet	152		152	0
Justis- og politidepartementet	270		270	0
Kommunal- og regionaldepartementet	227	0	227	0
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	120	45	120	45
Helse- og omsorgsdepartementet	197	123	197	123
Statens Helsetilsyn	350	0	350	0
Samferdselsdepartementet	1		1	0
Utenriksdepartementet	4		4	0
Kultur- og kirkedepartementet	9		9	0
Fornyings- og administrasjonsdepartementet	1		1	0
Administrasjon	764	0	764	0
Embetsledelse	87	0	87	0
Sum:	3539	478	3539	478

1.2.2 Det administrative området

Område	FMVE		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Embetsledelse (FM og ass. FM)	87	0	87	0

Administrativ ledelse (adm sjef el. tilsvarende)	22	0	22	0
Arkiv	243	0	243	0
Regnskap og lønn	151	0	151	0
Personal	48	0	48	0
IKT	90	0	90	0
Informasjon	20	0	20	0
Ekspedisjon/forværelse	90	0	90	0
Statens hus (vaktmester, kantinge, sentralbord, renhold mm)	100	0	100	0
Landsdekkende oppgaver på administrativt område	0	0	0	0
Sum:	851	0	851	0

1.3 Andre forhold

Styringsdialogen / Rapportering

Systemet med embetsoppdrag og koplingen opp i mot vår rapport fungerer tilfredsstillende. Foreløpig tildelingsbrev for 2010, som kom i oktober 2009 anga økonomiske rammer for 2010 og var en stor forbedring i forhold til tidligere.

Offentlige anskaffelser

Fylkesmannen i Vestfold deltar i Vestfold offentlige innkjøpssamarbeid (VOIS). Vi deltar på avtaler innen kantinedrift rekvisita og data/kopiutstyr.

Vi har likevel hatt god bruk for Merzell i forbindelse med utlyste konsulentoppdrag og ny kontrakt på renhold.

Miljøkrav i offentlige anskaffelser

I 2009 har vi hatt et informasjonsprosjekt om miljøkrav i offentlige innkjøp. Prosjektet føres videre i 2010 i regi av VOIS.

Øvrige rapporteringsområder som tidligere lå under dette kapitlet ligger nå under 3.98

Kapittel 2 - Sentrale politiske føringer

2.1 Generelle samordningsoppgaver. Fornyning av offentlig sektor

Fornyning av statlige etater i samarbeid med næringslivet.

Det norske samfunnet vil stå overfor flere betydelige utfordringer i årene framover. Vi har en langtidstrend med mangel på arbeidskraft, særlig i næringslivet og helse, pleie og omsorg.

Det kan også se ut som om vi har en sviktende rekruttering til arbeidslivet blant unge. Frafallstallene i videregående skole og omfanget av sosialstøtte/trygd blant de under 30 år er meget høyt.

Samtidig har regjeringen nå gitt tydelige signaler om at statens bruk av penger gradvis skal trappes tilbake til ”handlingsregelen”.

I denne situasjon står vi overfor store utfordringer mht. effektivisering og fornyelse av arbeidsmetoder og løsninger i mange sektorer. Utfordringen er dessuten felles for offentlig sektor og næringslivet.

Hensikten er at vi sammen skal komme på sporet av forbedringer og effektivisering – og få de gjennomført.

Innovasjon og samarbeid er tvingende nødvendig dersom vi skal kunne lykkes med å løse utfordringene.

Fylkesmannen etablerte derfor i år 2000, gjennom sin samordningsrolle, et samarbeid med næringslivet for å styrke samspillet mellom regionale statsetater og næringslivet.

En av aktivitetene har vært etablering av felles arenaer og møteplasser mellom offentlig sektor og næringslivet for dialog og kunnskapsdeling. Dette arbeidet har blant annet resultert i at negative holdninger og myter om hverandre har avtatt og deltagere fra statsetatene har møtt næringslivsledere som vet ” hvor skoen trykker” Næringslivsledere har fått mer forståelse og kunnskap om etatenes oppgaver og hvordan offentlig sektor fungerer - i tillegg til at det skapes større trygghet og interesse for statlig deltagelse på arenaer hvor gode dialoger og kunnskap utveksles. I tillegg til konkrete endringer i saksbehandlingsrutiner har samarbeidet gitt større innsikt og forståelse hos interne saksbehandlere på hvordan næringslivet fungerer. Denne kunnskapen er viktig for økt kvalitet og service i tjenestetilbudet.

Det har de siste årene vært gjennomført svært mange konferanser hvor næringslivsledere og ledere fra regional stat har deltatt. Dette arbeidet har gitt fylkesmannen og øvrige ledere ved embetet en unik mulighet til innblikk i viktige saker som har hatt betydning for samordning, forenkling og effektivisering av den statlige virksomhet i fylket.

Eksempler på resultater for tilrettelegging av et fremtidsrettet næringsliv;

- START – ”en dør” inn til et nettverk av hjelpere fra offentlig sektor og næringslivet som skal bistå nyetablerere og småbedrifter i endring. Se www.startivestfold.no
- GRØNT LYS 09 – oppstart og igangsetting av regjeringens handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Se www.VOIS.no

God oppvekst

I 2009 ble det gitt mye oppmerksomhet i Vestfold til temaet ”God Oppvekst”. Det er etablert et felles handlingsprogram 2008-2018 for hele fylket der både statlig sektor, kommunene, fylkeskommunen og næringslivet er deltakere. Fylkesmannen legger på sitt nettsted løpende ut oppdatert informasjon om handlingsprogrammet: <http://www.fylkesmannen.no/infomag.aspx?m=49290>

Programmet omfatter aldersgruppene fra fødsel til og med videregående skole og formålet er at 95% av ungdommene skal kunne fullføre videregående utdanning og dermed øke rekrutteringen til arbeidslivet. Det er en utbredt erkjennelse i Vestfold at hvis man skal ta vare på framtiden, må alle parter jobbe sammen og langsiktig. En hovedtanke i God oppvekst er sentral koordinering og lokalt ansvar for gjennomføring av tiltak.

Bakgrunnen for det høye engasjementet er blant annet at Vestfold kommer svakt ut på levekårsindeksen og frafallstallene fra videregående skole har vært større enn landsgjennomsnittet. Videre er mange

Vestfoldkommuner blant kommunene i landet med svakest økonomi.

Fylkesmannen har i 2009 gjennomført møter med formannskap/kommunestyre og administrativ ledelse i kommunene i Vestfold om handlingsprogrammet, med drøfting av hvilke angrepsvinkler kommunene ser for seg gjennom politisk behandling og lokale prioriteringer av God oppvekst i plan og budsjett.

Flere arbeidsgrupper har vært i arbeid og levert forslag til felles tiltak for hele fylket. En bredt sammensatt styringsgruppe har ansvar for koordinering og gjennomføring av fellestiltakene.

Ledelse og verdier

Så langt har vi i altfor stor grad akseptert at mange unge ikke lykkes. Derfor kreves det nytenkning, omdefinering av verdier og ikke minst en offensiv ledelse i offentlig sektor. Dette er nødvendig for å bringe fram nye verdier og metoder som hindrer at ungdommer faller fra og blir avhengige av sosialstøtte og trygd. Problemet med frafall blant ungdom er en trussel mot både velferd og den nasjonale verdiskapingen. Derfor er disse spørsmålene viktige for ledere i stat, kommuner og næringslivet, og vi må ha et regelverk som er fleksibelt og understøtter arbeidet

Forholdet til kommuneøkonomi

Nye satsninger krever ofte økt ressursinnsats. På dette området tror vi det først og fremst er snakk om ledelse og bruk av ressurser på en annen måte. Denne utfordringen må allikevel ikke undervurderes; etablerte rutiner, profesjonstenkning og konkurranse mellom budsjettområder gjør at endringer kan møte motstand. Men det er fullt mulig, uten dramatisk økning av budsjettammer.

Ufordringer i samordningen

Et hovedbudskap i "God Oppvekst" er at samarbeid mellom sektorer og mellom offentlig sektor og bedrifter er avgjørende hvis vi skal lykkes. Dette ufordrer ikke minst lederne. Vi har imidlertid nå en rekke gode eksempler der samarbeid gir resultater.

Rettsikkerhet

Tildeling av rettigheter i skole og oppvekst og tilsyns/klageordninger knyttet til disse har utløst mye arbeid på alle nivå i offentlig sektor de senere år. Til tross for dette har vi i dag kanskje tidenes mest dramatiske frafall.

Noe av problemet er trolig at rettighets- og kontrollordningene har vært regelstyrte og fungerer oppstykket og fragmentert. Vi har ikke hatt noe system som evaluerer alle de isolerte ordningene opp mot følgende spørsmål:

Lykkes ungdommene i sin skolegang? Kommer de seg videre fra skolegang og inn i arbeid ?

I utgangspunktet skal elevene få sin opplæring etter vedtatte læreplaner og gjeldende fag- og timefordeling. I praksis tolkes dette av Utdanningsdirektoratet slik at all opplæring som ikke fullt ut følger fastsatte læreplaner og fag- og timefordeling skal defineres som spesialundervisning og følge saksbehandlingsreglene for dette (opplæringslovens kap 5), jfr Rundskriv Udir-4-2009.

Dette rammer særlig barn og unge som har behov for en praktisk innretning av sitt opplæringstilbud, og som ved overgangen til videregående skole sikter mot kompetanse på lavere nivå. PPT må for disse elevene utarbeide en sakkyndig vurdering for spesialundervisning, enkeltvedtak må fattes, IOP og halvårsrapporter utarbeides. Med denne definisjonen blir inntil en tredjedel av årskullet i videregående skole stigmatisert, både i opplæringsløpet og i forhold til arbeidslivet.

Også på grunnskolens ungdomstrinn står innretningen og tolkningen av fag- og timefordelingsreglene i veien for en fleksibel og innretning av skolegangen tilpasset enkelte elevers behov for faglig fordypning og læring, og mulighetene til effektiv bruk av skoletiden.

Dette blir særlig tydelig der skolen skal nytte seg av eksterne ressurser og læringsomgivelser. Stikkordmessig nevner vi bruk av eksterne fagpersoner (lektor 2- ordningen) ekskursjoner, prosjektarbeid, entreprenørskap, elevbedrifter, samarbeid med næringslivet, samarbeid med hjelpeapparatet, kommunen, lag og foreninger i lokalsamfunnet, og annen tilpasning av læringsbetingelsene som krever at fag og timefordeling må håndteres fleksibelt eller løses opp.

Vår konklusjon er at ordningene som skal sikre rettigheter, i større grad må evalueres i en helhet og gis større fleksibilitet. Med dette menes at den lokale ledelse i større grad må få anledning til å bruke virkemidlene etter skreddersøm, ved den enkelte skole og overfor det enkelte menneske.

Vi vil i løpet av kort tid sende et brev til Kunnskapsdepartementet der vi ønsker å lage en ordinær søkbar studieretning i videregående skole som gir kompetanse på lavere nivå for undervisning som i dag tildeles som spesialundervisning. Vi håper med dette både å bidra til å gi de unge tilbud med mål som er interessante, mulige og realistiske, få redusert et stort byråkrati og unngå stigmatisering for de ungdommene det gjelder

Arealstrategier for Vestfoldbyene

I Januar 2009 hadde Fylkesmannen og andre berørte statsetater en dialogkonferanse om arealspørsmål, sammen med næringslivet i fylket. Hovedbudskapet i tilbakemeldingen fra næringslivet var at det haster med å få laget arealstrategier for byene slik at de vil være i stand til å ta imot bedriftsetableringer og bedriftsutvidelser når vi kommer ut av finanskrisen.

Bakgrunnen for denne saken er at de fleste byområdene og flere tettsteder sliter med å finne egnede utbyggingsarealer som ikke kommer i konflikt med en eller annen regional eller nasjonal interesse (eks. jordvern, miljø, kultur, barn og unge, transport/trafikk osv.).

Fokus på byer og tettsteder skyldes flere forhold:

- Næringslivets eget behov utvikling
- Effektiv bruk av naturressurser
- Økt muligheter for energiøkonomisering
- Urbane kvaliteter er etterspurt
- Sterkere urbant miljø skaper økt konkurransekraft
- Statlige føringer setter restriksjoner for ”spredt” etablering av bolig- og næringsarealer.

Bykommunene og fylkeskommunen går nå sammen om å gjennomføre prosjektet ”Vestfoldbyen”. En del av utfordringen her er å finne løsninger på effektiv arealbruk i byene og bolig/næringsutvikling i randsonen rundt byene.

Når man velger å satse mer konsentrert på byer og tettsteder, da må det gis handlingsrom for en slik utvikling i kommunene.

Motargumentene mot arealmessig byutvidelse kommer ofte fra statlige organer pga. statlige føringer på en rekke områder.

For å finne gode helhetsløsninger, må noen hensyn få en overordnet rolle. Dette er særlig viktig ved byutvikling, der det er så mange motstridende hensyn.

Det er viktig at både kommunene som planmyndighet, statlige etater og fylkeskommunen har en felles, overordnet innstilling til den framtidige byutviklingen i Vestfold.

Formålet med dette arbeidet vil være:

- Å styrke handel i tilknytning til hver enkelt av byene (bykjerne og randsonen rundt byen)
- At byene skal kunne fange opp naturlig etterspørsel etter næringsetableringer i årene framover (være i forkant av utviklingen).

I arbeidet med arealstrategiene må statsetatene bidra aktivt for å finne omforente løsninger på utviklingen framover.

Når arealstrategiene er ferdig utviklet, bør de brukes som grunnlag for kommunenes planer (kommuneplan, kommunedelplaner, reguleringsplaner osv.).

2.2 Velferd, helse og personleg tenesteyting

Helse og sosialområdet

Helse i plan

I rapporten for 2008 skrev vi om Helse i Plan og muligheten som ligger i den nye Plan- og bygningsloven som trådte i kraft fra 01.07.09. Bestemmelsen er ”ung” og vi forventer at kommunene blir mer tydelige i vurdering av helsekonsekvenser i planarbeidet. Skal vi lykkes med å få grep om sosial skjevutvikling, er det avhengig av at settes søkelys på, - og at det tas stilling til hvilke områder det skal satses på. Levekårene endrer seg langsomt og det er først ved langsiktig planlagt satsing at vi kan vente bedring. Deltakelse i den nasjonale satsingen på ”Helse i plan” har gitt oss i Vestfold noe forsprang, ikke minst studiet ved Høyskolen i Vestfold. Allikevel ser vi at det er stykke frem til anvendt kunnskap i kommunene blir konsistent og synlig. Et av prosjektets formål; nemlig den å gjøre helsefolk mer kompetente som deltakende kommuneplanleggere, kan se ut for vår del som det svakeste av resultatene så langt. Prosjektet går ut 2010, og skal evalueres nærmere.

Kvalifiseringsprogrammet i NAV

Vi har vurdert 197 vedtak etter Kvalifiseringsprogrammet fra åtte kommuner i 2008. Undersøkelsen ble gjort i forståelse med KS og i samarbeid med NAV-fylke. Hensikten var å legge grunnlaget for at det videre arbeidet med programmet skal skje til beste for dem det faktisk gjelder – brukerne med sammensatte og langvarige behov for tjenester.

Vi konstaterer at mange entusiastiske saksbehandlere gjør en stor innstans for å få igangsatt KVP. Vi finner flere sammenfallende funn med Riksrevisjonen og Arbeidsforskningsinstituttets undersøkelser. Det fattes vedtak i alle saker om innvilgelse av program. NAV-kontorene rekrutterer imidlertid ulike grupper med ulik problematikk til ordningen. Der arbeidsevnevurdering er gjennomført, er det en uklar sammenheng mellom denne og igangsatte tiltak. Oppfølgingen av tiltakene er svært ujevn.

Undersøkelsen etterlater usikkerhet om hvor mange deltakere som vil komme i varig arbeid eller aktivitet etter endt program. Dokumentasjonen er svak og vanskeliggjort ved at det opereres med ulike og parallelle datasystemer. Det foreligger lite systemer for hvordan og hvorfor ulike tiltak blir valgt. Individuell plan er lite brukt. Brukermedvirkningen synes imidlertid å være bedre enn hva andre parallelle undersøkelser viser. Prosjektet vil bli fulgt opp i 2010, både ved tilsvarende samarbeid og undersøkelser i andre kommuner/NAV-kontor og som tilsyn med enkeltområder.

Meldeplikt til barnevernet

I 2008 ga Helsetilsynet i Vestfold helsetjenesten kritikk for manglende melding til barneverntjenesten for skader Christoffer var påført før han døde. Det ble påpekt at helsetjenesten manglet gode systemer for å fange opp barn som kunne være utsatt for vold i hjemmet. Helsetilsynet i Vestfold har i 2009 sett mer på de manglene vi fant i Christoffer-saken. Det viser seg at det fortsatt er alvorlig underrapportering til barneverntjenesten fra helsepersonells side.

Helsetilsynet i Vestfold gjennomførte fem systemrevisjoner i 2009 hvor temaet var helsepersonells meldeplikt til politi og barneverntjenesten. Tilsynet viste avvik ved fire av fem steder. Revisjonene viste at selv om det enkelte helsepersonell kjente til meldeplikten, opplevde de meldeplikten som et krevende og ømtålig tema å ta tak i. Virksomhetene hadde videre ikke lagt til rette for opplæring, struktur og ansvarsavklaring slik at utsatte barn ble identifisert og ivaretatt.

2.3 Oppvekst, barnehagar, utdanning og likestilling

Innledning

Fylkesmannen har i 2009 gjennomførte statlig initierte tilsyn og tilsyn pålagt gjennom oppdrag innen barnevern, barnehage og skole. Avvik som blir avdekket, blir fulgt opp for å se til at de blir lukket.

Når det gjelder den nasjonale strategien for videreutdanning for lærere, var det svært lav deltagelse fra Vestfold. Kommunenes begrunnelse er den dårlige kommuneøkonomien og at kommunenes kostnad til vikarutgifter vil være stor. Det bekymrer Fylkesmannen at Vestfold ikke klarer å utnytte det tilbudet som foreligger. Det vil

kunne ut over lærernes kompetanse og dermed læringsutbyttet til elevene.

Barnevern

Det er gjennomført tilsyn med barneverninstitusjonene i samsvar med kravene i forskrift. I Vestfold er det fire statlige og to private barneverninstitusjoner. Den ene private institusjonen har fire avdelinger, hvorav én av disse er en avdeling hvor det bor enslige mindreårige asylsøkere under 15 år. Barna er plassert fra Eidsvoll omsorgssenter. Alle tilsynsrapportene fra individtilsynene blir sendt til Bufetats regionkontor.

Fylkesmannen har gjennomført systemrevisjoner ved alle institusjonene. Temaene i 2009 var medisinsk tilsyn og behandling og rus på/utenfor institusjonen.

Fylkesmannen gjennomførte i 2009 et tilsyn i tre kommuner som gikk på henlagte meldinger og undersøkelser. Vi foretok en utvelgelse av saker fra hele 2008. Vi hadde sett at det var mange meldinger og undersøkelser som ble henlagt, og ønsket derfor å foreta et tilsyn som kunne gi oss et faglig innblikk i sakene. Det var flere saker hvor Fylkesmannen enten etterspurte mer informasjon, eller var faglig uenig med kommunenes henleggelse. I ettertid viste det seg at kommunene hadde tatt ny kontakt i noen av sakene Fylkesmannen hadde satt spørsmålsteget ved, for å avklare nærmere.

Fylkesmannen har hatt samtaler med kommuneledelsen i seks kommuner i forhold til både fristbrudd på gjennomgang av meldinger og undersøkelser, og andre lovkrav som kommunene sliter med.

Det har vært satt fokus på å bedre samarbeidet mellom fagteam og det kommunale barnevernet i Vestfold. Det er satt ned en prosjektgruppe som skal arbeide videre med dette. Fylkesmannen har bidratt i dette arbeidet.

Vi har arrangert en todagerssamling for barnevernlederne, leder av fagteam og barnevernvakten. Vi hadde her fokus på hvordan en kan arbeide i familier hvor barn er utsatt for eller er vitne til vold.

Barnehage

Fylkesmannen avholder kvartalsvise samlinger med barnehageansvarlige (barnehageforum) på barnehageområdet i kommunene. I 2009 valgte vi i stedet å avholde tre fagsamlinger på høsten over temaene: Handlingsplan for likestilling, språk og overgang barnehage/skole. Det ble avholdt ett barnehageforum på våren med hovedfokus på embetsoppdragene.

Det ble gjennomført tre kommunetilsyn med fokus på kommunen som barnehagemyndighet, jf. embetsoppdraget. Se for øvrig flere detaljer om disse tilsynene i rapporten.

Fylkesmannen administrerer midlene knyttet til den statlige kompetansestrategiplanen. Mesteparten av midlene blir overført direkte til kommunene etter søknad. Noe av midlene ble brukt til et fellesopplegg for alle styrere over temaet pedagogisk ledelse. Dette opplegget startet i 2008 og ble avsluttet våren 2009.

Fylkesmannen har valgt ut tre kommuner som satser særskilt på likestilling (såkalte "fyrårskommuner") og som etter søknad og beskrivelse av ulike tiltak har blitt tildelt midler.

Det er i dag full barnehagedekning i Vestfold og retten til plass blir fulgt opp av samtlige kommuner. Likevel er det barn på venteliste, men som ikke faller inn under rettighetsbestemmelsen (enten ved at søknad er sendt etter hovedopptak, eller at barnet fylte ett år etter 01.09.2009).

Skole

Det har vært et godt samarbeid med skoleeierne om tilsynet på utdanningsområdet. Skoleeierne har gitt uttrykk for at tilsynene har vært nyttige og lærerike, men de påpekte i 2009 at valg av tema må oppleves som relevant. Det var knyttet til det nasjonale tilsynet. Skoleeierne har vist god vilje til å rette de feil og mangler som er påpekt. Til tross for at grunnopplæringen i hovedsak gjennomføres i samsvar med lovverket, gjenstår det fortsatt en god del før alle skoleeierne har et system som fullt ut sikrer dette, jf opplæringsloven § 13-10.

Fylkesmannen følger med i mediene og noterer seg problemstillinger som tas opp i telefonhenvendelser på avdelingens ansvarsområder, som grunnlag for en risikobasert innretning av de egeninitierte tilsynene. Baser som for eksempel GSI, er viktige informasjonskilder. Når det gjelder barnevern, rapporterer alle kommunene til Fylkesmannen på overholdelse av frister fire ganger i året. Videre rapporteres det, via Fylkesmannen, til BLD to ganger årlig. Dette er viktig informasjon i vårt tilsynsarbeid overfor de kommunale barneverntjenestene. Videre har vi klagesaksbehandling som gir Fylkesmannen viktig informasjon om hvordan kommunene arbeider.

I Vestfold er Lederforum for oppvekst og opplæring en arena der Fylkesmannen møter KS, kommunene, fylkeskommunen, Høgskolen og lærerorganisasjonen for å informere om og drøfte utfordringer knyttet til grunnopplæringen. For et har gitt opphav til en rekke fellestilltak knyttet til blant annet nasjonale prøver og

kompetanseutvikling. I tillegg har Fylkesmannen arrangert tre dagskonferanser for skole- og barnehageeiere om overgang og sammenheng mellom barnehage og skole. Her ble det satt fokus på handlingsplan for likestilling, språkstimulering og livslang læring. I tillegg er det gjennomført to regelverkkonferanser for skole; den nye forskriften om elevvurdering og opplæringslovens kapittel 9a om elevenes læringsmiljø.

2.4 Arealdisponering og byggjesaker

Arbeidet med plansaker prioriteres høyt i Vestfold, særlig oppfølging av fylkesplaner/delplaner, kommuneplaner/delplaner og tyngre reguleringsplaner. Det legges også stor vekt på faglige råd i dispensasjonssøknader i strandsonen. Våre hovedfokus er rettet mot særlig strandsoneforvaltning og samordnet

areal –og transportplanlegging, herunder etablering av konsentrerte utbyggingsmønstre og handelsetablering i tilknytning til eksisterende byer og tettsteder.. Videre prioriteres naturverdier, landskap, jordvern og samfunnsikkerhet høyt, bl.a. gjennom aktiv samordning i embetet. Universell utforming og barn og unges interesser formidles i uttalelsene. Helse i plansamarbeid er etablert i et samarbeidsprosjekt.

Omdisponering av dyrka mark i Vestfold.

Gj.snitt nedbygd og omdisponert 1993-04 : 794 daa (100%)

Gj.snitt nedbygd og omdisponert etter 2004: 534 daa (67%).

Saksmengde - plansaker i 2009

*Antall kommuneoloner/kommunedelplaner 22

*Antall reguleringsplaner /varsel og planforslag 147

*Dispensasjonssaker i strandsonen 262

*Påkklaging av dispsaker 10

*

*Antall planer med innsigelse (NB en plan kan

innholde flere innsigelser 13

Innsigelser sendt til MD for avgjørelse 0

2.5 Landbruksbasert forvaltning og næringsutvikling, naturressursforvaltning og miljøvern

Landbruksavelingens arbeid er forankret i Regional plan for landbruksrelatert næringsutvikling 2010-2011. Strategien ble revidert i 2009 og fastlagt for to nye år uten vesentlige endringer, i påvente av ny Stortingsmelding om landbruks- og matpolitikken. Kommunenes næringsutviklings arbeid er forsøkt styrket gjennom etablerernettverket START. Dette har sitt utspring i Stat- Næringsliv prosjektet og bygger på et konsept der etablerere via en lokal START koordinator og tilbys gratis bistand og rådgivning fra et nettverk av offentlige og kommersielle hjelpere. Også landbruket tilbys hjelp gjennom dette. START har egen nettside: www.startivestfold.no

Inn på tunet som et tjeneste tilbud forankres i helse- og oppvekstavdelingene hos FM og en har kontakt med bla NAV som ny bruker av tilbudet.

Arbeidet med forvaltningskontroll av landbruksforvaltningen i kommunene er i rute, 25% av kommunene kontrolleres årlig og de to største landbrukskommunene som representerer mer enn 40% av landbruksarealet er kontrollert. Kommunene er positive til at Fylkesmannen kommer på kontroll. De føler at de blir sett og at de har mulighet til å få korrigerende rutiner som fungerer optimalt.

Vestfold er et av de fylkene i Norge som tydelig ser klimaendringenes virkning på skogen. En økende stående kubikkmasse av lauv og et raskt voksende edellauvinnslag i skogen, er utfordringer vi må ta på alvor. Dagens nivå på nyplanting etter hogst er akseptabelt i Vestfold; det er imidlertid behov for en forbedring av kvaliteten på utplantingsarbeidet.

For å få til en bedre oppfølging av foryngelsesfeltene, ble det i 2007 startet et skogkulturprosjekt som avsluttes ved utgangen av 2009. Hovedfokus har vært: 1. Å skaffe tilveie kvalifisert arbeidskraft og å etablere et oppfølgingssystem etter hogst ved å tilby skogeierne å inngå en serviceavtale med skogeierandelslaget.

Fylkesmannen og forsøksringene har hatt fokus på husdyrgjødsel som ressurs og forurensningskilde i år. Vestfold bondelag har startet et forprosjekt for industriell biogassproduksjon på husdyrgjødsel, husholdningsavfall og annet organisk avfall. Det er en stor klimagevinst hvis landbruket kan ta imot bioresten fra et slikt anlegg. Det er fortsatt stort fokus på grøfting. Vi er involvert i Bioforsk sitt prosjekt som utredere mulig klimagevinst ved grøfting.

Vestfold ble valgt til foregangsfylke for økologisk grønnsaksproduksjon. Det blir delvis en videreføring av det nasjonale prosjektet "ØkoGrønt 2010", men også tiltak for økt forbruk av økologiske grønnsaker. Det var store 1. års karensarealer både i 2008 og 2009. Mobiliseringskampanjen ser ut til å ha virket. Fylkesmannen og forsøksringene fokuserer på at de nye økologiske produsentene må lykkes.

Forskrift om fiske og fredningssoner i vassdrag med anadrome laksefisk i Vestfold er under revisjon, dette arbeidet er vi nå i ferd med å ferdigstille

2.6 Samfunnstryggleik og beredskap

De krav som er stilt opp i embetsoppdraget for 2009 er i hovedsak gjennomført som forutsatt. Også i 2009 har vi behandlet de 14 kommunene i fylket noenlunde likt i forhold til veiledningssamtaler/tilsyn og oppfølging av deres planarbeid med kommuneplaner og reguleringsplaner.

Tilstanden i kommunene innen dette området er generelt godt, men kommunenes ressursbruk kunne vært bedre i de fleste av kommunene.

Samarbeidet med kommunene innenfor "Beredskapsnettverket i Vestfold" er godt, og vi samarbeider også godt med øvrige beredskapsaktører i Vestfold Beredskapsforum.

Oppfølging av revidert Fylkes-ROS har vært viktig i 2009 og dette arbeidet vil videreføres i 2010.

Som tidligere meldt har vi satt utvidet samarbeid mellom brannvesen i fylket på dagsordenen. Vi har fulgt dette opp i 2009 og vil fortsette dette i 2010.

Kapittel 3 - Resultatområder

Kongehuset

00.1 Kongelige besøk

Vestfold hadde et besøk i 2009

00.2 Tildeling av ordener og medaljer

ikke rapporteringskrav

Ressursrapportering

Ikke rapporteringskrav

Resultatområde	FMVE		Sum	
	1510 Fagdep.		1510 Fagdep.	
Resultatområde 00.1 og 00.2	15	0	15	0
Sum:	15	0	15	0

Miljøverndepartementet

Resultatområde 01 Naturen mangfold og friluftsliv

01.1 Bærekraftig bruk og beskyttelse av leveområder

Vi har startet arbeidet med forvaltningsplaner for følgende 9 verneområder: Presterøskilen, Ilene, Moutmarka, Nevlungstranda, Karl Johansvern, Moutmarka, Indre Viksfjord, Vikerøya og Sandebukta. Planutkastene foreligger nå ved årsskiftet, og arbeidet med å kvalitetssikre forlagene vil bli prioritert. Deretter vil planene bli sendt på høring på ordnære måte.

Regjeringens tiltakspakke har gjort det mulig å få gjennomført en rekke skjøtsel – og tilretteleggingstiltak i våre verneområder, bla annet har vi fått bygget et nytt fugletårn ved Presterødkilen. Tårnet er tilrettelagt for universell utforming. Etter miljøvernavdelingens vurdering er bruk det beste vern. Vi har derfor planlagt en sti i tilknytning til Presterødkilen. Målet med stien er å gjøre verneområdet mer tilgjengelig for publikum.

Tjøme og Nøtterøy har startet opp arbeidet med forvaltningsplanen for landskapverneområdet Ormø -Færder

Sjøfugledelen av Oslofjordverneplanen ble vedtatt før sommeren med 20 nye verneområder i Vestfold

Samarbeidet med Statens naturoppsyn er svært bra. SNO har en aktiv bidragsyter og en god samarbeidspartner når

det gjelder oppsyn i våre verneområder, tiltak i verneområder og ikke minst i informasjonstiltakene ved Holmen natursenter ved Ilene. De ”åpne søndagene” har vært en stor suksess med opptil 200 besøkende på enkelte søndager.

Naturtypekartlegging er gjennomført i Sandefjord, Stokke, Tjøme, Horten og Larvik kommuner i 2009.

Utfordringer for 2010.

Videreføring av forvaltningsplan arbeidet vil være en prioritert oppgaver i 2010. Det samme gjelder videreføring av naturtypekartleggingen. Det er en utfordring å legge til rette for bedre og økt bruk av dataene fra naturtypekartleggingen i kommunene.

Vi vil også prioritere arbeidet med å sikre finansieringen og starte arbeide med bygging av naturstien ved Presterødkenen.

Videreføring av det vellykkede informasjonsopplegget ved Holmen natursenter vil også bli prioritert. Vi vil derfor også utarbeide en naturinformasjonsstrategi for Vestfold.

Statens naturoppsyn har gitt oss sterke signaler om at Vestfold vil bli prioritert når det gjelder tilsetting av en naturveileder.

Kursing og informasjon når det gjelder naturmangfoldsloven vil også være en utfordring i år

01.2 Bærekraftig bruk og beskyttelse av arter, bestander og genressurser

Arbeidet når det gjelder fisk –og viltforvaltning går bra. Oppgavene er utført i henhold til embetsoppdraget. Vilt og fiskeinteressene blir fokusert i våre innspill til arealplanene, både kommuneplaner og vegplaner. Etter vår vurdering oppnår vi forståelse for våre synspunkter og planene blir justert i henhold til våre innspill

Vi har hatt en god dialog med Vestfold Fylkeskommune for å sikre en god prosess når det gjelder overføring av aktuelle oppgaver innen vilt –og fiskeforvaltning i forbindelse med forvaltningsreformen.

Vi har løpende og god dialog med de regionale rovvilt nemndene..

Vestfold har i 2009 hatt ansvaret for å lage nasjonale handlingsplaner for Hule Eiker, Eremitt biller . DN har selv ansvaret for å lage handlingsplan for flaggermus. Handlingsplan hule eiker: Høring gjennomført, uttalelser oppsummert og foreløpig vurdert i samråd med NINA. Gjenstående arbeid: Innarbeide endringer, sende FMs anbefalte forslag til DN. Opprinnelig frist for alle fylkesmenn med handlingsplaner: 1. desember 2009. De færreste har klart dette, og DN har ikke purret. Har jevnlig kontakt med DN om arbeidet. Handlingsplan eremittbillen: Høring gjennomført parallelt med hule eiker-planen. Gjenstående arbeid: oppsummere høringsuttalelser, vurdere disse i samråd med NINA, innarbeide endringer og sende FMs anbefalte forslag til DN.

Vi har eller hatt ansvar for oppfølging av flaggermusplanen i 2009.

Utfordringer 2010

Gjennomføring av de tre handlingsplanene vil være en viktig oppgave i 2010. Det fortsettes her finansiering fra DN.

Vi legger opp til at fylkeskommunen i en overgangsperiode kan kjøpe tjenester hos fylkesmannen innen vilt og fiskeforvaltning. Dette gjelder inntil fylkeskommunen har bygd opp egen kompetansen innen fagfeltet.

Beskyttelse av arter, bestander og genressurser vil også i 2010 ha stor fokus i vår håndtering av de kommunale arealplanene samt i veg –og jernbaneplanene

01.3 Fremmede arter og GMOer

Vi har i 2009 kartlagt platanlønn i utvalgte verneområder. Platanlønn ble registret i 6 av 34 undersøkte områder.

Det er foretatt undersøkelse i Ulfsbakkjønn i Larvik for å kartlegge eventuell forekomst av speilkarpe. Resultatet av undersøkelsen var negativt.

Forekomst av sandkryper i Numedalslågen er også undersøkt. Det ble foretatt undersøkelser med notdrag etter sandkryper, som ble sammenlignet med historiske data. Man fant ingen bestandsøkning av sandkryper, men forholdene i 2009 for sandkryper var ugunstig. Det er ønskelig med videreundersøkelser.

Utfordringer i 2010.

Vi vil prioritere videreføring av undersøkelser av sandkryper i 2010, idet sandkryper er en potensiell konkurrent til lakseyngel.

Det er foreløpig lite kunnskap om signalkreps i Vestfold. Vi ønsker derfor å gjennomføre et kartleggingsprosjekt i et utvalg sjøer og vassdrag i 2010.

Vi ønsker videre å utarbeide informasjonsmateriell om fremmede pryddplanter og andre hagerømlinger, rettet mot hagesentra og hageeiere.

Vi ønsker endelig å kartlegge fremmede plantearter som er kategorisert i Norsk svarteliste som ”høy risiko” i 2010.

01.4 Friluftsliv

Kommuneundersøkelsen når det gjaldt friluftsløven og håndtering av arbeidet med fjerning av såkalte sjikanøse stengsler omfattet Tjøme, Larvik og Sandefjord. Undersøkelsene viser at det er behov for mer veiledning og støttetiltak til kommunene for å sikre en tilfredsstillende prioritering av disse oppgavene

Vi har hatt en god dialog med Vestfold fylkeskommune når det gjelder overføring av friluftsoppgavene i forbindelse med forvaltningsreformen.

Forvaltning og drift av friluftsområdene fikk et betydelig løft i 2009. Gjennom regjeringens krisepakke kunne vi fordele ca 6 mill kr til ulike tiltak i disse områdene.

Flere av de sentrale friluftsområdene i Larvik ble tilgriset av olje i forbindelse med Ful City ulykken. Det er

imidlertid gjennomført et betydelig oppryddingstiltak i disse strandområdene

Utfordringer i 2010.

Det er viktig å motivere kommunene til å prioritere arbeidet med å fjerne ulovlige stengsler i strandsonen.

Resultatområde 02 Bevaring av kulturminner

02.3 Kulturmiljø

Ingen aktuelle oppgaver for miljøvernavdelingen

Resultatområde 03 Rent hav og vann og giftfritt samfunn

03.1 Helhetlig hav- og vannforvaltning

Tiltaksplan for Numedalslågen ble ferdig i desember. Arbeide med tiltaksplan for Farris-Siljan vassdraget er også startet opp. Videre er prosessen begynt for å finne en hensiktsmessig organisering av arbeidet når det gjelder Ytre Oslofjord. Samarbeidet med fylkesmannen i Buskerud og de aktuelle fylkeskommunene har vært godt.

Utfordringer i 2010.

Arbeidet med tiltaksplanen for Eikern/Drammensvassdraget samt ytre Oslofjord vil starte opp. Utover dette er målsettingen å finne en hensiktsmessig organisering for arbeidet i Aulivassdraget

03.2 Overgjødning og nedslamming

Arbeidet er i hovedsak gjennomført i henhold embetsoppdragets forventninger. Vi mottar imidlertid svært mange søknader om mudring og dumping av muddermasser.

Fylkesmannen har i 2009 anmeldt en grunneier på Veierland for ulovlig mudring og deponering av forurensede muddermasser.

Utfordringer i 2010

Den såkalte kommuneundersøkelsen når det gjelder avløp vil omfatte Lardal, Andebu og Sande.

Det er videre behov for å få en grenseoppgang når det gjelder kommunenes myndighet til å gi påslippsavtaler til kommunalt nett og fylkesmannens rolle når det gjelder oppfølging av de samme bedriftene etter forurensningsloven

03.3 Oljeforurensning

03.4 Miljøgifter

Tiltaksplan for å rydde opp i forurensede sedimenter Sandefjordsfjorden er på godt spor. Fylkesmannen har ansvar for samordningsgruppen. Det vil bli utarbeidet en tiltaksplan for opprydding i fjorden innen sommeren 2010. Tiltaksplanen vil bli gjenstand for politisk behandling i kommunene og danne grunnlag for søknad til staten om bistand til oppryddingstiltak.

Både i Tønsberg og i Horten har havnesjefene tatt initiativ til lignende prosjekter, og

Fylkesmannen bar bidratt i disse prosjektene.

Grunnforurensningsarbeidet er ikke prioritert av ressurs hensyn. Dette innebærer at databasen ikke er ajourført.

Det er gjennomført undersøkelser ved de fire aktuelle skipsverftene i Vestfold. Vi har bedt om bedre dokumentasjon fra samtlige verft med en rapporteringsfrist til 31.12.09

Utfordringer i 2010.

Ajourføre deponidatabasen og forurensingsdatabasen i henhold til prioriteringssignalene fra KLIF. Videre oppfølging av skipsverftene med pålegg om tiltak. Gjennomføre fylkesvis tiltaksplan for opprydding i Sandefjordsfjorden.

03.5 Avfall og gjenvinning

I samarbeid med KLIF er det gjennomført tilsyn ved avfallsdeponiene i Vestfold. Her var det en rekke avvik på mottakskontroll og basiskarakterisering av avfall. Det er videre gjennomført tilsyn ved 8 byggeplasser i fylket. Hovedinntrykket er at håndtering av farlig avfall er for dårlig. 3 byggeplasser fikk avvik for dette, og 1 byggeplass ble stanset på grunn av manglende tillatelse til graving i forurenset grunn.

Det ble gitt ny utslippstillatelse for Tønsberg fyllplass, og to dispensasjonsstillatelser ble gitt til denne fyllplassen for deponering av nedbrytbart avfall i tillegg.

Innenfor avfallsfeltet er det svært mange søknader om endringer/økninger i volum, samt nyetablering av avfallsbehandlere.

Utfordringer i 2010.

Ulovlig avfallshåndtering/villfyllinger, kursing og oppfølging av kommunene på dette feltet. Oppfølging av byggaksjon, kursing av kommuner i regelverk om avfallsplaner. Oppfølging av kap. 9 i avfallsforskriften overfor deponier og avfallsbehandlere. Raskere saksbehandling av søknader om tillatelse.

Resultatområde 04 Et stabilt klima og ren luft

04.1 Klimaendringer

Vestfold Energiforum er et samarbeid mellom 13 av fylkes 14 kommuner, fylkeskommunen, Statens Vegvesen, fylkesmannen og private virksomheter. Forumets målsetting er å arbeide for mer miljøvennlig energibruk. Det er 35 medlemmer i forumet i dag.

Arbeidet i forumet fungerer bra, og antall medlemmer i øker.

Gjennom midler fra Direktoratet for Naturforvaltning og i regi av prosjektet livskraftige har Vestfold Energiforum hatt et aktivt samarbeid med og kompetanseoppbygging i kommunene. 10 av fylkes 14 kommuner har i dag klima og energiplaner. De øvrige vil få planene på plass i løpet av 2010.

Klimatiltak er også er fokusområde i fylkesmannens vurdering av kommunale arealplaner.

Resultat i 2009

Fylkesmannens rolle i klimaarbeidet må samordnes og tydeliggjøres bedre.

Det er viktig å sikre en god oppfølging og forankring av kommunenes klima - og energiplaner.

Følge opp statlige planregningslinjer for klimaarbeidet.

04.4 Lokal luftkvalitet og støy

Vi har gjennomført en temadag om støy for kommunene. Fremmøte var svært godt, og viser at det behov for bedre veiledning og støtte til kommene i arbeidet for å begrense støyulempene.

Øvrig støyarbeid gjøres gjennom uttalelser til plansaker, samt at det settes grenseverdier for støy i tillatelser etter forurensningsloven.

Lokal luftkvalitet ble ikke prioritert i 2009.

Utfordringer for 2010

Oppdatere og samordne støyarbeidet bedre. Videre avklare hvilke retningslinjer som skal benyttes i behandlingen etter forurensningsloven, egne industrinormer eller planretningslinje T-1442.

Ta i bruk ny planretningslinje for lokal luftkvalitet, dersom den vedtas.

Resultatområde 05 Internasjonalt miljø samarbeid og miljø i nord- og polarområdene

05.1 Miljø samarbeid i internasjonale miljøfora, herunder EUs miljø samarbeid og UNEP

Ingen aktuelle oppgaver for miljøvernavdelingen

05.2 Geografisk rettet miljø samarbeid, herunder miljøbistand

Ingen aktuelle oppgaver for miljøvernavdelingen

05.3 Miljøsamarbeid i nord- og polarområdene

Ingen aktuelle oppgaver for miljøvernavdelingen

Resultatområde 06 Planlegging for en bærekraftig utvikling

06.1 Ansvar for at nasjonal politikk formidles og ivaretas

Arbeidet med plansaker prioriteres høyt i Vestfold, særlig oppfølging av fylkesplaner/delplaner, kommuneplaner/delplaner og tyngre reguleringsplaner. Det legges også stor vekt på faglige råd i dispensasjonssøknader i strandsonen. Våre hovedfokus er rettet mot særlig strandsoneforvaltning og samordnet

areal –og transportplanlegging, herunder etablering av konsentrerte utbyggingsmønstre og handelsetablering i tilknytning til eksisterende byer og tettsteder.. Videre prioriteres naturverdier, landskap, jordvern og samfunnsikkerhet høyt, bl.a. gjennom aktiv samordning i embetet. Universell utforming og barn og unges interesser formidles i uttalelsene. Helse i plansamarbeid er etablert i et samarbeidsprosjekt.

Utfordringer i 2010.

Få til en enda sterke forankring av klima arbeidet i det kommunale arealplanarbeidet.

Revidere Vestfold Lille Grønne . Målsettingen med VLG er å sikre en god samordning og en god dialog mellom regionale myndigheter og kommunen i arealplanarbeidet.

06.2 Fylkesmannen som styringsmessig bindeledd og rettssikkerhetsgarantist

Embetet følger aktivt opp nasjonale føringer i planer og enkeltsaker, men makter ikke å kvalitetssikre planjuridiske forhold på en god nok måte. Det skjer en rimelig god samordning med andre regionale myndigheter i plansakene, bl.a. gjennom regelmessige plansamordningsmøter. Embetet har i samarbeid med fylkeskommunen en omfattende informasjon ut til kommunene og andre fagmiljøer om den nye planloven, både til administrasjonen og politikerne

06.3 Samordning av statlige interesser

Se rapportering på 06.1 og 06.2..

06.4 Kart og geodata

Resultatområde 07 Tverrgående virkemidler og oppgaver

07.2 Kunnskapsoppbygging og miljøinformasjon

Vi har dessverre ikke ressurser til å veilede og støtte kommunene i det omfanget vi ønsker. Dette gjelder spesielt innenfor forurensningsområdet. Veiledningen og støtte i enkeltsaker fungerer imidlertid tilfredsstillende. Kommuneundersøkelsene viser at behovet for veiledning og støtte til kommunene er stort. Når det gjelder støtte til kommunene i klima arbeidet viser vil til punkt 04.1 Klimaendringer ovenfor

Vi har ikke fått oppgradert Miljøstatus slik vi hadde planlagt for 2009.

Vi har vha støtte fra SNO har vi laget en naturverninformasjonsplan for Vestfold. Videre fungerer Holmen natursenter ved Ilene utenfor Tønsberg svært godt som informasjonssenter. Åpne søndager samt opplegge med Gåsesafari er svært godt besøkt.

Vi har også ved hjelp av krisepakke midlene fra Regjeringen fått bygd et nytt fugletårn ved Presterødkilen. Videre har vi utarbeidet planer for en natur sti gjennom verneområdet.

Utfordringer i 2010.

Oppgradere miljøstatus for Vestfold

Videreføre Holmen natursenter som et attraktivt informasjonssenter.

Starte opp arbeide med å bygge natur sti ved Presterødkilen.

Oppgradere og ajourføre fagdatabasene inne forurensningsområdet

07.3 Virkemidler og prosesser

Tilsynsplanen er gjennomført med små avvik. Samarbeidet med Klif i tilsynsaksjonene fungerer bra. Det ble varslet tvangsmulkt i tre saker på grunn av manglende oppfølging av konstanterte avvik. Ingen tilsyn har resultert i anmeldelser.

Ny tilsynsperson er ansatt, med svært gode resultater.

Kommuneundersøkelsen er gjennomført i tre kommuner, Larvik, Sandefjord og Tjøme.

Det er vanskelig å overholde ønsker saksbehandlingstid på 3 måneder for vår saksbehandling etter Forurensningsloven. Årsaken til dette er at vi får svært mange saker til behandling og at mange saker er tidkrevende pga av stort lokalt engasjement i sakene.

Arbeidet med IPPC er i rute, og det er kun næringsmiddelindustrien i Vestfold som er omfattet av dette.

Vi har i 2009 anmeldt en grunneier for ulovlig mudring og dumping av forurensede muddermasser.

Utfordringer i 2010

Pga av forventet økt ramme for gebyrinntekter i forbindelse med tilsyn og saksbehandling vil vi prioritere opp tilsynsaktiviteten i 2010.

Det vi fortsatt være en utfordring å overholde målsettingen om en saksbehandlingstid på 3 måneder.

Ressursrapportering

Resultatområde	FMVE		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 01	162	45	162	45
Resultatområde 02	0	0	0	0
Resultatområde 03	77	45	77	45
Resultatområde 04	15	0	15	0
Resultatområde 05	0	0	0	0
Resultatområde 06	177	0	177	0
Resultatområde 07	126	45	126	45
Sum:	557	135	557	135

Landbruks- og matdepartementet

Resultatområde 21 Landbruksbasert næringsutvikling

21.1 Jordbruk

- **Beskrive kort de viktigste utfordringene i fylket innen jordbruksområdet, og Fylkesmannens utfordringer knyttet til gjennomføring av aktiviteter og tiltak på området.**

Nedgangen i svineproduksjon er stagnert, men det er dårlig økonomi og uro i produksjonsmiljøet. Det skyldes til dels problemene i Nortura også. Konjunkturedgang er en viktig årsak til at det var liten byggeaktivitet i husdyrproduksjonene i 2009. Det ser derfor heller ikke ut til å bli noe problem i fylket med den varslede overproduksjonen av egg i 2010/2011. Det kan derimot se ut til å bli for få produsenter i 2012 når den nye burforskriften skal gjelde. Mange uttrykker bekymring for rekrutteringen; særlig i husdyrproduksjon og grønnsaksproduksjon.

Fylkesmannen og forsøksringene har hatt fokus på husdyrgjødsel som ressurs og forurensningskilde i år. Vestfold bondelag har startet et forprosjekt for industriell biogassproduksjon på husdyrgjødsel, husholdningsavfall og annet organisk avfall. Det er en stor klimagevinst hvis landbruket kan ta imot bioresten fra et slikt anlegg. De første tiltaksplanene er oppfyllelse av vanndirektivet er vedtatt. Dette kan få store følger for landbruket framover; særlig i forhold til restriksjoner for jordarbeiding. Det er viktig at landbruket involverer seg på alle plan.

Det er fortsatt stort fokus på grøfting. Vi er involvert i Bioforsk sitt prosjekt som utredere mulig klimagevinst

ved grøfting. Det er skepsis i næringen til å bruke den nye rentestøtteordningen for grøfting, men likevel positive tilbakemeldinger på at staten har sett grøfting som et viktig og støtteverdig tiltak.

Vestfold ble valgt til foregangsfylke for økologisk grønnsaksproduksjon. Det blir delvis en videreføring av det nasjonale prosjektet "ØkoGrønt 2010", men også tiltak for økt forbruk av økologiske grønnsaker. Det var store 1. års karensarealer både i 2008 og 2009. Mobiliseringskampanjen ser ut til å ha virket. Totalt var karensarealet vel 10000 dekar, og det er svært mye når det økologiske arealet er ca 16000 dekar. Fylkesmannen og forsøksringene fokuserer på at de nye økologiske produsentene må lykkes.

Marginene i grøntproduksjon blir mindre. Findus er den store aktøren i området, og med internasjonale eiere så er det liten preferanse for norske råvarer. Tollsatsene er så lave at importvarer er svært aktuelt i flere kulturer.

Forsommertørke og mye nedbør på ettersommeren og i innhøstingen ga dårlige avlinger i fylket. Det er over 70 erstatningssaker og i noen saker blir det maksimaltutbetaling. Det er flest erstatningssaker i korn, men også noen store saker i grønnsaker og poteter. Vi har påpekt forbedringspotensialer i erstatningsordningen og håper det blir gjennomslag for disse.

- **Gi en oversikt over bruken av midlene over kapittel 1144 post 77 til rovviltkompensasjon og beskrive kort utfordringene på området.**

I Vestfold har vi bare ett stort rovdyr av betydning og det er gaupe. Dette har vært en utfordring fordi forebyggende tiltak har vært tilpasset tapsmønsteret som kommer av de andre store rovdyra. Gaupa tar gjerne dyr jevnt utover hele sesongen og det er ikke tiltaka beregnet for (eksempel tidlig sinking). Men i 2009 ble det tatt hensyn til gaupas uttaksmetoder og det ble gitt større beløp til skadeforebyggende tiltak for regionen. I Vestfold fikk to beitelag tilskudd til å kjøpe radiosendere. De som gikk på søyene fungerte i områdene hvor det var dekning, men det var store problemer med festeanordningen på lammesendere. Lammesenderene falt av og fungerte derfor ikke.

At dyra beiter i skog med tett underskogen er også en utfordring, da det er svært vanskelig å finne kadaverrester og få dokumentert tap. Søknadene må derfor behandles med stor grad av skjønn. Dokumentasjon er noe radiosendere på dyra kan hjelpe til med. Radiopeilingsprosjektet scandlynx har også i stor grad bidratt til å dokumentere tap. Det er derfor blitt en del dokumentasjon på tap av sau til gaupe i 2009.

Det er utbetalt tilsammen kr 98572 til erstatning av sau/lam tatt av fredet rovvilt (gaupe) i Vestfold i 2009 (3 sau og 54 lam, fordelt på 5 søknader).

- **Beskrive utviklingen i beitebruk og utarbeide tapsstatistikk.**

Vestfold har valgt å ikke gi ordinært tilskudd til organisert beitebruk fra og med 2009. Bakgrunnen for dette var at det var 4 lag i fylket og dermed kun en liten del av dyra som var med i organiserte beitelag. Dette førte igjen til at tapsstatistikken var svært upålitelig fordi den baserte seg på bare ca. 20 % av dyra. Mange av dyra i Vestfold beiter på egen grunn, og i egen utmark eller skogområder hvor de har beiterettigheter. En del går inngjerdet. Vi har derfor ikke sett det som naturlig å stimulere til økt dannelse av beitelag ut fra våre forutsetninger. Laga har derimot fortsatt mulighet til å søke om tilskudd til investeringer.

- **Beskrive erfaringene med at ansvaret for dekningen av veterinærtjenester er overført til kommunene.**

I Vestfold har Larvik kommune ansvaret for veterinærvakta i søndre del av fylket, mens Re har ansvaret for nordre del av fylket. Tønsberg har ansvar for smådyrvakta i Vestfold og i tillegg 4 kommuner i nedre Telemark.

Vi har betalt ut tilskuddet til hver kommune, og så har kommunene som har ansvaret krevd dette inn igjen av de andre. Dette er et unødvendig tungvint system og det er ønskelig at pengene fordeles etter den oppgitte kommunenøkkelen og bare utbetales kommunene som har ansvaret for veterinærvaktene. I tillegg blir det problemer når vi ber om rapport av hver kommune i ettertid. De kjenner lite til det, og henviser bare til de ansvarlige kommunene.

I Vestfold har vi ikke stimuleringsstilskudd for veterinærtjenester til kommunene.

Tapsstatistikk sau på utmarksbeite

Embeter	Antall sau sluppet (innen organisert beitebruk)	% tilslutning til org. beitebruk i fylket	Tapsprosent	Total tapsprosent
---------	---	---	-------------	-------------------

	Sau	Lam		Sau	Lam	2008	2007
FMVE	0	0	0	0	0	0	
Sum	0	0	0	0	0	0	

21.2 Skogbruk

• Rapportere kort om utviklingen og utfordringene på skogområdet i fylket og Fylkesmannens arbeid på området.

Aktiviteten i skogbruket i fylket ble i 2009 sterkt preget av finanskrisen. Året startet med en sagbruks- og foredlingsindustri som hadde store tømmerlagre; med den konsekvens at tømmerprisene og avvirkningen falt. Totalt for hele året falt avvirkningen med 22% i forhold til 2008. Men allerede mot slutten av 2009 begynte avvirkningsaktiviteten å ta seg opp igjen. Tømmerlagrene var tomme og prisene begynte å stige. 2009 viser tydelig at skogbruk er en konjunkturutsatt næring.

Gran er det dominerende treslaget som avvirkes. Det vesentligste av tømmeret avvirkes i kulturskog som ble etablert for 40-60 år siden. Den svært høye m³-massen som avvirkes i disse kulturbestandene (fra 30- 60 m³ per daa), er svært gode eksempler på hvor viktig det er å investere i planting og skogkultur.

Planteaktiviteten tok seg som forventet godt opp i 2009. Med rekordhøy avvirkning i 2007 og 2008 var det i 2009 et stort behov for nyplanting. Totalt ble det satt ut vel 1 mill. granplanter. Sett i forhold til avvirkningen de seneste årene burde planteaktiviteten vært ca 20% høyere. Litt for mange foryngelsesflater blir etablert via naturlig foryngelse hvor vilkåret for denne foryngelsesstrategien er dårlig, og antall utsatte planter per daa. er i enkelte tilfeller noe lavt.

Fylkesmannen har i samarbeid med skogeiersamvirke gjennomført et prosjekt "kvalitetsskog for framtida". Et av målene i prosjektet har vært å lage tilbudspakker der skogeierne ved avvirkningstidspunktet også gjør avtale om framtidig tilplanting og ungsogpleie. I tillegg er målsettingen å kunne beholde en stabil stab av godt kvalifiserte skogsarbeidere. Statistikken for 2009 viser at ungsogpleien i økende grad utføres av entrepenører.

I Vestfold er det et stort behov for å bedre skogsbilveistandarden. Større og lengre vogntog stiller større krav til kurvatur, veibredde, broer og snuplasser. Dette er tunge investeringer for skogeierne, men samtidig en nødvendighet hvis skogressursene skal kunne utnyttes optimalt. Fylkesmannen har i 2009 bevilget tilskudd til denne type flaskehalsutbedringer i en av kommunene i fylket der kommunen på forhånd har kartlagt det totale behovet. Aktivitetsøkningen på skogsveisektoren i denne kommunen er så god at tilsvarende kartlegginger bør gjøres i flere av Vestfolds skogkommuner.

Skogfondsordningen med betydelige skattefordeler, er i tillegg til direkte tilskudd, virkemidler fra staten sin side for gjøre framtidinvesteringene mer lønnsomme. Men i takt med at lønnsomheten i skogbruket falt i 2009, falt også det gjennomsnittlige skogfondstrekke med 1% til 14 %. Spesielt på små og mellomstore skogeiendommer med svært periodisk avvirkning, er det en utfordring å få skogeierne til å sette av nok skogfond.

Klimameldingen peker på skogen og skogens muligheter; alt fra bruk av skogsfrø fra frøavlsplantasjer til den evnen veksterlig skog har til å "fengsle" karbonet, økt trebruk og til skogens muligheter som substitutt til fossilt brensel. Skogbruket bør kjenne sin besøkelsestid og nytte seg av de mulighetene til å drive lønnsom næring. Imidlertid vil det være av stor betydning at de tiltakene som settes i verk (tilskuddsordninger) har både en langsiktighet og en forutsigbarhet i seg.

Fylkesmannen har i 2009 lagt betydelig vekt på å være navet i et skognettverk der representanter fra kommunene, skogeiersamvirket, skogselskapet og skogsentreprenørene deltar. Det ble gjennomført 4 slike nettverkssamlinger i 2009.

21.3 Bygde- og næringsutvikling

Samarbeidet med regionale aktører innen næringsutvikling er forankret i Regionale strategier for landbruksrelatert næringsutvikling i Vestfold (RS). Strategiene ble videreført i 2009 av arbeidsgruppen som representerer et bredt partnerskap. Det bidrar til eierskap til strategiene som utgjør de regionale føringene for næringsutviklingen i landbruket i fylket, og har ligget til grunn for virkemiddelforvaltningen. –Det er ingen endring fra foregående år og alle parter synes å forholde seg til strategiene i næringsutviklingsspørsmål. Viktige aktører i oppfølgingen av strategiene er IN Buskerud Vestfold og fylkesmannens landbruksavdeling. Men også næringsorganisasjonene og fylkeskommunen forholder seg til dem i sitt arbeid. Samarbeidet med fylkeskommunen er økende. Gjennom tilbud til kommunene i kompetanseplanen og i kommunesamtaler

fokuseres også på næringsutvikling. Oppfølgingen fra kommunene varierer, særlig avhengig av bemanningen på landbrukssektoren, som generelt blir redusert.

Administrasjonene i IN og FM konkluderer med at BU-midlene er disponert i tråd med RS. De regionale strategiene er sammenfattet på side 12 i plandokumentet, og sier noe om hva tiltakene skal bidra til. Det er ingen saker som har fått tilskudd som ikke faller inn under tiltaksområdene. Vi har og sett på sakene som er finansiert over programmidlene. Til sammen viser det at det er en god fordeling av saker på de ulike satsingsområdene. Det er ikke jevn fordeling av saker på de ulike tiltaksområdene. Det er heller ikke noe mål i strategien. Naturlig for Vestfold er det volumproduksjoner, som leverer råstoff til videreforedling og bearbeiding, som har hovedtyngden av saker. For økologiske saker må de og ses i sammenheng med midlene over handlingsplan for økologisk landbruk.

I Vestfold er START (www.startivestfold.no) etablert som kommunenes førstelinjetjeneste, i tillegg til og i samarbeid med landbruksforvaltningen. På det grunnlaget kan en si at førstelinjetjenesten er styrket spesielt innenfor området landbruksrelaterte tileggsnæringer. Vi bruker også kompetansemidlene på tema for å styrke kommunene på næringsutviklingsområdet. Vi har Kola-viken samarbeidet hvor fylkene rundt Oslofjorden samarbeider om kompetansesamlinger med aktualitet og kvalitet for å styrke de kommunale landbruksforvaltningene.

21.4 Verdiskapingsprogrammene

- **Beskrive aktiviteten og samarbeidet med ulike aktører i tilknytning til verdiskapingsprogrammene**

Bioenergiprogrammet:

Fylkesmannens arbeide med verdiskapende miljøvennlig energibruk kanaliseres gjennom Vestfold Energiforum. Vestfold Energiforum er et partnerskap der både offentlige og private aktører kan bli med. Energiforumet skal være en møteplass for aktører som er opptatt av å finne fleksible og bærekraftige energiløsninger. Sekretariatet for forumet er tillagt fylkesmannen.

I 2009 er det jobbet spesielt med et interkommunalt biogassprosjekt hvor landbruket samarbeider med kommunenes avfallsselskap. Bioavfall, slam, organisk avfall og "landbruksavfall" skal inngå i gassproduksjonen.

I Vestfold finnes per dato ca 50 biovarmeanlegg fra 30 kW til 1500 kW som totalt produserer ca 15 MW. I tillegg er det 4 fjernvarmeanlegg under prosjektering. Markedet for flis og lønnsomheten i å konvertere til biofyrte anlegg har til nå vært skranken for å få gode resultater. Lønnsomheten ble i 2009 kraftig forbedret ved innføring av tilskudd til energiflisproduksjon. Når da fjernvarmeanleggene kommer i drift, vil flismarkedet åpne seg.

Treprogrammet:

I nært samarbeide med den nasjonale tresatsingen i IN og Trefokus, har det regionale driverprosjektet BIT - Bygg i tre, vært drevet i 2 år. Fylkene Buskerud, Telemark og Vestfold samarbeider om å finansiere prosjektledelse og rådgivingstjeneste, og Treindustrien, skogeierandelslagene og arkitektforeningene er representert i styringsgruppa. Fylkesmannen i Vestfold er prosjekteier og koordinerer virksomheten. Ny prosjektleder fra våren 2009 er økonom og har erfaring fra både offentlig og privat virksomhet. Blant annet mange år i sagbruk og trevareindustri.

BIT har fokus på industriutviklingsprosjekter for å bidra til økt rasjonalisering av byggevirksomheten. Massivtre er et stort satsingsområde der prosjektet både er opptatt av effektivisering av produksjon for å få ned byggekostnadene og informere om brukeregenskaper og muligheter. Økt kunnskap blant aktører i byggebransjen må til for å oppnå resultater i form av økt bruk av tre.

Det er flere nye byggeprosjekter under utvikling; lavkost kommunal boligutbygging i massivtre, boligutvikling i forbindelse med renovering av gammel industri, tradisjonell boligbygging, og moderne nybygg til kulturformål.

Styrking av lauvtresagbruk som markedsaktører med et konkurransedyktig alternativ til andre byggematerialer til interiør og fasader, er et spesielt satsingsområde i Vestfold. BIT satser på boligprosjekter som bidrar til standardisering av typeproduksjon for å øke omsetningen og redusere kostnader i produksjonen. Arkitektene er samtidig viktige medspillere for prosjektet for å skape løsninger som gir både tradisjonell og moderne trebruk

brukertilpassede løsninger. På den måten kan valg av tre bli et visuelt og estetisk fortrinn, ved siden av å være et godt miljøalternativ.

- **Matprogrammet**

Etter mange år med stor aktivitet har det vært tendenser til stillstand i 2009, og usikkerhet hos aktuelle søkere pga personalproblematikken hos IN Vestfold Buskerud i år. FM har fulgt opp arbeidet tettere en vi ellers ville gjort for å avhjelpe IN, spesielt mot "vekstbedriftene". Det er etablert et tettere samarbeid med fylkeskommunen for å lage tettere koblinger mellom mat, kultur og reiselivet i fylket.

Resultatområde 22 Miljøtiltak i landbruket

22.3 Miljøprogram og miljøplan

- **Beskrive kort sentrale miljøutfordringer i fylket, samt prioriteringer og tiltak Fylkesmannen har gjennomført i regionalt miljøprogram.**

Vannkvaliteten i de små innsjøene, bekkene og elvene i fylket er en stor utfordring siden disse ligger under marin grense og i aktive jordbruksområder. Høyt innhold av biotilgjengelig fosfor i vannet kan gi algeoppblomstring i innsjøene i perioder med varmt vær.

Det har vært mindre fokus på nitrogenavrenning i de seinere årene. Men når de nære havområdene også skal med i fase 2 i vanddirektivet, så vil nitrogen får stort fokus. Det gir utfordringer i forhold til balansert gjødsling og bruk av husdyrgjødsel - særlig i forhold til høstspredning av husdyrgjødsel.

Jova-programmet viser ofte funn av pesticider i vannprøver fra bekker og elver i jordbruksområder - funn i 2/3 av prøvene som tas ut. Selv om de fleste prøvene er under grenseverdiene for liv i vann, så er det en utfordring for landbruket å redusere tapene til vassdrag. Det viser seg at en god del av plantevernmidlene som kommer ut i vassdragene, følger jordpartiklene. Jordavrenningstiltak har derfor effekt i forhold til plantevernmidler.

Landbrukets kulturlandskap oppleves som særlig viktig i tett befolkede områder som Vestfold. Kulturlandskapet er kulissene for folks liv. Pent stelte beiter, kulturminner, åkerholmer, dammer, steingjerder, bekkkanter og sammenbinding av stinett langs jordekanter er viktige tiltak som vi stimulerer gjennom RMP. Beiting i skjærgården har vist seg å være spesielt viktig. Vestfold har også et av de nasjonale utvalgte kulturlandskapene i skjærgården.

Nesten 90 % av RMP-tilskuddene gis til tiltak mot avrenning av jord og plantevernmidler da dette anses som den største utfordringen i fylket. Åker i stubb er fortsatt det klart viktigste tiltaket - 62 % av de samlede RMP-tilskuddene i 2008.

Ca 2,4 mill ble gitt i tilskudd til hydrotekniske tiltak i 2009 (SMIL). Fangdammer, erosjonssikring av vassdrag og oppgradering/oppdimensjonering av eldre anlegg er de viktigste tiltakene. I tiltaksprogrammet for Lågen (vanddirektivet) er hydrotekniske tiltak prioritert høyt. Behovet for SMIL-tilskudd vil derfor øke betydelig framover.

Det gis ca 1,9 mill kr i SMIL-tilskudd til kulturlandskapstiltak. Tiltak til gammel kulturmark (gjerding) er viktigst. Det brukes også mye midler til bedret ferdsel og tilgjengelighet og noe til vedlikehold av verneverdige, fredede bygninger.

- **Beskrive tilstand og utvikling for forurensning fra landbruket i vannområder som er valgt ut i første planperiode.**

Hovedutfordringen for Numedalslågen er fosforbelastningen og bakterieinnholdet. Tiltak for å redusere bakterieinnholdet, gjennom tiltak på avløpssektoren, gir også vesentlige reduksjoner i fosfortilførslene. Jordbruksarealene i Numedalslågens nedbørsfelt i Vestfold er preget av marine avsetninger og erosjon og arealavrenning er hovedutfordringen. For fulldyrka arealer har vi i dag redusert avrenningen med ca 50% gjennom endret jordarbeiding. Foreslåtte tiltak gjelder gjenværende potensiale med utgangspunkt i dagens jordarbeidingspraksis og arealbruk. I tiltaksprogrammet er det foreslått 70% gjennomføringsgrad og en overoppfyllelse av målet for fosforreduksjon. Dette er svært ambisiøst i forhold til de virkemidler som i dag

stilles til rådighet gjennom ”Spesielle miljøtiltak i jordbruket” (SMIL) og ”Regionalt miljøprogram” (RMP). Det konstateres at derfor et misforhold mellom foreslåtte tiltak og virkemidler. For Numedalslågen er årlige kostnader knyttet til endret jordarbeiding ikke beregnet og totalkostnaden for jordbrukstiltakene vil være betydelig høyere enn det som framkommer i oversikten over årlige kostnader. I henhold til forskriften skal det foretas økonomiske analyser av kostnader sett i forhold til forventet effekt av de ulike tiltakene. For mange av tiltakene som er aktuelle i jordbruket har vi mangelfull kunnskap både om kostnader og om effekter som kan forventes. Kostnader og nytte med de ulike tiltakene må vurderes i sammenheng med andre landbrukspolitiske mål og en må finne balanserte løsninger som ivaretar både miljøhensyn og landbruksmål. Det er igangsatt arbeid for å fremskaffe bedre grunnlag for vurdering av kostnadseffektivitet av tiltak i landbruket. Det er en viktig føring for arbeidet med forskriften at vedtatt forvaltningsplan ikke skal ha et slikt detaljeringsnivå at skjønnsrommet for sektormyndighetene i forhold til de enkelte tiltak blir vesentlig redusert. (jf prinsippet om sektoransvar). På landbruksområdet er det derfor viktig at sektormyndigheten kan ha et vist handlingsrom innenfor aktuelle tiltak i tiltaksperioden.

Tilskudd fra regionalt miljøprogram utbetalt 2008 etter søknadsomgang 2007 - kroner utbetalt til hovedområder

Embeter	Gjengroing	Avrenning til vassdrag	Kulturminneverdier	Tilgjengelighet og friluftsverdier	Verdifulle kulturlandskap	Plantevernmiddel	Avfallsinnsa
FMVE	0	13753210	147600	27790	729050	420720	0
Sum	0	13753210	147600	27790	729050	420720	

22.4 Økologisk landbruk

I 2009 har det være stor aktivitet for å søke om å bli foregangsfylke økologisk. Det har vært skisse, søknad og revidert plan. Vestfold har blitt foregangsfylke på økologiske grønnsaker. Dette består av et delprosjekt på salg/markedsføring på forbruker/kjeder/helkjedeavtaler og ett på produksjon. Delprosjektet på produksjon vil være en videreføring av Økogrønt 2010 (i et snevrere område), og vil ikke finansieres av midler til foregangsfylke før neste år. Hovedprosjektleder er ansatt hos fylkesmannen, noe som er viktig for å beholde kunnskapen i avdelingen.

Vi har også hatt en bred prosess på revidering av handlingsplanen. Vi begynte arbeidet på våren (mars), og var ferdig med handlingsplanen i september. Planen ble deretter revidert i oktober. Dette var for å få noen justeringer på måla etter Soria Moria 2. Handlingsplanen gjelder for perioden 2010 - 2015. Siden Vestfold er foregangsfylke på grønnsaker regner vi med tung satsing videre på dette. Vi regner da med foregangsfylkedelen finansierer noe av denne satsinga, og at handlingsplanmidlene kan brukes på en del andre satsingsområder.

Sande og Svelvik er med i Drammensregionen økoløftkommuner. Den består av 5 kommuner i Buskerud og to i Vestfold. I tillegg ligger den under rådet for Drammensregionen. Vestfold er derfor ikke så aktivt inne i økoløftkommuner som de er i f.eks. Buskerud. Men vi har støttet med midler til aktiviteter i Vestfolds økoløftkommuner og for deltakere fra Vestfold på arrangementene. I tillegg har vi en løpende og god dialog med prosjektleder i økoløftet.

Vestfold hadde i 2008 og 2009 en sterk økning i 1. års karensarealer. Totalt var det drøyt 16000 dekar økologisk i 2009, og ca. 10000 dekar i 1. og 2. års karens. For å få opp den økologiske produksjonen er det veldig viktig å ta vare på disse nye arealene og sørge for at produsentene lykkes. Vi regner derfor med å rette inn en del av aktiviten på dette.

Kornkampanjen og lokale handlingsplanmidler har vært med å finansiere Re-modellen i flere kommuner. Til nå er det Re, Tønsberg, Andebu og Stokke som har begynt med slike grendemøter.

For å øke forbruket av økologisk har vi blant annet støttet Økofestivalen, butikkdemonstrasjoner, Økoløftkommuner (kr. 185000).

Økt produksjon er støttet med tidligpotetprosjekt, fagtur sau, og motivasjonsmøte med mapper til utdeling fra landbrukskontora og Oikos stand på Agrotec (kr. 222000).

I tillegg er det satt av noe midler til kompetanseheving, arbeid med handlingsplan, økologisk møtemat (kr. 18000).

22.5 Tre og miljø

- **Beskrive aktiviteten knyttet til økt bruk av trevirke og til satsing på bioenergi i årsrapporten, og gjøre rede for status og utfordringer på området.**

Satsingen på økt bruk av tre fortsetter i tre-fylkesamarbeidet, Vestfold, Buskerud og Telemark. Styrking av to lauvtresagbruk som markedsaktører med et konkurransedyktig alternativ til andre byggematerialer i interiør og fasader, er et spesielt satsingsområde i Vestfold.

Fylkesmannen i Vestfold har i 2009 bidratt til at Gjennestad Gartnerskole legger om fra bruk av gass til bruk av flis. Anlegget vil bli satt i drift vinteren 2010. Dette er et pilotanlegg som ved gode resultater kan føre til at flere aktører innen veksthusnæringen komvverterer til fornybar energi. Tilsvarende jobbes det mot Melsom Videregående skole (landbruksskolen). Fylkesmannen i Vestfold ser det som viktig at de "grønne" utdanningsinstitusjonene i fylket har nødvendig kompetanse og erfaring i bruk av fornybar energi. Når disse erfaringene også brukes i undervisningen, vil dette om få år kunne gi gode resultater for kommende jord- og skogbrukere.

Etter det Fylkesmannen har oversikt over er det ca 50 gårdsanlegg i fylket som bruker fornybar energi basert på flis. Men fortsatt finnes det ingen flisterminal i fylket. En flisterminal lokalisert sentralt i fylket er nødvendig for at flere tør satse på å konvertere til fornybar energi.

Fylkesmannen i Vestfold arbeider aktivt med skogbrukets miljø- og klimaarbeid. Etter initiativ fra Vestfold er det kommet i gang et forskningsprosjekt som skal se på klimaendringenes påvirkning på skogen. I vårt fylke ser vi tegn til stress på den yngre granskogen, samtidig som for eksempel bøka brer seg mer og mer. Likeledes dukker det opp nye skadegjørere, f.eks. askeskuddsyke, som kanskje kan relateres til klimaendringene.

Fylkesmannen i Vestfold er navet i et skognettverk bestående skogeierforeningen, skogselskapet, Fritzøe skoger, entrepenører og kommunene. I regi av Fylkesmannen gjennomføres det 4-5 kompetansehevende samlinger i året hvor aktuelle skogfaglige temaer løftes fram. Dette fora har stor gjennomføringskraft og er bidragsyttere til at offentlige virkemidler brukes på en effektiv måte. Skogens betydning i forhold til å binde karbonet er kjent. Det å plante å stelle framtidsskogen optimalt gjør at skogen har potential til å være en enda større "fengsler" av karbonet. Den økte aktiviteten vi har sett på skogsektoren de siste 2-3 åra bør bare være starten på en langsiktig trend der målet må være å utnytte miljøvennlige fornybare ressurser optimalt.

Skogbrukets miljøarbeid har i snart 10 år hatt et meget høyt fokus. Miljøregistreringene i skog vil i løpet av 2010 være gjennomført i alle kommunene i fylket. Gjennom disse kartleggingene settes næringen i stand til å i vareta de biologisk viktigste områdene.

Resultatområde 23 Eiendoms- og bosettingspolitikk

- **Rapportere om fylkeslandbruksstyrets arbeid, herunder klagebehandlingen.**

Fylkeslandbruksstyret (FLS) hadde i 2009 fem møter og behandlet 72 saker hvorav 30 på fullmakt til landbruksdirektøren. Siste møte ble holdt 17. desember.

35 av sakene var uttalelse til søknad om disp etter §7 i plan og bygningsloven. En sak er påklaget. FLS behandlet 6 klagesaker, to ble omgjort til fordel for søker. En sak ble på landbruksdirektørens initiativ tatt opp og kommunens vedtak ble omgjort. Det er fremmet innsigelse i 5 saker.

- **Rapportere om særlige problemer knyttet til kommunenes praktisering av regelverket**

Vi ser med bekymring på kompetansen på landbruksområdet i enkelte kommuner, spesielt gjelder dette innenfor lovforvaltningen. I enkelte kommuner blir dette lagt til personer uten høyere utdanning, de gjør en god innsats, men pga manglende erfaring og grunnkunnskap blir sakene i enkelte tilfeller noen enkelt utredet. Resultatet derimot er oftest greit.

Resultatområde 24 Inntekts- og velferdspolitiske tiltak

1) Organisering av kontrolloppgavene

Innen produksjonstilskudd/ SMIL og RMP har vi etablert et kontrollteam på 3 personer, som har gjennomført kontroller i 3 kommuner på disse ordningene i 2009.

Følgende kommuner er kontrollert:

Larvik som er vår største landbrukskommune

Tønsberg

Nøtterøy /Tjøme

Generelt har vi avdekket få kritikkverdige forhold i kommunenes rutiner og saksbehandling, men vi har noen svake punkter som går igjen:

De store kommunene Larvik og Tønsberg har lang kø på Scanning av dokumenter, og rutinene for eksakt registrering av når posten ankommer mangler. Dette kan ha betydning for vurdering av trekk for for sent levert søknad.

Vi registrer god forståelse for ordningene, og gjennomgående tilfredsstillende kompetanse. Men kutt i årsverkene som står til disposisjon er gradvis i ferd med å bli et problem i de kontrollerte kommuner.

Det er gjennomgående for liten kapasitet til å ta arbeidstoppene fullt ut, og det har etablert seg en praksis der søknader blir registrert med feil fordi det er bedre tid til å løse problemet i inputkontrollen.

Det hadde vært ønskelig med større kapasitet omkring søknasstidspunktet.

I Larvik deltok rådmannen på åpnings og sluttmøtet i de to andre kommunene var ledelsen representert gjennom sektorleder.

Kontrollene innenfor skogbruksordningene har hittil ikke vært samordnet til samme dag og kommune. Dette skyldes at skogbruket allerede var igang med et omfattende opplegg.

Kommunenes håndtering av Skogfonde- og statstilskuddsutbetalinger er kontrollert i 8 kommuner i 2009. Dette har vært et samarbeid med revisor fra Ernst & Young og skogansvarlige fra Fylkesmannen.

Gjennomgående er praksis i samsvar med regelverket. Samtlige tilskuddsutbetalinger til opprusting og nybygging av skogsbilveier kontrolleres av fylkesmannen. Regelverket blir her fulgt. På skogkultursektoren viser kontrollen at det i enkelte kommuner har blitt en tvilsom praksis der forhåndsrydding (ikke skogfundsberettiget) i enkelt tilfeller er godkjent som flatorydding til alt for høye kostnader (500 - 600 kr/daa). Forhåndsrydding før avvirkning for å lette avvirkningen er å betrakte som en driftskostnad.

Samlet ressursforbruk på kontroll Jord/ skog ca 3 månedsverk.

2) Klage og dispensasjonssøknader

Vi viser til rapportering i tabell, men har noen kommentarer til tallmaterialet:

For produksjonstilskudd mangler vi en kategori for feillistebehandling, som utgjør en meget stor del av totalen. I praksis har vi meget få reelle klagesaker. De store utbetalingene går til bruk som er stoppet og kommet på feilliste. Dernest har vi mange opprettinger på oppstart grovforsalg og feil i avløserdokumentasjon.

3) Landbruksvikartjenester

I Vestfold er det kun ett avløserlag som dekker hele fylket. Det er for øyeblikket 2 landbruksvikarer innenfor en kvote på i alt 5. Avløserlaget er i ferd med å tilsette en tredeje landbruksvikar da 2 viste seg å være i knappeste lag.

Vi har ikke fått tilbakemeldinger som tyder på at husdyrbrukerne er missfornøyd med tilbudet etter at avløserlaget tok over.

Oversikt over behandling av klager og dispensasjonssøknader 2008 - antall

Klagebehandling

Embeter	Produksjonstilskudd		Miljøvirkemidler		Andre tilskuddsordninger	
	Innvilget	Avslått	Innvilget	Avslått	Innvilget	Avslått
FMVE	73	1	4	3		
Sum	73	1	4	3	0	0

Dispensasjonssøknader

Embeter	Produksjonstilskudd			Miljøvirkemidler			Andre tilskuddsordninger		
	Innvilget	Delvis innvilget	Avslått	Innvilget	Delvis innvilget	Avslått	Innvilget	Delvis innvilget	Avslått
FMVE	6		2	5		3			
Sum	79	1	6	8	0	3			

Resultatområde 25 Kommunene som landbrukspolitisk aktør

- **Beskrive hvordan rollen som kompetansesenter blir ivaretatt og hvilke tiltak som er gjennomført for å styrke kommunenes kompetanse på landbruks- og matområdet.**

Vi utarbeider og gjennomfører kompetansesamlinger med kommunene regelmessig, i 2009 tretten stk inklusive en studietur til Toscana-området i Italia med deltagere fra alle kommunene. Å legge til rette for møteplasser og nettverk for kommunene er viktig. Det ble også gjennomført en tre-dagers samling i KOLA-Viken regi med deltagere fra 95 kommuner rundt Oslofjorden. Tilbakemelding på denne typer samlinger er god og vi, de fem FMLA-ene rundt Oslofjorden arbeider for en videreføring, foreløpig for tre år, med en tilsvarende samling pr. år. I 2010 planlegges det en samling i Telemark med tema næringsutvikling og verdiskaping.

Med svakere bemanning i kommunene får FMLA mange telefon og mailhenvendelser for svar på ulike problemstillinger i en kommunal saksbehandlers hverdag, særlig knyttet til tilskottsordninger og og lovforvaltning.

- **Beskrive hvordan den landbrukspolitiske dialogen med kommunene har bidratt til økt landbrukspolitisk engasjement.**

Ja har den bidratt til det? Landbruk og næringsutvikling er i mange kommuner ikke særlig høyt på den kommunale dagsorden. Kjerneområdene helse og skole får mye fokus i en trang kommuneøkonomi, sammen med arealforvaltning. Men noen kommuner har gode ambassadører på "landbrukskontoret". Inn på tunet som begrep og mulighet siger sakte inn hos folkevalgte.

Forståelsen for jordvern er økende. Det er gledelig som grunnleggende forståelse for jordbrukets betydning i et langsiktig perspektiv, spesielt i vårt område med de beste forutsetninger for matproduksjon og stort press på arealer til utvikling.

- **Beskrive utviklingen i kommunenes kapasitet og ressursbruk.**

Antall årsverk knyttet til landbruksforvaltning er xx +?? stabil, men sårbart. Vi ser at ved lengere permisjoner som f. eks i forbindelse med fødsler, blir det i liten grad satt inn vikar. Dette gjør små kontorer såbare og vi får mye arbeid med generell veiledning.

Vi ser med bekymring på kompetansen på landbruksområdet i enkelte kommuner, spesielt gjelder dette innenfor lovforvaltningen. I enkelte kommuner blir dette lagt til personer uten høyere utdanning, de gjør en god innsats, men pga manglende erfaring og grunnkunnskap blir sakene i enkelte tilfeller noen enkelt utredet. Resultatet derimot er oftest greit.

- **Beskrive samarbeidet med KS regionalt.**

Fylkesmannen og KS gjennomfører månedlig møter der med kommuneledelse (ordførere og rådmenn) i alle kommunen samles og drøfter ulike tema. Landbruk bidrar fra tid til annen med tema her.

KS brukes også for oppnevning av kommunerepresentant når vi har behov for det i ulike sammenhenger.

- **Beskrive konkret bruk av midler over kap. 1144 post 77 Miljørettet prosjektarbeid m.m. til kommunerettet arbeid.**

Vi utarbeider og gjennomfører kompetansesamlinger med kommunene regelmessig, 12 samlinger i 2009. Alle uten egenandel. Med små avstander og kort reisevei, er det lett å samle folkene for halv- eller heldagsmøter i Vestfold. Av årets tema kan nevnes: Produksjonstilskudd og RMP, Skogkultur, Kart og ajourhold, Nytt i landbrukslovgivningen, Bruk av laserscanning i skogbruksplanlegging, Økologisk fra jord til bord og Mindre inngrep i vassdrag.

I tillegg arrangert vi en studietur Til nord Italia med hovedformål næringsutvikling, men og for å få kunnskap om landbruk i et land forskjellig fra Norge. Vi besøkte gårder, snakket med bondelagsledere, fikk orientering om skog og utmarksutnytting og trafikk forvaltningen. Vi hadde med tolk og fikk derigjennom maksimalt utbytte av besøkene. Deltagere fra alle kommuner, våre ”leietagere 4H og Skogselskapet, samt FMLA. Til sammen 44 personer. Egenandel ble krevd inn.

Resultatområde 26 Jord- og landskapsressurser

26.1 Jordvern og kulturlandskap

- **Gi tilbakemelding på behovet for konkrete tiltak og endret virkemiddelbruk.**

Lovendringen som medfører krav om 10- års jordleieavtaler passer ikke for dyrkingsforhold som omfatter vekstskifte og kontraktsdyrking. I vårt område drives i praksis all dyrka mark. Innspill om det er sendt SLF.

Problemstillingen rundt behovet for en effektiv stimulans til grøfting gjentas, men er nok kjent for LMD. Dyrka jord i god hevd er godt jordvern.

- **Beskrive aktivitet og utfordringer i dialog med kommunene for å nå de nye nasjonale målene om å ivareta jord- og kulturlandskapsressursene.**

Statistikk for jordavgang brukes kommunedialogen i kommuneplan- og reguleringsplansaker. Vi opplever uttalt en økende tendens til forståelse for at dyrka mark må tas vare på, men ikke at det alltid kommer like tydelig til uttrykk i arealplaner.

Fylkesmannen har god dialog med kommunene for å nå målene. Forvaltningen av SMIL – midlene og RMP er viktig i denne sammenheng. Fylkesmannen har møter med enkelte kommuner, administrasjon og politikere i forbindelse med planarbeid, beskrevet i Vestfold lille grønne (www.vlg.no). Her blir også hensynet til kulturlandskapet diskutert

- **Beskrive status for tiltak, dokumentasjon og forvaltning for de områdene som inngår blant utvalgte kulturlandskap i jordbruket.**

”Skjærgården øst for Nøtterøy og Tjøme” dekker alle øyer i skjærgårdsavsnittet som ikke har fastlandsforbindelse. Ormø – Færder landskapsvernområde dekker, med få unntak, samme område. Nøtterøy kommune er ansvarlig for utarbeidelse av forvaltningsplan for landskapsvernområdet og arbeidet forventes ferdig i 2011. Det foreligger mye dokumentasjon og kartlegging av verdier i deler av området. For andre deler er det behov for å styrke kunnskapsgrunnlaget ytterligere. Det er også svært viktig at kunnskapen sammenstilles med tanke på praktisk skjøtsel. – utarbeidelse av skjøtelsplaner. Det er et tett samarbeid Nøtterøy kommune og driverne i området for å samordne dokumentasjon, skjøtelsplaner og drift av landskapsvernområdet og "utvalgte kulturlandskap". Skjøtselen videreføres og nye områder tas inn etterhvert som skjøtelsplanene utarbeides.

- **Beskrive status i avgang på dyrka jord i fylket sett i forhold til halveringsmålet.**

I perioden 1993-2004 ble det i gjennomsnitt omdisponert 794 dekar dyrka jord pr år. Etter 2004 er det omdisponert i gjennomsnitt 534 dekar pr år, altså 67 % av måleperioden. Det siste året ble det omdisponert 359 dekar dyrka jord - 45 % av måleperioden og altså innen for halveringsmålet.

I Vestfold er det kartlagt ca 110 000 dekar dyrkbar jord og 94 % av dette er kartlagt som lettbrukt. Til sammenlikning er det ca 435 000 dekar dyrka jord i Vestfold. Den dyrkbare jorda er en stor nasjonal ressurs, særlig med hensyn til det gunstige klimaet i Vestfold. Vi er bekymret for statusen til den dyrkbare jorda:

- 1 halveringsmålet gjelder bare for dyrka jord
2. den foreslåtte jordvern hjemmelen gjelder bare for dyrka jord
3. dyrkbar jord er ikke tema i de nye markslagskartene AR5

26.2 Samfunnsplanlegging

- **Beskrive de viktigste utfordringene og aktivitetene som er iverksatt for å sikre at landbrukets arealinteresser og utviklingsmuligheter blir ivaretatt i samfunnsplanleggingen, herunder arbeidet med verneplaner og konsekvensutredninger.**

Vern av dyrka og dyrkbar mark er fremdeles fylkets største miljøutfordring i et langsiktig perspektiv, med stor befolkningsvekst og stor andel dyrka mark for det meste lokalisert rundt byer og bygdesentra.

Plangruppen hos Fylkesmannen deltar tidlig i planprosesser som revisjon av kommuneplaner med hensikt å klargjøre nasjonal politikk tidlig i prosessene. Landbruksavdelingen sammen med representant for plangruppen har deltatt i Vegvesenets referansegruppe i forbindelse med utbyggingen av E18 gjennom Vestfold og vi vil vi følge opp Jernbanelinjen på samme måte nå når trase for jernbanen fra Nykirke til Larvik skal fastlegges. Å delta tidlig i prosessen og gjennom faglig dialog, viser det seg at vi bidrar til å finne løsninger som reduserer beslaget av dyrka jord og forringelsen av kulturlandskapet.

Fylkeskommunen er i oppstart med et arbeid med Regional plan for bærekraftig arealpolitikk. Sentrale tema er "jernbane gjennom Vestfold med knutepunkter", "nye regionale næringsområder" og "retningslinjer/prinsipper for by og tetstedsutvikling".

- **Beskrive kort bruk og nytte av data fra Geovekst og "Norge digitalt" hos alle avdelingene ved embetet.**

Embetet har jobbet aktivt med geografiske informasjonssystemer siden midt på 90-tallet. Mye av dette arbeidet har vært knyttet til Arealis-prosjektet, og Vestfold har vært et pionerfylket når det gjelder å tilrettelegge for systematisering og utveksling av tematiske geodata. Vestfold har og vært aktive i Geovekstsamarbeidet i denne perioden, og er vel det fylket som har størst dekning og best kvalitet på basis kartdata. Laserdata som grunnlag for vedlikehold av fkb, nytt høydegrunnlag og skogtakseringsprosjekter er i ferd med å bre seg ut i Vestfold. Vi har inngått avtale om å digitalisere historiske ortofoto og økonomisk kartverk for å kunne se utvikling over tid.

Vi deltar i flere utviklingsprosjekter med fagkompetanse.

Vi har i 2009 rekruttert sårt tiltrengt GIS kompetanse. Av den grunn har 2009 ikke vært året med den store utviklingen i bruken av geodata i embedet. Det er derfor et misforhold mellom datagrunnlag, og utnyttelsen av dette i saksbehandling og utviklingsarbeid. Siste del av 2009 har dette begynt å bedre seg etter hvert som nyrekruttert GIS kompetanse kommer i virke.

Ressursrapportering

Resultatområde	FMVE	Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	
Resultatområde 21	248	248	0
Resultatområde 22	94	94	0
Resultatområde 23	28	28	0

Resultatområde 24	72		72	0
Resultatområde 25	51		51	0
Resultatområde 26	98		98	0
Sum:	591	0	591	0

Kunnskapsdepartementet

Resultatområde 31 Tilsyn og forvaltningsoppgaver på utdanningsområdet

31.1 Tilsyn og oppfølging av regelverk

Tilsyn har i 2009 hatt et lavere omfang enn planlagt. Det henger sammen med vakanser og sykemeldinger, som medførte en vanskelig bemanningssituasjon. En stor del av personalressursene er brukt til klagebehandling.

Fylkesmannen vurderer måloppnåelsen på tilsynsområdet som god. Det har i 2009 ikke vært reist innvendinger mot de avvik som er gitt, og tilsynsobjektene har gjennomført tiltak for å lukke avvik.

Nasjonalt tilsyn er gjennomført i samsvar med oppdraget. Det er levert egen rapport om dette tilsynet.

Grunnlag for valg av tema for tilsyn og tilsynsobjekter (kommunene) er hovedsaklig basert på hendelser og ROS-analyse med unntak av de private skolene, der det har vært oppfølging av tidligere tilsyn.

Det er benyttet ulike metoder. Systemrevisjon og dialogmøter kombinert med dokumentgjennomgang er mye brukt, men det er også gjennomførte skriftlige tilsyn, der skoleeiers redegjørelse og annen tilgjengelig dokumentasjon ligger til grunn for Fylkesmannens vurdering.

Private skoler

Fylkesmannen har fulgt opp private skoler som ved siste tilsyn hadde avvik. Dette ble rapportert i brev til Kunnskapsdepartementet 04.12.2009. Avvikene er lukket, men med disse tre merknadene:

- En skole (§ 2-12) fikk ved tilsyn i 2007 avvik i forhold til kapittel 9A om at skolelokalene ikke var godkjent etter HMS-forskriften. Senere har skolen flyttet inn i nye lokaler og har orientert Fylkesmannen om at godkjenningprosessen var i gang. Dette arbeidet begynte våren 2009 og fortsatte høsten 2009.
- En skole hadde avvik ift å ha forsvarlig system. Skolen har skriftlig redegjort for at det er etablert system med utgangspunkt i direktoratets sjekklister, men Fylkesmannen har ikke ved tilsyn eller dokumentgjennomgang kontrollert dette.
- En skole (§ 2-12) fikk ved tilsyn i 2008 avvik i forhold til kapittel 9A om at skolelokalene ikke var godkjent etter HMS-forskriften. Fylkesmannen er kjent med at skolen har satt i gang arbeid for å få godkjenning.

Fylkesmannen har hatt en gjennomgang av private skoler for å kontrollere om lokalene er godkjent for undervisning. Dette er rapportert i brev til Kunnskapsdepartementet 30.11.2009. Her går det fram at det er en skole som mangler godkjenning. Det gjelder et nybygg, som Fylkesmannen befarte 5. november og deretter i brev ba skolen om å innhente dokumentasjon på kommunale godkjenninger. Disse var ved utgangen av året ikke mottatt.

Ressursbruk

Nasjonalt tilsyn: 28 ukeverk

Øvrige tilsyn: 15 ukeverk

Veiledning regelverk

I to kommuner har Fylkesmannen gjennomført veiledningsmøter om opplæringsloven kapittel 5:

Spesialundervisning. Disse kommunene hadde ikke hatt nasjonalt tilsyn på dette temaet, og fikk derfor en faglig veiledning. Tilsammen har nå alle kommunene i fylket hatt enten tilsyn eller veiledning ift kapittel 5.

Fylkesmannen har på forespørsel fra en kommune veiledet rektorene på ungdomstrinnet vedrørende forskrift om elevvurdering og saksbehandling ved klage på standpunktakarakterer.

Konferanser om regelverk

Fylkesmannen har i 2009 arrangert to konferanser for kommuner og skoler med fokus på opplæringslov med forskrift. Tema var

- Elevvurdering (Forskrift til opplæringsloven kap 3 og 4)
- Elevenes skolemiljø og forsvarlig system (Opplæringsloven kap 9A og 13-10.)

Konferansene samlet god deltakelse, og ble godt mottatt av deltakerne. Dagen om 9A var blant annet ment som en forberedelse til det nasjonale tilsynet i 2010.

Det skulle vært gjennomført en tredje konferanse med en bred målgruppe, blant annet skoleledere med fokus på meldeplikt til barnevernet. Denne måtte på grunn av eksternt ressursperson forskyves til januar 2010.

Det er i tillegg gjennomført en konferanseserie på 3 dager, der overgang og sammenheng mellom barnehage og skole har stått i fokus. Temaer:

- Språkutvikling
- Handlingsplan for likestilling
- Livslang læring

Tilsynsoversikt utdanningsområdet

	Tilsynsobjekt	Tema/Myndighetskrav	Avvik	Merknad	Pålegg	Metode
FMVE					☐	
FMVE	Moe skole	Godkjenning av lokaler		Det mangler dokumentasjon på kommunale godkjenninger	☐	Befaring og dokumentgjennomgang
FMVE					☐	
FMVE	Nøtterøy kommune - Føyenland skole	Opplæringsloven kap. 9A	Skolen må sikre at dokumenter, rutiner og saksbehandling tilfredsstiller de krav som stilles i opplæringsloven kapittel 9a og forvaltningsloven. Kommunen må sørge for at man har et kvalitetssystem som tilfredsstiller opplæringsloven § 13-10 andre ledd i forhold til kapittel 9a.		☒	Dialogmøte og dokumentgjennomgang Hendelsesbasert.
			Kommunen har ikke PP-tjeneste som oppfyller kravene i opplæringsloven § 5-6. Kommunen har ikke et forsvarlig system i henhold til opplæringsloven §			

FMVE	Svelvik kommune	Opplæringsloven kapittel 5	13-10 når det gjelder opplæringsloven kapittel 5. Kommunens enkeltvedtak om spesialundervisning tilfredsstillende ikke alle kravene i opplæringsloven og forvaltningsloven.		☒	Systemrevisjon
FMVE	Mokollen skole	Privatskoleloven § 3-13		På grunnlag av Fylkesmannens oppfølging av avvik ved tidligere tilsyn, har skolen bekreftet at avvik er lukket.	☐	Skriftlig
FMVE					☐	
FMVE	Bjerkely skole	Privatskoleloven (Se merknad)		§ 3-1: Inntaksreglement § 5-2 Delegering til rektor § 5-2i System for kompetanseutvikling	☐	Skriftlig
FMVE	Granly skole	Privatskoleloven (Se merknad)		§ 3-1 Inntaksreglement § 3-9 Ordensreglement § 7-1 med tilhørende forskrift: Regnskap	☐	Skriftlig
FMVE	Jareteigen Montessoriskole	Privatskoleloven § 3-1 Inntaksreglement			☐	Skriftlig
FMVE	Kommunene og private skoler	Gratis frukt og grønt		Opplæringsloven § 13-5 og forskriften § 18-2 samt tilsvarende bestemmelse i privatskoleloven	☐	Kartlegging (elektronisk)
FMVE	Kommunene	Rett til opplæring		Bakgrunn: Bekymring fra Vestfold Sentralsykehus om at elever ikke får opplæring pga fravær fra skolen	☐	Skriftlig kartlegging i fravær.
FMVE					☐	
						Kontakt med kommunene for å sjekke ut eventuell

FMVE	Gruppestørrelse	Opplæringsloven § 8-2	Ingen	Tilsyn på grunnlag av GSI-rapportering og liste fra Utdanningsdirektoratet	■	feilrapportering. Ette denne runden var det fremdeles skoler som befant seg på listen. Disse ble bedt om skriftlig redegjørelse. Det ble holdt møte m to kommuner.
------	-----------------	-----------------------	-------	--	---	--

31.2 Klagesaksbehandling

		Type klage	Medhold/Delvis medhold	Avslag	Sum
FMVE					
FMVE	Klage i grunnskolen	§ 5-12 Standpunkt karakter	77	19	96
FMVE	Klage i grunnskolen	§ 5-10 Eksamen	1	0	1
FMVE	Klage i grunnskolen	§ 5-1 spesialundervisning	10	14	20
FMVE	Klage i grunnskolen	§ 7-1 skyss	8	11	19
FMVE	Klage i grunnskolen	§ 8-1 skolested	3	22	25
FMVE	Klage i grunnskolen	§ 2-10 bortvisning	4	1	5
FMVE	Klage i grunnskolen	§ 9a-3 klassemiljø, mobbing	1	1	2
FMVE	Klage i grunnskolen	Kommuneloven § 59 Nedlegging av skoler	0	3	3
FMVE	Klage i grunnskolen	Forskriften § 1-8 andre fremmedspråk	0	1	1
FMVE	Klage i forbindelse med spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder	§ 5-7	0	1	1
FMVE	Klage i videregående opplæring	§ 3-1 Rett til videregående opplæring	2	1	
FMVE	Klage i grunnskolen	Søknad om saksomkostninger fvl § 36	2	1	3

31.3 Grunnskolens informasjonssystem (GSI)

Fylkesmannen i Vestfold vurderer at kommunene etterhvert har fått økt kompetanse og forståelse for rapportering av elevdata i GSI. Et viktig virkemiddel hos FMVE har vært en årlig samling for alle skoleeiere i kommunen, både private og kommunale, der skjemaene gjennomgås for å sikre en felles forståelse for data som inngår i rapporteringen. Ansvarlig for voksenopplæring i kommunene blir også invitert til den årlige samlingen.

Fylkesmannen ber om tilbakemelding fra alle kommuner etter at innsamlingen er over, hvor vi ber kommunene melde tilbake om eventuelle problemer, feil/mangler i veiledning eller forslag til forbedringer. Et sammendrag av dette sendes Utdanningsdirektoratet.

Fylkesmannen bruker også GSI til områdeovervåking, i forberedelse til tilsyn og i egen tilstandsrapport.

I tillegg er det egen gjennomgang av gruppestørrelse som rapporteres elektronisk til Utdanningsdirektoratet 1. april.

31.5 Eksamen og nasjonale prøver

Sentralt gitt eksamen i grunn- og videregående skole og nasjonale prøver er blitt gjennomført etter sentrale retningslinjer. Fylkesmannen har hatt løpende kontakt med fylkeskommunen og kommuner angående eksamensavvikling i form av informasjon og veiledning til skoleeiere og PAS-brukere. Veiledning har i hovedsak dreid seg om forståelsen av retningslinjer spesielt i forhold til bruk av hjelpemidler, tilrettelegging og fritakbestemmelser. I tillegg har vi gitt brukerstøtte og administrasjon (spesielt i forhold til påmelding til eksamen i videregående) i PAS og PGS.

Det er i 2009 ikke gjennomført tilsynaktiviteter i forhold til gjennomføringen av lokale eksamener.

Særskild Rapportering	JA	NEI	Øvrige kommentarer
1. Benytter embetet informasjonen som fremkommer ved avviking av prøver og eksamener i tilsynsarbeidet?	X		I den grad det er relevant for tilsynet benyttes resultater fra nasjonale prøver og eksamen. Det har ikke vært noen forhold rundt selve gjennomføringen av eksamen som har ført til tilsyn.

Særskild Rapportering	Spesifiser dersom avvik fra landsgjennomsnittet totalt eller på enkeltprøver)	Spesifiser dersom stor variasjon mellom skoleeiere innad i fylket	Vurdering av årsak til avvik	Beskrivelse av tiltak over skoleeiere med høy andel elever med fritak
2. Hvor stor andel av elevene har fått fritak fra deltakelse på nasjonale prøver	Variasjonene på fritak ligger mellom 2,3% og 3,7% på 5. trinn, og 0,6% og 1,3% på 8. trinn. Vestfold har en lavere prosentandel fritatt sammenlignet med landsgjennomsnittet på alle prøver bortsett fra engelsk og lesing på 5. trinn, der vi ligger henholdsvis 0,2 og 0,1 prosentpoeng over landsgjennomsnittet.	Det er tildels store variasjoner mellom skoleeiere, fra 0 % til 7,6% fritak på 5. trinn, og fra 0% til 5,5% fritak på 8. trinn.	Vi har ikke grunnlag for å si noe om årsakene avvikene.	Vi har i 2009 ikke hatt spesielle tiltak overfor enkeltkommuner, men resultatene fra nasjonale prøver, inkludert andelen fritatte og retningslinjene i forhold til dette, har vært oppe som tema i de fora hvor skoleeierne i Vestfold møtes. Vi har i møter med skoleeierne problematisert variasjonene i andelen fritatte, og presisert retningslinjene for å sikre lik praktisering av fritaksbestemmelsene.

31.7 Tilskuddsforvaltning

Fylkesmannen i Vestfold har rapportert om forvaltningen av tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere i mottak (kap. 225 post 64) og tilskudd til leirskoleopplæring (kap. 225 post 66) i tertialrapportering til Utdanningsdirektoratet.

Resultatområde 32 Oppgaver for økt kvalitet i grunnpoplæringen

32.2 Kompetanseutvikling

Kompetanse for kvalitet

Fylkesmannen har fordelt midler til kompetanseutvikling etter søknad fra den enkelte skoleeier. Dette gjelder midler til videreutdanning (vikarutgifter), midler til etterutdanning på prioriterte områder og midler til etterutdanning i fag- og yrkesopplæringen.

I Vestfold ble alle søknader til videreutdanningsplasser innvilget, forutsatt at kriteriene var oppfylt. Totalt ble 8 av 68 statlig finansierte plasser benyttet, med tillegg av 9 plasser til annen videreutdanning. Årsaken til den lave søknadsmassen, forklares av skoleeierne med dårlig økonomi. Av den grunn har ikke skoleeierne tilstrekkelig med midler til å prioritere videreutdanningstiltak for enkeltlærere, men ønsker heller å benytte midler til etterutdanningstiltak som inkluderer flere.

Søknadsprosessen var svært krevende – selv i Vestfold med relativt få søknader. I perioden april-juni, la prosessen beslag på en vesentlig del av Fylkesmannens arbeidskapasitet. Likevel oppleves Fylkesmannens

saksbehandlingstid (én måned) som tilstrekkelig.

Det var utfordrende å forklare strategien til skoleeiere (og lærere). Skoleeierne oppfattet ikke sine forpliktelser i strategien – selv etter flere muntlige forklaringer og henvisninger til strategidokument og annen informasjon fra Utdanningsdirektoratet.

Fylkesmannen har bidratt til lokal forankring av strategien ved:

- Tema på Lederforum for skoleansvarlige i kommunene høsten 2008 og våren 2009.
- Tema på møter i Arbeidsutvalget for oppvekst og opplæring - deltakere fra kommunene, KS og Fylkesmannen.

Kompetanseutvikling 2008 - rapportering

Fylkesmannen sørget for at skoleeiere innen 1. februar 2009 rapporterte på kompetanseutviklingsarbeidet i 2008 i det elektroniske rapporteringssystemet på kompetanseutvikling. Rapportene er kontrollert.

Etterutdanning i lesing 2008/2009

Oppdraget om etterutdanning i lesing som ble påbegynt i 2008 og avsluttet i 2009, har hatt følgende omfang i Vestfold:

1. Antall kommuner og navn på disse: 1 kommune, Re.
2. Antall skoler og navn på disse: 5 skoler, Røråstoppen skole, Ramnes skole, Solerød skole, Kirkevoll skole og Revetal ungdomsskole.
3. Antall lærere påmeldt i 2008: 16.
4. Antall lærere som fullførte i 2009: 16.

Ressursbruk 2009

Fylkesmannen har i 2009 hatt en samlet ressursbruk i arbeidet med kompetanseutvikling med totalt 30 ukeverk.

32.3 Skoleporten

Fylkesmannen i Vestfold bruker Skoleporten i sin områdeovervåking, i egen tilstandsrapport innenfor utdanningsområdet og i informasjon og veiledningstjeneste ut mot kommunene.

Særsild Rapportering	J	A	NEI	Spesifiser dersom avvik	Øvrige kommentarer
1. Har embetet oppdatert brukerstøtte- og veiledningsfunksjon?	X				
2. Benytter embetet Skoleporten på en formålstjenlig måte i tilsynsarbeidet?	X				
3. Brukes Skoleporten i lokal kvalitetsvurdering?	X				

4. Innspill fra embetet til forbedringer av Skoleporten:

Ingen forslag.

32.4 Erfarings- og kunnskapsinnhenting

Vestfold har et fast forum for samarbeid og informasjon mellom offentlige skoleeiere, KS, Utdanningsforbundet og Fylkesmannen (Lederforum for oppvekst og opplæring). Det ble avholdt seks møter i 2009. Det er opprettet et tilsvarende Barnehageforum. Fylkesmannen bruker møtene aktivt til å orientere, veilede og motivere skoleeiere i forhold til aktuell nasjonal politikk på barnehage- og grunnsopplæringsområdet. Nasjonale strategiplaner og programmer inngår som en naturlig del i denne virksomheten.

Fylkesmannen har:

- Videreformidlet informasjon skriftlig eller ved muntlige fremstillinger i Lederforum for oppvekst og opplæring, andre konferanser/kurs og i møter med skoleeierne.
- Gjennomført fagsamlinger for skole- og barnehageeiere om handlingsplan for likestilling, språkutvikling og sammenheng/overganger mellom barnehage og skole.
- Gjennomført nasjonal konferanse om familielæring i samarbeid med NAFO og Høgskolen i Vestfold.
- Gjennomført konferanse om vurdering i samarbeid med Utdanningsdirektoratet.

- Videreført kompetanseutvikling på lese- og skrivefeltet for barnehagetilsatte, lærere og bibliotekansatte gjennom avtale og samarbeid med KS og Vestfold Fylkesbibliotek.
- I samarbeid med kommunene, fylkeskommunen, statlige etater og partene i arbeidslivet etablert "God Oppvekst, Handlingsprogram 2008-2018 i Vestfold".
- Handlingsprogrammet skal:
 - sikre et felles løft i Vestfold for god oppvekst
 - sikre at barn og unge mestrer livet
 - sikre at alle barn og unge i fylket får tidlig hjelp og et tilpasset tilbud
 - forhindre frafall i skole
 - sikre at barn og unge blir rustet til å gå ut i arbeidslivet
 - sikre langsiktig innsats og samarbeid på tvers av nivåer og etater

Fylkesmannen er sekretariat og koordinerer arbeidet med God oppvekst og har ansvar for årlige erfaringskonferanser. Fylkesmannen drifter en egen nettside om God oppvekst. Gå til www.fylkesmannen.no/vestfold Klikk på "GO! God oppvekst" i venstre meny.

32.5 Tiltak innen tilpasset opplæring og spesialundervisning – kap 230.01

Det er ført tilsyn med en kommune ift kapittel 5. Det er i tillegg gjennomført veiledningsmøte med to kommuner. Se rapportering i 31.1. Sammen med tilsyn ift kap 5 i 2007 og 2008, har alle fylkets kommuner enten hatt tilsyn eller omfattende kurs/veiledningsmøte.

Det er også gitt veiledning om føringene som er gitt i lov- og regelverk om spesialundervisning og tilpasset opplæring i tilknytning til enkeltsaker.

Det er mange henvendelser på telefon og e-post fra foresatte som ønsker informasjon om lov og forskrift og hvordan man kan gå fram i en konkret sak.

Kravet til enkeltvedtak ved avvik fra læreplan er drøftet i kontaktmøte med fylkeskommunen knyttet til et særskilt tilrettelagt tilbud.

Antall klager er på samme nivå som i 2008. I den sammenheng ser vi ikke noe resultat av tilsyn og veiledning, men vi vet at rutiner for kommunenes arbeid med spesialundervisning og utforming av vedtak er forbedret.

Resultatområde 38 Tilsyn og forvaltning på barnehageområdet

Fylkesmannen har fulgt opp embetsoppdraget krav om tilsyn med kommunene som Barnehagemyndighet. Tilsynene ble gjennomført etter systemrevisjonsmetoden overfor disse kommunene. Utover dette har de øvrige punkter i oppdragsbrevet blitt etterfulgt og det vises til nedenstående kommentarer under de respektive punkter.

38.1 Tilskuddsforvaltning

Det er sendt inn særskilt rapportering som viser hvilke kontroller som er gjort for hver tilskuddsordning når det gjelder å kontrollere informasjon/data i søknadene. I tillegg er det gjennomført et stikkprøvebesøk i to kommuner med kontroll av flere tilskuddsordninger. Her var det både intervjuer og dokumentgjennomgang. Det er laget egne rapporter for dette.

38.2 Klagesaksbehandling

Det ble i 2009 fremmet to klager under henvisning til barnehageloven overfor Fylkesmannen. Klagen omhandlet forskrift om likeverdig behandling. Fylkesmannen ga ikke klagerne medhold.

Klagesaksbehandling barnehageloven med forskrifter

	Type klage	Medhold/delvis medhold	Avslag
FMVE			

FMVE	Klage etter barnehageloven med forskrifter	Forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tiskudd, § 6		2
------	--	--	--	---

38.3 Informasjon og veiledning

Fylkesmannen i Vestfold har etablert en formell dialog med kommunene (Barnehageforum). Denne dialogen består i hovedsak av kvartalsvise dagsamlinger med barnehageadministrasjonene i kommunene. Høgskolen i Vestfold, Utdanningsforbundet og Fagforbundet deltar på disse samlingene. I år ble det arrangert ett barnehageforum i mars hvor temaene var statlige føringer (embetsoppdraget) og kommunen som tilsynsmyndighet.

De øvrige barnehagefora ble erstattet med tre fagsamlinger høsten 2009. Temaene omhandlet Handlingsplan for likestilling, språkstimulering for barn i førskolealder og sammenheng/overgang barnehage og skole. På disse samlingene var også barnehagestyrere og annet administrativt personell invitert som målgruppe.

Vi har en del veiledning ved henvendelser. Fylkesmannen opplever en del henvendelser fra foreldre. Disse vil gjerne ha støtte/veiledning før de går i dialog med kommunen eller barnehagen.

Fylkesmannens nettside blir tatt i bruk mer og mer for å legge ut generell informasjon og informasjon om kurs (interne og eksterne) o.l.

38.4 Tilsyn

Kommunene har fått fortløpende veiledning etter behov.

Tema for kommunetilsynet var kommunen som barnehagemyndighet; tilsyn og pedagogisk bemanning, herunder eventuelle dispensasjonssaker og godkjenning av barnehager.

Tilsynsoversikt barnehageområdet

	Tilsynsobjekt	Tema/Myndighetskrav	Avvik/Funn	Frist for lukking av avvik	Pålegg	Merknad	Ressursbruk	Kommentar
FMVE					■			
FMVE	Sandefjord kommune	Kommunen som barnehagemyndighet	Det ble ikke funnet avvik ved tilsynet.		■	Det ble gjort to merknader under tilsynet.	To ukeverk fordelt på to personer.	
FMVE	Svelvik kommune	Kommunen som barnehagemyndighet	Det ble avdekket ett avvik under tilsynet.		■	Det ble gjort én merknad under tilsynet.	To ukeverk fordelt på to personer.	Tilsynet ble utført som et felles tilsyn med kommunen etter opplæringsloven kapittel 5.
FMVE	Holmestrand kommune	Kommunen som barnehagemyndighet	Det ble ikke funnet avvik under tilsynet.		■	Det ble ikke gjort merknader under tilsynet.	To ukeverk fordelt på tre personer.	

Resultatområde 39 Oppgaver for økt kvalitet i barnehagen

Egne kompetansemidler er svært viktig for å øke kvaliteten i barnehagene, slik at de statlige midler har kommet godt med i dette arbeidet. Kommunene bruker i tillegg selv mye ressurser til dette formålet. Sammen gjør dette til at Fylkesmannen i Vestfold vil hevde at kvaliteten på fylkets barnehager er gode. Se forøvrig under kommentarene

til punkt 39.2.

39.1 Tilgjengelig barnehage tilbud

Samtlige 14 kommuner rapporterer om full dekning og at retten til barnehageplass ble innfridd.

Fortsatt står likevel barn på venteliste. Dette er likevel tall som vil variere da man hele tiden fyller opp plasser underveis.

39.2 Kompetanseutvikling og rekruttering

Fylkesmannen inngikk i 2006 en treårig intensjonsavtale med Høgskolen i Vestfold om implementering av ny rammeplan. Denne ble i 2008 og 2009 videreført med fokus på pedagogisk ledelse, jf. Strategi for kompetanseutvikling. Det ble gjennomført fellessamlinger for samtlige styreere i kommunale og private barnehager i Vestfold (ca. 250 deltakere). Siste samling fant sted våren 2009. Etter avtale med barnehagemyndigheten i kommunene ble deler av kompetansemidlene brukt til dette opplegget.

Gjenstående midler, som er tildelt kommunene gjennom Fylkesmannen, ble fordelt ut fra en fordelingsnøkkel utarbeidet sammen med kommunene. Midlene ble fordelt på bakgrunn av søknad og tidligere utarbeidede egne, kommunale handlingsplaner. Samtlige kommuner rapporterte våren 2009 inn bruken av midlene for 2008 og planene for 2009.

Fylkesmannen innledet også et samarbeid med Høgskolen i Vestfold, som på vegne av departementet, fikk oppdraget med å iverksette tiltak knyttet til punkt i Handlingsplan for likestilling og rekrutteringsteam. Fylkesmannen deltok på møte med Høgskolen og bistod med utarbeidelse og utsending av brosjyre. Arbeidet med rekrutteringsteam stoppet noe opp på høsten, men er kommet igang igjen i 2010.

39.3 Andre satsingsområder

Fylkesmannen følger opp Handlingsplan for likestilling i grunnskole og barnehage. Det er i tillegg til midlene fra departementet også brukt midler fra den generelle posten for utviklingsmidler. Kommunene Horten, Tønsberg og Larvik har, etter utlysning av midler og søknad, fått tildelt midler til ulike tiltak knyttet til planen. Disse tre kommunene omtales etter denne tildelingen som "Fyrtårnskommuner" - altså kommuner med særskilt fokus på likestilling. Målet for denne satsningen vil være å komme frem til områder/tiltak som kan spres ut til fylkets andre kommuner og virke både inspirerende og motiverende.

Fylkesmannen arrangerte en egen samling for skole- og barnehageiere omkring temaet likestilling.

I samarbeid med Buskerud og Telemark ble det arrangert en regionsamling i Drammen på vårparten hvor kommunene var invitert. Fylkesmannen i Vestfold deltok også på den nasjonale konferansen i Bergen, samt på en samling i Trøndelag sammen med KD, rekrutteringsteamene og demonstrasjonsbarnehagen.

Fylkesmannen i Vestfold deltar også i Nafoprojektet hvor en samarbeider nært med Høgskolen i Vestfold. Blant annet arrangerte Høgskolen og Fylkesmannen en samling med kommunene som barnehagemyndighet for å utfordre disse på "hva skjer etter at prosjektet nå er ferdig?" og på hvilke områder kan kommunene sette fokus på i kommunene. I samarbeid med Nafoprojektet arrangerte Fylkesmannen i Vestfold en landskonferanse i Tønsberg 3. juni med tema "Familielæring".

Ressursrapportering

Resultatområde	FMVE		Sum	
	1510 Fagdep. 1510 Fagdep.			
Resultatområde 31	132	100	132	100
31.1 Tilsyn og opp		53	0	0
31.5 Eksamen og na	37	0	0	0

Resultatområde 32	7	40	7	40
32.2 Kompetanseutv		30	0	0
32.3 Skoleporten		5	0	0
Resultatområde 38	35	26	35	26
38.1 Tilskuddsforv	20	4	0	0
38.2 Klagesaksbeha	7	0	0	0
38.4 Tilsyn	6	0	0	0
Resultatområde 39	20	9	20	9
Landsdekkende oppgaver			0	0
Sum:	194	175	194	175

Barne- og likestillingsdepartementet

Resultatområde 42 Familierett

42.1 Ekteskapsloven

Det er behandlet 1337 saker om separasjon og skilsmisse.

42.3 Barneloven

42.5 Veiledning og informasjon

Ingen rapporteringskrav i embetsoppdraget.

42.2 Anerkjennelsesloven

Resultatområde 44 Familievern

I Vestfold fylke er det to familievernkontorer, et i Sandefjord og et i Tønsberg.

Fylkesmannen har gjennomført tilsyn etter systemrevisjonsmetoden ved begge kontorene i desember 2009.

Tilsynet omfattet følgende tema:

Tilsynet skal kontrollere om familievernkontoret oppfyller lovens krav til behandling av saker som faller inn under lov om familievern. Tilsynet hadde fokus på tidsfrister ved mekling, gjennomføringen av meklinger og taushetsplikt og opplysningsplikt.

Tilsynet avdekket følgende avvik og merknader ved begge familievernkontorene:

Avvik:

Familievernkontoret oppfyller ikke lovens krav til å avvikle meklinger uten vesentlig ventetid.

Merknad:

Familievernkontoret mangler skriftlige rutiner på sentrale saksområder.

Resultatområde 45 Barnevern

45.1 Tilsyn med barneverninstitusjoner og oppfølging av og tilsyn med den kommunale barneverntjenesten

Fylkesmannen fører tilsyn med barneverninstitusjoner. Det er fire statlige og to private institusjoner. En institusjon har flere avdelinger. I tillegg har det vært to familiehjem (som regnes som institusjon) hvor barn med atferdsproblematikk har vært plassert. Disse ble, for disse to barna, avviklet i løpet av året.

På en av de privat institusjonene er det opprettet en avdeling for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år. For denne gruppen har Fylkesmannen tilsyn 2 ganger i året.

Fylkesmannen har utført 33 individtilsyn på institusjoner, dette er 100 % måloppnåelse.

Fylkesmannen har behandlet totalt syv klager på bruk av tvang fra barn plassert på institusjonene. Dette er klager fra beboerne på tvangsvedtak etter rettighetsforskriften. Tre av klagerne omhandler bruk av tvang i akutte faresituasjoner, to klager på begrensninger i bevegelsesfriheten utenfor institusjonen og to klager på urinprøvetaking. Ved en av klagen fikk beboer medhold.

Fylkesmannen skal også føre tilsyn med barneverninstitusjonene etter systemrevisjonsmetoden en gang i året. Dette er gjennomført ved alle seks institusjonene.

Tema for systemrevisjonene på institusjonene var i 2009:

1. Medisinsk tilsyn og behandling
2. Rus på/utenfor institusjonen

Fylkesmannen avdekket tilsammen tre avvik og tre merknader.

Fylkesmannen har ikke hatt tilsyn i det kommunale barnevernet ved bruk av systemrevisjonsmetoden i 2009.

Det er foretatt et dokumenttilsyn i tre kommunale barneverntjenester, Sande, Horten og Svelvik i 2009. Tilsynet omfattet en gjennomgang av kommunenes dokumenter i tilsammen 36 henlagte meldinger og 42 henlagte undersøkelser etter lov om barnevern. Alle sakene var fra 2008.

Nedenfor gjengis hovedtrekkene i funnene:

Horten kommune:

I tre av meldingene og i tre av undersøkelsene fant Fylkesmannen at det forelå så alvorlige opplysninger i sakene at de ikke burde vært henlagt uten nærmere avklaring og/eller videre oppfølging fra barneverntjenesten.

Sande kommune:

I en av meldingene og i to av undersøkelsene fant Fylkesmannen at det forelå så alvorlige opplysninger i sakene at de ikke burde vært henlagt uten nærmere avklaring og/eller videre oppfølging fra barneverntjenesten.

Svelvik kommune:

I fem av meldingene og i tre av undersøkelsene fant Fylkesmannen at det forelå så alvorlige opplysninger i sakene at de ikke burde vært henlagt uten nærmere avklaring og /eller videre oppfølging fra barneverntjenesten.

Når det gjelder klager på barneverntjenestene, såkalte tilsynsklager, og klager på enkeltvedtak fattet av de kommunale barneverntjenestene vises det til egen årsrapport Fylkesmannen utarbeider for BLD, med frist 15.3.2010.

45.2 Fritak for taushetsplikt

Det er behandlet 18 saker.

45.3 Kompetansetiltak/Informasjonsvirksomhet

45.4 Biologisk opphav

Ingen rapporteringskrav.

Det har vært 25 forespørsler/saker

45.6 Handlingsplan mot kjønnslemlesting

Fylkesmannen i Vestfold har, i samarbeid med Bufetat Region Sør, Fylkesmannen i Telemark og Fylkesmannen i Vest-Agder arrangert en nettverksamling om kjønnslemlestelse. Samlingen var over to dager, hvor en av dagene omhandlet temaer på området kjønnslemlestelse. Fylkesmannen i Vestfold fikk innvilget et tilskudd på kr. 85 000,- til dette formålet. Beløpet gikk i sin helhet til å dekke kostnadene til denne samlingen.

Resultatområde 46 Universell utforming

Vi følger opp krav i forhold til plansaker. Men vi har ikke klart å være en aktiv pådriver på området.

Resultatområde 48 Likestilling

Angående Handlingsplan for likestilling i barnehage og grunnsopplæring 2008-2010, se resultatområde 39.3.

Ressursrapportering

40 ukeverk på separasjon/skilsmisse.

Resultatområde	FMVE		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.		
Resultatområde 42	40	40	0	
Resultatområde 44	2	2	0	
Resultatområde 45	110	110	0	
45.1 Tilsyn med ba	100	0	0	
Resultatområde 46 og 48		0	0	
Sum:	152	0	152	0

Justis- og politidepartementet

Resultatområde 51 Siviladministrasjon

51.2 Vergemålsloven

18 saker er behandlet. Det er gjennomført 2 tilsyn.

Oppgaver etter vergemålsloven

Embeter	Antall saker	Antall tilsyn
FMVE	18	2
Sum	18	2

51.3 Forliksrådene

Det er behandlet 11 saker. Det er ikke funnet grunnlag for tilsyn.

51.4 Tilsynsråd for fengslene

Det er behandlet 2 saker.

51.5 Tomtefestelov

Det har ikke kommet inn saker til behandling.

51.7 Kommunale politivedtekter

Det er ikke behandlet saker.

51.8 Hundeloven

Det er ikke behandlet saker.

Resultatområde 52 Borgerrettigheter

52.1 Fri rettshjelp

Det er behandlet 1959 saker om fritt rettsråd og 37 saker om fri sakførsel.

52.3 Navneloven

Det er behandlet 9 klagesaker.

Resultatområde 53 Forebyggende samfunnssikkerhet

53.1 Oversikt over regionale samfunnssikkerhetsutfordringer

Risiko- og sårbarhetsforhold er drøftet i Fylkesberedskapsrådet og er forøvrig fulgt opp ved planbehandling, informasjon og veiledning overfor kommunene. Forslag til tiltak i revidert Fylkes-ROS er fulgt opp mot de ulike aktuelle aktører med brev og møter.

53.2 Risiko- og sårbarhetsanalyser

Fylkes-ROS er revidert i 2009 og forslag til tiltak er fulgt opp med forventning om gjennomføring av de ulike aktører som sitter med ansvaret. Etter gjennomføring vil risikosituasjon i fylket forbedre seg på viktige områder.

53.3 Arealplanlegging

Vi har deltatt aktivt i nedsatt plangruppe ved embetet, og har vært engasjert med uttalelser til kommuneplaner og reguleringsplaner og herunder reguleringsplan for jernbaneutbygging på Vestfoldbanen på strekningen Holm-

Nykirke.

53.4 Veiledning og systematisk gjennomgang og vurdering av kommunene

Det er gjennomført veiledningssamtale/tilsyn i 4 kommuner i 2009.

Resultatområde 54 Beredskapsforberedelser

54.1 Beredskapsplaner innen samfunnssikkerhet

Ved tilsyn i kommunene er det lagt vekt på kvalitet på kriseplaner og kriseorganisering. Det er lagt vekt på samordning av planverk og bruk av krisestøtteverktøyet CIM som alle kommunene i Vestfold benytter.

54.2 Kommuneøvelser

Det var planlagt kommuneøvelse i vår regi for 7 kommuner i 2009 med tema pandemi. Når situasjonen med svineinfluensa oppstod i løpet av året ble det tatt beslutning om å avlyse disse øvelsene til fordel for praktisk håndtering av svineinfluensasituasjonen. Det ble vurdert slik at dette i seg selv var en god nok øvelse innenfor det foreslåtte øvelses tema.

54.3 Regional samordning – øvelse

Fylkesmannen samarbeider godt med sentrale beredskapsaktører i samarbeidsorganet Vestfold Beredskapsforum. I regi av dette forum ble det gjennomført "Øvelse Samvirke 2009". Scenario var storflom i Numedalslågen. Øvelsesobjekt var Fylkesberedskapsrådet og kriseledelse i kommunene Larvik og Lardal. Det er utarbeidet en evalueringsrapport for øvelsen som vil bli drøftet i Vestfold Beredskapsforum i møte 18.2.10 og i Fylkesberedskapsrådet i møte 10.3.10.

54.4 Havneberedskap – øvelse

I samarbeid med Kystverket og Fylkesmannen i Buskerud gjennomførte vi høsten 09 øvelse for aktuelle havnekomiteer i Buskerud og Vestfold. Øvelsen ble vurdert som meget vellykket.

54.5 Samarbeid med Forsvaret – øvelse

Ingen egen samarbeidsøvelse med Forsvaret i 2009. HV01 har deltatt i "Øvelse Samvirke" og i årets havneberedskapsøvelse.

54.6 Regional samordning

Det er avholdt 2 møter i Fylkesberedskapsrådet og rådet deltok også som sentral aktør/øvelsesobjekt i "Øvelse Samvirke". Atomutvalget har ikke hatt møte i 2009.

54.8 Felles digitalt nødnett

Ikke aktuelt i Vestfold så langt.

Resultatområde 55 Regional og kommunal krisehåndtering

55.1 Organisering for krisehåndtering

Embetets egen kriseplan er oppdatert i CIM i løpet av året. Etter tilsyn fra DSB høsten 2009 er vi bedt om gjennomgang og styrking av kriseorganisasjonen og kriseplanverket og det anbefales gjennomført en fullskala øvelse for kriseorganisasjonen. Dette vil bli fulgt opp i 2010.

55.2 Krisehåndtering

Embetet har i 2009 vært i betydelig grad vært engasjert i løpende håndtering av svineinfluensaen. Utover dette var embetet engasjert tilknyttet "Full City" sin grunnstøting og etterfølgende oljeforurensning av kystområder i Larvik kommune.

55.3 Evaluering

Embetet vil være engasjert i evalueringen av aktiviteten tilknyttet svineinfluensaen og aksjonen tilknyttet "Full City".

Ressursrapportering

Resultatområde	FMVE		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 51			0	0
51.2 Vergemålslove	9		0	0
Resultatområde 52			0	0
52.1 Fri rettshjel	70		0	0
Resultatområde 53	140		140	0
Resultatområde 54	90		90	0
Resultatområde 55	40		40	0
Sum:	270	0	270	0

Kommunal- og regionaldepartementet

Resultatområde 61 Samordning, omstilling og fornying i kommunene

Innledning

Et viktig utgangspunkt for samordningen og det kommuneretta arbeidet til Fylkesmannen i Vestfold er bidraget fra fylkets hundretalls lokalpolitikere som daglig deltar i kommunalt styre og stell, til det norske folkestyret. Vårt demokrati bygges hver dag gjennom deres virksomhet i partilag og representative organer. I takt med at kommunene er blitt store profesjonelle organisasjoner gjennom framveksten av velferdsstaten, har politikerrollen endret seg. De tidligere lekmanns-politikerne som hadde styring med det meste i sine lokalsamfunn, helt inn i detaljene på tjeneste-nivå, har måttet vike plassen for en mer strategisk orientert styring, med vekt på rammer, mål, resultatet og oppfølging. Men både før og nå ligger den folkevalgte rolle som ombud for sine velgere til grunn. Slike perspektiv preger Fylkesmannens samhandling med kommunene, og vi til-streber at de øvrige statsetatene har den samme forståelsen av kommunenes betydning.

Samspeillet med kommunene er helt avgjørende for at nasjonale velferdsordninger skal gi like-verdige tjenester i hele landet, slik Stortinget forutsetter. Dessverre fører dagens inntektssystem til en betydelig skjevfordeling av ressursene. Uansett forutsetter effektive tjenesteløsninger lokalt et tilgjengelig rom for lokal tilpasning,

prioritering og politisk mobilisering. Kommunenes "gjøren og laden" kan derfor **ikke** ses isolert fra statens virksomhet eller vice versa. Velferdsstaten har med-ført at kommune og stat har blitt stadig tettere innvevd i hverandres funksjon og måloppnåelse. Det forutsetter tett kommunikasjon mellom nivåene. I den spiller Fylkesmannen en nøkkelrolle.

Den norske velferdsmodellen baserer seg på at nasjonal politikk i stor grad settes i verk gjennom kommunene. Innbyggerne er her, via sine valgte representanter, med på å transformere sentrale vedtak til lokal virkelighet. På denne måten tilføres systemet merverdi, ved at velferdsstaten får lokal forankring, legitimitet og et tilskudd av lekmannskjønn. Samtidig påvirkes den nasjonale politikken konstruktivt gjennom de erfaringene som gjøres lokalt, og som registreres og formidles til nasjonalt nivå, via en observant observatør og systematisk rapportør, Fylkesmannen.

61.1 Kommunerettet samordning

Kommuneretta samordning

Forventningsbrevet tjener fortsatt sin hensikt i følge kommunene; som "en håndbok i statlige styringssignaler" for kommunenes strategiske ledelse. Ved et skarpt skille mellom "må" (lovpålagte) og "bør" signaler, tydeliggjøres det lokale handlingsrommet. Samtidig poengterer Fylkesmannen eksplisitt områder der spillerrommet er betydelig og/eller utnyttet, og embetet identifiserer oppgaver der kommunal måloppnåelse må forbedres, basert på foreliggende rapportering, Kostra o.a. Forventningsbrevet tjener også tverretattlig og -sektoriell samordning gjennom de mange bidragsytere fra andre deler av regional stat.

Fylkesmannen har, så langt kapasiteten strekker til, i 2009 videreført sitt systematiske informasjons- og formidlingsarbeid overfor Vestfold-kommunene om lov- og regelverk og god saksbehandlingsskikk, samt om sentrale utfordringer på de ulike fagområdene. Kommunene etterspør dette i enda større grad enn vår kapasitet egentlig rekker. De sentrale kvalitetsavtalene mellom departementene og KS har ikke rokket, verken ved kommunenes etterspørsel etter veiledning eller departementenes/direktoratene anmodning om formidlingsaktiviteter. Fylkesmannen er glad for våre sentrale oppdragsgivere anmodning om aktiv formidling og tilbakemelding. Vi tror den norske modellen tjener på at staten bruker sitt regionale "uteapparat" Fylkesmannen, til aktiv dialog med nasjonens "velferdskommuner". Det gir statlig politikk legitimitet og lokal forankring. Men det ligger en utfordring i å avstemme embetsoppdrag og embetsressurser.

Denne dialogen retter seg både mot fagnivået – kyndighetsdialogen, og mot administrativ ledelse og politisk nivå – myndighetsdialogen. Vi treffer kommunene både enkeltvis og kollektivt. Pga Vestfolds beskjedne geografi og tette befolkning er det rimelig å møtes personlig. Dette komparative fortrinnet søker vi å utnytte gjennom forholdsvis hyppige kontakter. Vår erfaring er at det styrker tilliten og bereder grunnen for felles initiativ, jf f.eks. Handlingsprogrammet for barn og unge/God oppvekst, som er redegjort for i kap. 1., og andre tilsvarende felles initiativ.

Samordning i regional stat

Samarbeidet mellom statsetatene i stat – næringslivssatsningen er kort omtalt i kapittel 1.

Fylkesmannen i Vestfold samarbeider videre både med embetene rundt Oslofjorden om felles problemstillinger og har dessuten et fast nettverk med kollegene i Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark og Buskerud, som treffes to ganger i året, (region Sør).

61.2 Omstilling og fornying i kommunene

Fornyning

Kommunene i Vestfold er omstillingsorienterte, både fordi økonomien kontinuerlig krever mer kostnadseffektive løsninger, fordi de har betydelige politiske og faglige ambisjoner om å utvikle mer treffsikre og bedre tilpassede tjenester og fordi det over tid har festet seg en kultur for fornyingsarbeid. Embetet bruker prosjektskjønn aktivt og samtlige kommuner søker å utnytte mulighetene. Felleskommunale prosjekter får prioritet, men det gis også plass til flere enkelt-initiativ. Både store (12K), men også andre, mer avgrensede interkommunale initiativ tas. Nytt i 2009 er en ambisiøs samarbeidssatsning mellom Hof, Holmestrand og Re, 3K-samarbeidet, der det er tatt initiativ til en rekke felles løsninger allerede.

Vi har brukt fornyingsmidler til å støtte kystkommunenes kartlegging av marint biologisk mangfold, sammen med fylkeskommunen. Vi har på tilsvarende måte lagt inn ekstra midler til regjeringens satsing på miljø og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser, også dette sammen med fylkes-kommunen.

Tjenesteutvikling står sentralt. Flere kommuner følger opp utviklingsarbeid rettet mot barn og unge; enten direkte utviklingsarbeid i forhold til skole/barnehage eller mer eksplisitt i forhold til særlig utsatte grupper. Handlingsprogrammet som er omtalt i kap. 1 illustrerer et langsiktig fokus på denne tematikken, også ved bruk av fornyingsmidler.

Pleie og omsorg for eldre er også et prioritert tema. Midler er kanalisert til prosjekter både i regi av undervisningssykehjemmet i Sandefjord, som virker til gunst for alle kommunene i fylket, og til tiltak i enkeltkommuner. Nøtterøy har satt søkelys på omsorgsteknologi. Tjøme og Andebu samarbeider om kvalitet i og effektivitet i pleie og omsorg, der også utnytting av IKT står sentralt.

Prosjekter for bedre styring, (økonomi og kvalitet), hører likeledes med i porteføljen.

Vestfold og Fylkesmannen i Buskerud følger opp hver sine kommunedeltakere i Rådet for Drammensregionen.

Kommuneøkonomi – hovedgrep og vurderinger i 2009

I 2009 har den økonomiske situasjonen i Vestfold vært sterkt preget av det som skjedde i 2008. Målt med netto driftsresultat var resultatene i Vestfold de klart dårligste i landet. Som følge av bl.a. lite økonomiske reserver ble også de endelige regnskapsresultatene for 2008 svært dårlige for Vestfoldkommunene. Dette har ført til at situasjonen i de fleste kommunene i 2009 har vært preget av videre fokus på innsparinger, effektivisering og rene kutt i de kommunale tjenestene. Dette fokuset er videreført i arbeidet med budsjett 2010.

Vestfold har ved årsskiftet 1 kommune på vei inn i Robek. Det er fortsatt vårt mål å forebygge økonomisk ubalanse, heller enn å reparere i etterkant. Derfor har vi i 2009 fulgt noen kommuner svært nøye. Stokke, Re, Holmestrand og Svelvik er kommuner vi har hatt relativt tett kontakt med. På anmodning innledet fylkesmann Mona Røkke for Formannskapet i Svelvik høsten i forkant av budsjettbehandlingen for 2010. Tema for redegjørelsen var behovet for langsiktig robust økonomi-styring, balanse og formuesbevaring. Samtidig presiserte hun kommunens eget ansvar for kommunens økonomiske situasjon og sammenhengen mellom tidligere vedtak

og dagens konkrete økonomiske situasjon.

Fylkesmannen har ved gjentatte anledninger kommentert Vestfold-kommunenes lave inntektsnivå gjennom skatt og inntektssystem, og de betydelige utfordringene dette medfører i forhold til å kunne gi et likeverdig tjenestetilbud. Dette forsterkes fortsatt gjennom den betydelige ulikheten det er mellom fylkene i tildeling i tildeling av skjønnsmidler. Ingen vesentlige konsekvenser av det lave inntektsnivået i Vestfold lar seg korrigere gjennom tildeling av skjønn. Til det er rammen for begrenset.

Med et inntektsnivå i bunnsjiktet har Vestfoldkommunene lang erfaring i å økonomisere med og prioritere sine ressurser. Knappe ressurser og strenge prioriteringer fører til at tjeneste-nivået for grupper av innbyggere er lavere her enn i andre kommuner. De aller fleste av Vestfolds kommuner ligger fortsatt under landsgjennomsnittet på SSB's levekårsindeks. Når denne vanskelige situasjonen sammenholdes med det lave inntektsnivået, blir bildet både tydelig og problematisk; kommuner med dokumentert betydelige utfordringer knyttet til levekår gis **ikke** en reell mulighet til å iverksette korrigerende tiltak eller forebygging i forhold til utfordringene. Til tross for inntektssituasjonen og dokumenterte levekårsutfordringer, er Vestfold også på et bunnivå i fordeling av skjønnsmidler, med en av de laveste tildelingene, både i kroner totalt og i tildeling pr innbygger. Det er fortsatt Fylkesmannens oppfatning at dette er klart urimelig, og må rettes opp. Inntil så skjer, vil det fortsatt være sånn at Stortinget og Regjeringens uttalte målsetting om et likeverdig tjenestetilbud ikke vil kunne la seg realisere i Vestfold.

Det er vår oppfatning at KOSTRA-rapporteringen fungerer i Vestfold, og har gjort det noen år. Vi følger derfor opp med bistand til kommuner ved behov og forespørsel, men setter ikke i verk store felles tiltak, fordi det ikke er indikasjoner på et slikt behov.

Vi har også i 2009 videreført samarbeidet med KS-V om informasjon rundt kommuneproposisjonen og statsbudsjettet.

61.3 Samordning av statlig tilsyn

Tilsyn og samordning

I april 2009 sendte Fylkesmannen et brev til alle Vestfoldkommunene om kap. 10 A i kommune-loven og den betydning disse bestemmelsene har for tilsynsvirksomheten; inklusive rutiner for samordning av reaksjoner, osv. Brevet varsler også den felles tilsynskalenderen, hvor det fremgår hvilke etater som planlegger hvilke kommunerrettede tilsyn i løpet av året. Kalenderens hensikt er å gi oversikt, hindre møtekollisjoner, unngå overbelastninger for den enkelte kommune og mulig-gjøre felles tilsyn fra to eller flere etater/ avdelinger, om dette anses tjenlig. Kalenderen ligger på Fylkesmannens hjemmeside.

Kalenderen er dynamisk, og blir supplert/justert etter hvert som nye kommunerrettede tilsyn blir planlagt. Ikke alle tilsyn føres opp, slik som hendelsesbaserte, uanmeldte, osv. Men målet er å favne de større planlagte tilsynene, og tilsvarende aktiviteter som metodisk har en planlagt "tilsynskaraktér" og som forutsetter involvering fra kommunenes ledelse. Disse er viktige å få/ha en samlet oversikt over.

På hjemmesiden er det også lenke til databasen for tilsynsrapporter.

Brevet orienterer videre om de viktigste sentralt fastlagte tilsynsoppdrag. Formålet er en enkel, tidlig og generell orientering om Fylkesmannens rolle for samordning av statens kommunerettede tilsyn og grunnlaget for embedets tilsynsaktiviteter gjeldende år. Erfaringene våre tyder på at det fortsatt er behov for å synliggjøre styringskjeden for tilsynsvirksomheten; at det er sentrale myndigheter som i all hovedsak legger rammene for det Fylkesmannen/Helsetilsynet i fylket gjør. Vi ber kommunene om å formidle dette brevet til kontrollutvalg og revisjon, fordi vi ser at kommunenes egenkontroll/ forvaltningsrevisjon stadig oftere dekker sammenfallende tema og problemstillinger med statens tilsyn, (oppfyller definerte tjenester myndighetskrav, osv?). Her er også et samordningsbehov som Fylkesmannen forsøker å forbedre ved en aktiv kontakt med kontrollutvalgene. Flertallet av Vestfold-kommunene har felles kontrollutvalgssekretariat (VIKS).

Fylkesmannen fortsatte i 2009 å bygge ut en mer systematisk kontakt og dialog med kommunene og øvrige tilsyn, for å drøfte videre forbedringer og, ikke minst, for å hente ut læringspotensialet fra de, etter hvert, omfattende tilsynserfaringene. Vi har en årlig erfaringskonferanse for tilsyn, med vekt på erfaringsutveksling, drøfting av tilsynsmetodikk og annen dialog med sikte på bedre samordning og stadig forbedring av det statlige kommunetilsynet.

Tilsynsprosjektet

Embedets kunnskapsgrunnlag for tilsyn har vært gjenstand for et systematisk utviklingsarbeid gjennom hele 2009, bl.a. i samarbeid med Høgskolen i Vestfold og tre kommuner. KRD har gitt støtte til dette utviklingsarbeidet siden 2008, og rapportering skjer i løpet av første kvartal 2010. Hensikten har først og fremst vært å fremskaffe systematisk kunnskap om hvordan tilsyn oppfattes og virker hos objektene, dvs kommunene og virksomhetene. Målet er omforent forståelse mellom tilsyn og kommuner for å sikre tilsynets relevans, for å forbedre treffsikkerheten til virkemidler og tilsynsmetoder og for å styrke læringspotensialet.

For oss handler samordning av tilsyn med kommunene om nettopp relevans og nytte. Sviktende samordning er primært et problem dersom det svekker tilsynets effektivitet, altså gjennomslags-kraften overfor kommunal praksis. For eksempel fordi kommunene irriterer seg over en uoversiktlig stat. Utfordringen for kommunene og virksomhetene er hele veien å gjøre de rette tingene på rett måte. Tilsyn skal avdekke ev kommunale feil og mangler i forhold til lov- og myndighetskrav - som i sin tur kommunene skal rette opp. Tilsyn handler om gjennomføring av nasjonal politikk ved å påvirke kommunal atferd, slik at lovers formål og myndighetskrav blir oppfylt og etterlevd, av lokalpolitikere, administrasjon og fagfolk.

Korreksjoner, eller atferdsendring, forutsetter to ting: motivasjon og/eller kompetanse. Feil begås enten fordi aktørene ikke vet bedre, eller ikke vil bedre, f.eks fordi gjeldende praksis synes mer bekvem. Hovedspørsmålet for prosjektet er derfor – hvordan øke sjansene for lokal etterlevelse av nasjonale krav gjennom tilsyn? Med dette spørsmålet som rettesnor avrapporteres prosjektarbeidet i disse dager.

Resultatområde 62 Kommuneøkonomi

62.1 Kontroll og godkjenning etter økonomibestemmelsene i kommuneloven

1. Behandling av kommunale budsjettvedtak, jf. kommunelovens § 59 og 60. *Antall*

a) Hvor mange budsjetter har fylkesmannen behandlet i 2008? 0

b) Budsjettet ble opphevet på grunn av formelle feil. 0

c) Budsjettet ble opphevet på grunn av budsjettets økonomiske innhold. 0

d) Budsjettet ble opphevet av andre årsaker 0

2. Godkjenning av **kommunale** låneopptak, jf. kommunelovens § 50 Antall 0

a) I hvor mange søknader om godkjenning av kommunale låneopptak har fylkesmannen truffet vedtak i 2009? 0

b) Hvor mange av disse låneopptakene godkjente fylkesmannen? 0

c) Hvor mange av låneopptakene ble ikke godkjent av fylkesmannen? 0

3. Godkjenning av kommunale garantier, jf. kommunelovens § 51 Antall 7

a) I hvor mange søknader om godkj. av kommunale garantivedtak har fylkesmannen truffet vedtak i 2009? 7

b) Hvor mange av disse garantivedtakene godkjente fylkesmannen? 7

c) Hvor mange av garantivedtakene ble ikke godkjent av fylkesmannen? 0

I tillegg har Fylkesmannen behandlet 7 saker om låneopptak og endring av lånevilkår i interkommunale selskaper i Vestfold.

I 2009 har det ikke vært noen kommuner fra Vestfold registrert i ROBEK-registeret.

62.2 Økonomiforvaltning – veiledning

Kommuneøkonomi – hovedgrep og vurderinger i 2009

I 2009 har den økonomiske situasjonen i Vestfold vært sterkt preget av det som skjedde i 2008. Målt med netto driftsresultat var resultatene i Vestfold de klart dårligste i landet. Som følge av bl.a. lite økonomiske reserver ble også de endelige regnskapsresultatene for 2008 svært dårlige for Vestfoldkommunene. Dette har ført til at situasjonen i de fleste kommunene i 2009 har vært preget av videre fokus på innsparinger, effektivisering og rene kutt i de kommunale tjenestene. Dette fokuset er videreført i arbeidet med budsjett 2010.

Vestfold har ved årsskiftet 1 kommune på vei inn i Robek. Det er fortsatt vårt mål å forebygge økonomisk ubalanse, heller enn å reparere i etterkant. Derfor har vi i 2009 fulgt noen kommuner svært nøye. Stokke, Re, Holmestrand og Svelvik er kommuner vi har hatt relativt tett kontakt med. På anmodning innledet fylkesmann Mona Røkke for Formannskapet i Svelvik høsten i forkant av budsjettbehandlingen for 2010. Tema for redegjørelsen var behovet for langsiktig robust økonomi-styring, balanse og formuesbevaring. Samtidig presiserte hun kommunens eget ansvar for kommunens økonomiske situasjon og sammenhengen mellom tidligere vedtak og dagens konkrete økonomiske situasjon.

Veilede kommuner i økonomisk planlegging og forvaltning.

Siden Vestfold ikke har hatt kommuner registrert i ROBEK-registeret i 2009 har innretningen på Fylkesmannens veiledning i forhold til økonomisk planlegging og forvaltning vært tilpasset dette. Embetets kompetanse innenfor kommuneøkonomi blir brukt på utsatte kommuner utenfor registeret. Dette betyr ikke at veiledningsarbeidet har vært nedprioritert, snarere tvert imot. Fylkesmannen har også i 2009 prioritert aktiv veiledning med sikte på at konsekvensene av økonomiske problemer skal minimeres. Vi har derfor hatt en aktiv rådgivningsfunksjon, både knyttet til den generelle økonomiske situasjonen i kommunene, og knyttet til særlige økonomiske utfordringer i enkelte kommuner. Enkelte kommuner har i 2009 hatt en betydelig etterspørsel etter denne formen for veiledning og rådgiving. Fylkesmannen har i 2009 særlig bidratt med råd og veiledning i forhold til utarbeidelsen av budsjett/økonomiplan i kommuner med særlig anstrengt økonomi. Videre har Fylkesmannen bidratt med aktiv veiledning og rådgiving i forbindelse med gjennomføring av innsparings-, effektiviserings- og reduksjonsprosesser i kommunene.

Veilede og formidle kunnskap om regelverk på økonomi-, rapportering og planleggingsområdet og føre tilsyn med at bestemmelsene etterleves.

Fylkesmannen formidler løpende kunnskap om budsjett- og regnskapsbestemmelsene i lov og forskrift, herunder notater, høringsutkast og standarder for god kommunal regnskapsskikk. Særlig i de tilfeller der denne typen materiale ikke også sendes direkte til kommunene vil Fylkesmannen ha et særlig ansvar for informasjon og veiledning. I 2009 har det vært et særlig behov for orientering og tilretteleggelse av informasjon knyttet til

forståelsen av kommunelovens bestemmelser om inndekning av regnskapsmessig underskudd, ulike problemstillinger rundt kapitalforvaltning og gjennomføringen av regjeringens krisepakke i kommunesektoren.

Yte faglig støtte og veiledning til kommunene i bruk av KOSTRA-data.

KOSTRA, som rapporteringssystem i kommunene, har nå kommet langt i den betydning at den kommunale kompetansen knyttet til utfylling av skjema og innsending av data fungerer godt. Fylkesmannens arbeid har derfor blitt enda mer rettet mot bruken av de tilgjengelige KOSTRA-data i styringsdokumenter, beslutningsunderlag og ulike analyser. Det er fortsatt Fylkesmannens oppfatning at SSB og/eller KRD bør ha et større ansvar for å utvikle funksjonalitet og brukervennlighet rundt den enorme mengden statistikk som nå er tilgjengelig.

KOSTRA – bruk av data i internt analysearbeide.

De ulike avdelingene hos Fylkesmannen har i 2009 fortsatt arbeidet med analyse av fylket, kommunene og utvalgte problemstillinger. Arbeidet er organisert i en analysegruppe med en representant fra hver avdeling og er med på å utvikle Fylkesmannens rolle som formidler av nasjonal politikk, lyttepost funksjonen og rollen som initiativtaker og samordner i Vestfoldsamfunnet. Arbeidet bidrar til å skape grunnlag for en helhetlig fremstilling av informasjon, både innad hos Fylkesmannen og utad. Det er også et siktemål å klarlegge trender for utviklingen i fylket, som bakgrunn for å analysere innsatsområder og prioritere tiltak. Formen på denne rapporteringen er i ferd med å bli endret mer direkte inn mot kommunikasjon med enkeltkommuner i for eksempel kommunesamtaler.

Informere kommunene om statsbudsjettet og inntektssystemet.

Fylkesmannen organiserer orienteringsmøter knyttet til fremleggelsen av kommuneproposisjon i mai og statsbudsjett i oktober. Vi har også i 2009 oppfylt vårt mål om å presentere innholdet i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet samme dag som disse dokumentene legges frem, eller senest med en dags opphold. Også i 2009 har vi derfor hatt en tre-delt presentasjon, ved først å ha en gjennomgang for pressen med vekt på lokale konsekvenser, deretter har vi gjennomgått hovedinnhold og konsekvenser for kommunene v/ økonomisjefer/rådmenn. På et noe senere tidspunkt, i samarbeid med KS, arrangerer vi et større møte for politisk- og administrativ ledelse i kommunene, der stortingsbenken, departement, KS og Fylkesmannen deltar. Det er en klar positiv tilbakemelding fra kommuner og presse på dette informasjonsopplegget.

Fordele skjønnsmidler til kommunene.

Fylkesmannen har også i 2009 fordelt skjønnsmidlene etter to hovedlinjer. For det første er Fylkesmannens innstilling til fordeling av skjønnsmidlene i statsbudsjettet basert på kommunenes innmeldte problemstillinger og særlige behov. Videre er en del av skjønnsmidlene holdt tilbake og øremerket kommunale utviklingsprosjekter. Dette er gjort fordi vi regner nytteverdien av de begrensede skjønnsmidlene som størst når de benyttes målrettet til konkrete prosjekter i en eller flere kommuner. Den samlede tildelingen av skjønnsmidler til Vestfold i 2009 har ikke vært tilstrekkelig til å korrigere verken påviste skjønsmessige særforhold i fylkets 14 kommuner, eller de betydelige utfordringene som følger av Vestfold-kommunenes svært lave inntektsnivå.

Bistå departementet i innsamling av informasjon fra kommunene.

Fylkesmannen har løpende gjennomført de innsamlinger av opplysninger og data, i forbindelse med kartlegginger av kommunene, som har vært etterspurt fra departementene eller andre.

Status for ROBEEK-kommunene i Vestfold, oppfølging av andre kommuner.

Det er Fylkesmannens uttalte mål at ingen Vestfold-kommuner skal være registrert i ROBEEK-registeret. I 2009 har ingen av fylkets kommuner vært notert i registeret. Fylkesmannen aktiviteter har derfor i stor grad dreid seg om rådgiving og støtte slik at økonomisk balanse og kontroll opprettholdes i kommunene. Vi har i liten grad økonomiske hjelpemidler i dette arbeidet (se også punktet om skjønn), men baserer oss desto mer på rådgiving og tett overvåking av alle kommunene gjennom året. De kommunene som er inne i en negativ utvikling får særlig oppmerksomhet og klare tilbakemeldinger i forhold til vedtatte budsjetter, planer og eventuelle tiltak. Det er vår oppfatning at denne oppfølgingen er med på å legge grunnen for nødvendige styringsmessige korreksjoner og gir upopulære vedtak en større grad av legitimitet. Vi orienterer også disse kommunene spesielt om følgene av å være innmeldt i ROBEEK, i form av krav om forpliktende plan, Fylkesmannens lovlighetskontroll og muligheter for å miste skjønnsmidler. Ved årsskiftet 2009/2010 ser det ut som om regnskapsresultatene i 2009 vil føre til at 2 eller 3 kommuner må tas inn i ROBEEK-registeret. Fylkesmannen vil i nødvendig grad endre oppfølgingen av kommunene som følge av dette.

Andre forhold

I tidligere rapporteringer har Fylkesmannen påpekt en del utfordringer knyttet til en situasjon preget av kraftig økonomisk vekst. Vår bekymring har særlig knyttet seg til de styrings- og prioriteringsmessige utfordringene som følger av en situasjon preget av:

- høy forventning om vekst i kommunale inntekter og aktivitet
- økte kostnader knyttet til lønn, finans og investeringer (bygg og anlegg)
- mangel på arbeidskraft
- behov for store utbygginger (innen bl.a. eldreomsorgen)
- etterslep innen bl.a. vedlikehold

Ved starten av 2008 fastslo Fylkesmannen at mange av de påpekte utfordringene dessverre var reelle. Manglende dekning av den reelle utviklingen i kommunenes utgiftsnivå, økte lønninger/pensjoner, økt rentenivå og en betydelig prisøkning innenfor bygg og anlegg gikk igjen i alle kommunene ved starten av året. Disse faktorene belastet de kommunale budsjettene mer enn de siste årenes økninger i kommuneopplegget har gitt rom for. Kommunene i Vestfold startet derfor stort sett også dette året med en situasjon preget av reelle behov for innsparingstiltak og effektivisering. Gjennom 2008 utviklet finanskrisen seg og fikk betydelige dimensjoner. Dette har også i stor grad påvirket kommunene, vesentlig i negativ retning så langt. De problemene kommunene startet 2008 med ble forsterket av den internasjonale finanskrisen og virkningene som fulgte av denne. Dette medførte at resultatene i kommunene blir til dels svært dårlige i 2008 og at kommunenes utsikter for 2009 fremsto som ytterligere forverret. Så godt som samtlige kommuner i fylket var gjennom innsparings- og reduksjonsprosesser i forbindelse med behandlingen av budsjett 2009 og økonomiplan 2009-2012. Til dels har disse prosessene hatt et omfang i enkelte kommuner som må karakteriseres som svært dramatiske. Gjennom 2009 er situasjonen blitt noe mer ulik. Noen kommuner har klart seg bra, resultatmessig, takket være en god avkastning på finansporteføljen dette året. Andre kommuner har ikke hatt denne muligheten og har dratt med seg mye av 2008-problematikken inn i 2009. Flere kommuner med regnskapsmessig underskudd i 2008 opplever store problemer med å dekke dette inn i henhold til vedtatt plan. Flere kommuner har også dratt med seg merforbruk fra 2008 inn i 2009. Årsakene til dette er komplekse, men vår påpeking i de siste årenes embetsrapportering av økt etterspørsel etter kommunale tjenester, lavt inntektsnivå og svak finansiell situasjon forklarer mye av situasjonen. Flere kommuner er som følge av dette nå på vei inn i ROBEK-registeret. Fylkesmannen legger derfor til grunn at kravene til økonomisk oppfølging og veiledning av kommunene vil bli ytterligere forsterket i 2010.

I forhold til den aktuelle situasjonen og i forhold til tidligere rapportering, vil Fylkesmannen igjen peke på noen prinsipper som synes mer og mer viktige i forhold til kommunal finansiering og tjenesteyting. For det første er det slik at kommunenes kjerneoppgaver i sin natur er relativt faste og forutsigbare over tid. Oppgavens omfang og nivå er i stor grad relatert til for eksempel folketall, befolkningsstruktur og rettighetslovgivning. Finansieringen bør derfor også følge dette mønsteret og være mest mulig knyttet til utviklingen i disse størrelsene, innenfor rammene av et inntektssystem som oppfattes som rettferdig. Store svingninger i de kommunale inntektene fra år til år – uten sammenheng med tilsvarende endringer i de faktorene som er avgjørende for utgiftsnivået, vil lett være uheldig og skape en situasjon der forbruket og tjenesteproduksjonen innenfor sektoren ikke er samfunnsøkonomisk optimalt. Betydelige økninger i inntektsnivået vil i slike situasjoner lett føre til at det iverksettes driftstiltak som ikke har et bærekraftig økonomisk fundament over tid eller at det foretas investeringer som tilsvarende ikke har langsiktig finansiering og en begrunnelse i langsiktige tjenestelige behov. Kraftige reduksjoner i inntektsnivået vil tilsvarende føre til kortsiktige innsparingstiltak som i stor grad rammer mottagerne av tjenestene. Først rammes mottagerne av de direkte følgene av kuttet, dårligere kvalitet eller et utilstrekkelig omfang av tjenesten. Over tid rammes brukerne også indirekte gjennom de negative virkningene denne typen korreksjoner har på den kommunale organisasjonen. Konsekvenser som redusert fagmiljø innenfor viktige yrkesgrupper og økt gjennomtrekk, vil gi negative konsekvenser for brukerne over hele spekteret av kommunale tjenester. Basert på erfaringen her i Vestfold er derfor konklusjonen helt klar; for brukerne og for de kommunale organisasjonene er et jevnt og forutsigbart tjenestenivå klart å foretrekke, fremfor de betydelige svingningene vi har kunnet observere de siste årene.

Resultatområde 63 Kommunalrett og valg

63.1 Kommunalrett

Lovlighetskontroll

Embeter	Saker om lovlighetskontroll etter klage som det er truffet vedtak i			Lovlighetskontroll initiert av fylkesmannen			Vedr. habilitet	Vedr. lukking av møter
	Antall saker	Antall opprettholdt	Antall ulovelig	Antall saker	Antall opprettholdt	Antall ulovelig		
FMVE	1	1	0	0	0	0	0	0
Sum	1	1	0	0	0	0		

63.2 Valg

Valg

Fylkesmannen har arrangert veiledningsmøte for kommunene i samarbeide med fylkeskommunen. Formålet med møtet var opplæring i føring av møtebok, gjennomgang av endringene i valgloven og avklaring av kommunenes spørsmål.

I tilknytning til valget har Fylkesmannen løpende svart på spørsmål fra kommunene knyttet til avviklingen av valget, eller videreformidlet mer prinsipielle henvendelser til KRD.

Resultatområde 64 Forvaltningsloven og offentleglova i forhold til kommunesektoren

Det er fortløpende behandlet 5 saker.

Resultatområde 65 Kommuneinndeling og interkommunalt samarbeid

65.1 Kommuneinndeling

Det er for tiden ingen aktuelle saker om sammenslåing av kommuner i Vestfold.

Fylkesmannen har i 2009 mottatt et initiativ til grensejustering mellom to kommuner. Dette initiativet følges opp i tråd med gjelden lov og regelverk og i samarbeid med de berørte kommuner og initiativtakere.

65.2 Interkommunalt samarbeid

Ved fordelingen av prosjektskjønnsmidler prioriteres fortsatt felleskommunalt fornyingsarbeid. Fylkesmannen har gjennom flere år aktivt støttet forskjellige prosjekter i regi av 12-k samarbeidet. Dette samarbeidet omfatter alle Vestfold-kommunene, bortsett fra Sande og Svelvik som regionalt har valgt å samarbeide med Buskerud-kommunene i Drammens-regionen. Dette er i tråd med det dominerende pendlings- og reisemønsteret i området. Disse to kommunene har derfor fått støtte til utviklingsprosjekter med Drammen og omegnskommuner, som i sin tur er støttet av Fylkesmannen i Buskerud.

Fylkesmannen har de siste årene også støttet ulike initiativ fra kirkelig fellesråd i bl.a. Holmestrand kirkelige fellesråd, om å etablere ulike typer fellesløsninger for flere av de kirkelige fellesrådene. Dette gjelder både fellesløsninger innenfor administrasjon/drift og i forhold til tekniske oppgaver. Arbeidet skjer i forståelse med de involverte kommuner.

Et nytt initiativ innenfor kommunalt samarbeid ble tatt av kommunene Re, Holmestrand og Hof i 2008. Disse

kommunene vurderer sammenslåing av flere kommunale tjenester. Arbeidet er videreført i 2009 og har også fått fornyingsmidler fra Fylkesmannen dette året. Vi forventer konkrete resultater av dette arbeidet og vil rapportere nærmere på dette etter hvert.

Resultatområde 66. Bolig- og bygningsrett

Fylkesmannen behandler alle saker innenfor 3 månedersfristen. Saksmengden er relativt konstant fra år til år. Ressursinnsatsen pr. produsert enhet er lav, jfr. sysam.

66.1 Byggesaker

Det er behandlet 239 klagesaker, og 23 klager på reguleringsvedtak. 22,5% av sakene er omgjort/opphevet. Det er behandlet i tillegg 15 sette-saker.

66.2 Saker om ekspropriasjon

Det er ikke behandlet saker.

66.3 Klage etter eierseksjonsloven

Klage etter eierseksjonsloven - antall

Embeter	Antall klager	Tatt til følge	Ikke tatt til følge	lovbestemmelser er vurdert under klagebehandlingen
FMVE	0	0	0	
Sum	0	0		

66.4 Klage på kommunalt vedtak om forkjøpsrett av leiegård

Klage på kommunalt vedtak om forkjøpsrett av leiegård - antall

Embeter	Antall klager	Tatt til følge	Ikke tatt til følge	lovbestemmelser er vurdert under klagebehandlingen
FMVE	0	0	0	
Sum	0	0		

Ressursrapportering

Resultatområde	FMVE	Sum
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 61, 63, 64 og 65	33 0	33 0
Resultatområde 62	24 0	24 0
Resultatområde 66.	170	170 0
Sum:	227 0	227 0

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Resultatområde 73 Levekår og sosiale tjenester

73.1 Lov om sosiale tjenester

Det vises til egen rapportering til Statens helsetilsyn. Fylkesmannen har i 2009 behandlet 263 klagesaker knyttet til Lov om sosiale tjenester. Alle saker er behandlet innen 3 mnd's fristen. -246 saker er behandlet innen 2 mnd hvorav 75 innen 1 mnd. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid ligger på mellom 3,5 og 4 timer pr. sak.

I tillegg til klagesaker, har vi et stort antall henvendelser på telefon og pr brev/mail om konkret råd/veiledning. Det har vært en markant økning av henvendelser som skal til NAV-systemet.

Fylkesmannen i Vestfold har gjennomført et egeninitiert prosjekt i 2009 knyttet til oppfølgingen av kvalifiseringsprogrammet i NAV-kontorene. Prosjektet har vært et samarbeid mellom Fylkesmannen og de 8 Vestfoldkommunene som hadde ansvar for vedtak om kvalifiseringsprogram/stønad i 2008. Prosjektet har formelt vært en del av fylkesprosjektet.

Alle 197 vedtak som ble fattet i 2008 er gjennomgått. Resultatene er samlet og utgitt i en rapport som også er sendt departement, direktorat og helsetilsyn. Resultatene er også formidlet til Vestfoldkommunene/NAV-kontorene.

73.2 Arbeids- og velferdsforvaltningen og sosiale tjenester -formidlingstiltak og kompetanseutvikling

Oppdrag:

- **Bistå med å underbygge partnerskapet mellom stat og kommune. Fylkesmannen skal bidra til å forankre etableringsprosessene av nye NAV-kontorer i politisk og administrativ ledelse i kommunene. Fylkesmannen skal bistå NAV fylke med kontakten ut mot kommunen. Fylkesmannen skal være en aktiv deltaker på regional likeverdig samarbeidsarena som er etablert i alle fylker.**

1. Ved deltakelse i møter med KS, den enkelte kommune og med NAV fylke, og gjennom forventningsbrevet til kommunene, har Fylkesmannen lagt vekt på betydningen av å forankre NAV-etablering i kommunens ledelse. Så langt vi er kjent med, har NAV Vestfold ellers ivaretatt samarbeidet med kommunene om etablering på en god måte, og uten særskilt medvirkning fra vår side.
2. Fylkesmannen har meklet i tvistesak mellom NAV fylke og Tjøme kommune. Tvisten gjaldt forvaltning av statlige og kommunale ressurser NAV-kontoret. Saken ble løst ved at partene inngikk særskilt avtale om ressursbruk.
3. Fylkesmannen har ansvar for ledelse og drift av Samarbeidsforum NAV, som er et drøftingsorgan for representanter for ledelse i NAV Vestfold, KS BTV v/ sekretariat og rådmannsutvalg, sosiallederne i kommunene og ledelse/fagavdeling hos Fylkesmannen. Hensikten med forumet er å legge til rette for best mulig samhandling mellom de statlige og kommunale instanser som har ansvar for gjennomføring av reformen i fylket. Forumet har vært i drift siden oktober 2005, og har hatt 3 møter i 2009.

- **Fylkesmannen skal bidra til kompetanse- og kvalitetsutvikling innenfor de sosiale tjenestene. Faglige nettverk for samarbeid på tvers av ansvarslinjene, herunder faglige fora, er relevante virkemidler i lokal implementering og faglig oppfølging av NAV-reformen. Fylkesmannen skal tilrettelegge for, koordinere og følge opp de kommunale veilederens bistand i kompetanseprosjektet for etablering av NAV-kontorene.**

1. Fylkesmannen har tidligere formidlet informasjon, utvekslet erfaringer og drøftet behov for kompetanse gjennom deltakelse på alle møter i Sosiallederlaget i Vestfold. I 2009 har vi invitert sosialledere/NAV-ledere til ett møte med gjennomgang av nasjonale mål, hovedprioriteringer og tilskudd på sosialtjenestefeltet. Sosiallederlaget er seinere avviklet som følge av NAV-etableringen, og lederne møter nå i fylkesdirektørens NAV-ledermøte. Fylkesmannen har svært begrenset tilgang til denne arenaen, men har etter egen anmodning deltatt på 2 møter. Temaer om kvalifiseringsprogrammet og øvrige sosiale tjenester, lovforslag til ny lov om sosiale tjenester i NAV, avklaring av kompetansebehov og tilbud om opplæring på det enkelte NAV-kontor, gjennomgang av statistikk for klagesaker og info om tilskuddsordninger osv. har vært aktuelle temaer.
2. Etter søknad fra enkeltkommuner har vi gitt økonomisk tilskudd til kompetanseutvikling som ledd i

forberedelsen til etablering av NAV-kontor. Målet har vært å stimulere lokalt samarbeid om kompetanseutvikling og kulturbygging mellom ansatte i sosialtjenesten og NAV trygd/arbeid. Siden NAV-etableringen i hovedsak er fullført, har to kommuner fått tilskudd til å gjennomføre felles samlinger og fagdager i 2009.

3. Regelmessig deltakelse og tilrettelegging av møter i Vestfold flyktningforum for å formidle informasjon om nye bestemmelser, orientere om temaer og utfall i klagesaker mv. Organisering av flyktningarbeidet i og utenfor NAV, og status i NAV-kontorene og status. Det har vært 3 møter.
 4. Faglige nettverk i arbeidet med kvalifiseringsprogrammet, se 73.3
 5. Deltakelse fra kommunale veiledere i kompetansepakka ved etablering har vært begrenset til opplæring i et par kommuner fordi etableringen i hovedsak er gjennomført
- **Fylkesmannen skal ha en pådriverrolle når det gjelder NAV-kontorenes råd- og veiledningsplikt etter Lov om sosiale tjenester. Fylkesmannen skal følge med på hvordan NAV-kontorene legger til rette for integrering og utvikling av de sosiale tjenestene, herunder grensesnittet mot og samordning med øvrige kommunale tjenester utenfor NAV-kontoret.**

Gjennom samtaler med ledere/mellomledere, klagesaksbehandling og henvendelser fra enkeltpersoner, har vi forsøkt å danne oss et bilde av hvordan de sosiale tjenestene integreres i NAV-kontorene. Vi har ikke en samlet oversikt av situasjonen, som også synes å variere mellom kontorene. I flere kontorer er det likevel slik at presset på oppgaver er stort, kapasiteten utilstrekkelig, og enkelte steder slik at kompetansen er mangelfull både mht sosialfaglig arbeid, lovgivning osv. Vi har en økende bekymring for tilgjengeligheten til, og kvaliteten på, de sosiale tjenestene i flere kontorer. Mangelfull tilgang til samtale med kompetent personale, svært begrenset råd og veiledning, herunder også økonomisk rådgivning (gis ofte bare skriftlig) og tvil om individuell vurdering av hjelpebehovet er kommentert både i klagesaker og den øvrig dialogen med kontorene. Når vi erfarer svikt i forvaltning av grunnleggende tjenester, reises det også tvil om hvordan kontorene ivaretar helhetstenkning og integrerte tjenester innad i kontoret og i eksternt samarbeid med andre kommunale virksomheter. Vi vurderer det som viktig å følge denne utviklingen tett framover. I den grad det savnes kompetanse gir vi konkrete tilbud om opplæring ut fra behovet ved det enkelte NAV-kontor.

- **Veilede ansatte i kommuner i deres forvaltning av Lov om sosiale tjenester**

I likhet med tidligere år har vi gitt løpende veiledning til sosialtjenesten om forvaltning og fortolkning av sosialtjenesteloven etter henvendelse fra kommunene. De fleste henvendelser skjer pr telefon, og omfanget synes å være omtrent som tidligere etter etablering av NAV-kontor. Blant temaene kan særlig nevnes stønad til dekning av boutgifter sett i forhold til bostøtte, plikten til å gi tilbud om midlertidig bolig og saksbehandlingen av dette, krav til vilkårssetting, og behandling av søknader om sosialhjelp til livsopphold i akutte situasjoner.

- **Forvalte tilskuddsmidler og se de ulike tilskuddene i sammenheng. Bidra til at kommuner med store behov søker tilskudd. Bistå Arbeids- og velferdssdirektoratet med behandling av tilskuddene og oppfølging av tilskuddskommunene.**

Gjennom skriftlig og muntlig orientering om tilskuddsordningene og oppfordring til å søke har vi bidratt til at flere kommuner i Vestfold har søkt tilskudd på rusfeltet og til oppfølgingstjenester i bolig. Vi vurderer tilskuddene i sammenheng og samarbeider med AVdir om behandlingen av søknadene gjennom felles drøfting. Kommuner med tilskudd følges opp gjennom drøftinger, besøk og rapportering.

- **Følge med og eventuelt bistå direktoratet med opplysninger i tilknytning til kommunale satser for stønad til livsopphold, jf. lov om sosiale tjenester**

I møte med sosialledere/NAVledere informerte vi om de statlige veiledende satsene til livsopphold og har også innhentet opplysninger om hvilke satser den enkelte kommune benytter. Ved utgangen av 2009 benyttet alle kommuner statens satser.

- **Tilskuddet for å forebygge og redusere fattigdom blant barn som bor i familier som er i kontakt med sosialtjenesten, videreføres i 2009. Fylkesmannen skal følge med på utviklingen av tjenesteområdet i de kommunene som mottar tilskudd til formålet.**

Fylkesmannen var i 2009 ikke delaktig i behandlingen av søknader om tilskudd til kommuner for å bekjempe barnefattigdom. Vi har hatt liten oversikt over tiltak som kommunene har iverksatt, og små forutsetninger for å følge opp resultater og måloppnåelse. Forholdet mellom mål og virkemidler på dette området synes uklart, og våre spredte erfaringer med kommunenes forvaltning av tilskuddet tilsier at det er vanskelig å vurdere effekten av

innsatsen.

73.3 Kvalifiseringsprogrammet

7.3 Kvalifiseringsprogrammet

Oppdrag

Gjennom det fylkesvise prosjektet for arbeidet med kvalifiseringsprogrammet, har Fylkesmannen utført følgende oppgaver:

Fylkesmannen utgjør hovedkontaktpunktet for kvalifiseringsprogrammet i fylket og skal på bakgrunn av henvendelser gi informasjon og veiledning om kvalifiseringsprogrammet

For å spre kunnskap om kvalifiseringsprogrammet har vi gitt orientering og holdt innlegg om kvalifiseringsprogrammet både etter forespørsel og på eget initiativ til offentlige virksomheter og samarbeidspartnere. Vi har blant annet deltatt med informasjon på Faglig forum for rus- og psykisk helse og på NAV s ledermøter.

Fylkesmannen skal utvikle gjennomføre lokalt tilpassede kompetanseutviklingstiltak rettet mot etablerte NAV kontor for å sikre at ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å tilby brukere et individuelt tilpasset kvalifiseringsprogram

Det er etablert faglige fora for etablerte NAV kontorer i fylket. Foraene har form som nettverksamlinger og gjennomføres to ganger pr halvår. Samlingene drives av det fylkesbaserte prosjektet og prosjektets kommunale veiledere har hovedansvar for det faglige innholdet. På disse nettverksamlingene tas det opp faglige utfordringer i kvalifiseringsprogrammet. Eksempler på dette kan være utfordringer knyttet til arbeidsevnevurderinger, individuell plan, individuell tilpassing og tiltak og lignende.

Fylkesmannen har hovedansvar for at ansatte i kommuner der det ikke er etablert NAV kontor, får en grunnleggende innføring i de nye bestemmelsene i kap.5a i Lov om sosiale tjenester

I 2009 var det to kommuner som ikke hadde blitt etablert som fullverdig NAV kontorer. Begge kommunene har fått opplæring i kvalifiseringsprogrammet generelt og bestemmelsene i Lov om sosiale tjenester 5A spesielt. Det er gitt individuell opplæring der det har vært behov for det. Opplæringen er gitt av Fylkesmannen og kommunale veiledere.

Fylkesmannen skal sikre at det er tilstrekkelig kapasitet med kommunale veiledere som skal delta i det fylkesvise prosjektet og bistå NAV kontorene med å implementere og følge opp kvalifiseringsprogrammet

I Vestfold har Fylkesmannen knyttet til seg 4 kommunale veiledere. De har alle vært operative gjennom året. Veilederne har deltatt på opplæringen gitt ute i kommunene, bistått med individuell opplæring der hvor det har vært behov for det, deltatt på nasjonale og regionale samlinger. Vi vurderer at Fylkesmannen har hatt tilstrekkelig med kapasitet fra de kommunale veilederne til å utføre implementeringen og oppfølgingen i kvalifiseringsprogrammet.

Fylkesmannen skal koordinere aktivitetene til de kommunale kompetanseveilederne og gi faglig støtte og oppfølging av deres virksomhet

Koordinering av arbeidet og faglig oppfølging av veilederne er gjennomført ved regelmessige møter og løpende kontakt pr telefon og e-post. Videre har vi hatt felles deltakelse på både de nasjonale og regionale samlingene i regi av direktoratet.

Vi har hatt 5 halvdagsmøter med veilederne i løpet av året for utarbeiding av materiell, planlegging av opplæring og veiledning til den enkelte kommune. Møtene har også vært en arena for å dele erfaringer og drøfte videre arbeid. Særskilte behov på enkelte kontor, gode eksempler og eventuelle utfordringer i utviklingsarbeidet ved de enkelte kontorene har også vært drøftet.

Fylkesmannen skal tilby veiledning til de enkelte NAV kontorene i arbeidet med å utarbeide, iverksette og følge opp individuelt tilpassede kvalifiseringsprogram

Grunnopplæring har blitt fulgt opp med fordypningsopplæring spesielt tilpasset hvert enkelt kontor og deres rapporterte behov. 4 kommunale veiledere, alle i 20 % stilling, har hatt ansvaret for dette arbeidet i nært samarbeid med oss. Slik opplæring og veiledning har vært gitt i alt 13 kommuner. Nøtterøy er siste kommune ut i fylket, og det ble gitt grunnopplæring i kommunen medio høst 09.

I arbeidet med fordypning og videre veiledning er det lagt vekt på den konkrete gjennomføringen av kvalifiseringsprogrammet i NAV kontoret. Identifisering av deltakere, innhold og aktiviteter i programmet, dokumentasjon og individuell plan har inngått i dette. All opplæring er gjennomført lokalt med gjennomsnittlig 2 besøk i hver kommune. Videre har prosjektledelsen vært på systematiske besøksrunder til alle kommunene i

fylket. Dette har skjedd regelmessig to ganger pr halvår.

Fylkesmannen skal bidra til at alle kompetanseaktiviteter i tilknytting til kvalifiseringsprogrammet er koordinert med relevante kompetanseaktiviteter i regi av NAV

Så langt mulig er all opplæring og veiledning om kvalifiseringsprogrammet samordnet med annen opplæring i NAV. Gjensidig samarbeid og informasjon om opplæringsaktiviteter rettet mot kommunene mellom NAV og Fylkesmannen, har vært systematisk gjennom hele året. Fylkesmannens opplæringsaktiviteter er nedfelt i NAVs egen kompetanse- og opplæringsplan.

Fylkesmannen skal bistå Arbeids- og velferdsdirektoratet med gjennomføringen av nasjonale og regionale konferanser for koordinering og videre oppfølging av kompetanseutviklingsarbeidet knyttet til kvalifiseringsprogrammet

Vestfold fylkesprosjekt hadde det administrative ansvaret for regionkonferansen i vår region september 09. Konferansen ble lagt til Larvik og varte over to dager. Videre har vi deltatt på nasjonale nettverksamlinger. På alle samlingene har både representant for NAV Vestfold, Fylkesmannen i Vestfold og våre 4 kommunale veiledere, deltatt.

Fylkesmannen skal i samarbeid med NAV fylke rapportere til Arbeids- og velferdsdirektoratet om gjennomføringen av kvalifiseringsprogrammet

Vi har samarbeidet med NAV Vestfold om all rapportering innenfor område kvalifiseringsprogrammet. Videre har vi deltatt på alle videokonferansene i regi av direktoratet, hvor det blant annet tas opp til drøfting de resultater og utfordringer som fremkommer i rapporteringen.

Fylkesmannen skal eventuelt bistå direktoratet med vurdering av kommuner med særskilte behov ved tildeling av tilskudd

For 2009 var det ingen forespørsler fra direktoratet om denne type bistand.

73.4 Økonomisk rådgivning

Det er gjennomført ett grunnkurs i økonomisk rådgivning for ansatte på NAV-kontor/sosialtkontor i november 2009. Kurset tok for seg helt grunnleggende temaer innen økonomisk rådgivning. Det var 33 som deltok på kurset.

Det er etablert et faglig forum for økonomiske rådgivere i Vestfold og Telemark. Forumet møtes 3-4 ganger i året. Det er deltakerene selv som lager dagsorden og innkaller aktuelle forelesere. Regionkontaktene i Oslo og Akershus deltar på de fleste møtene. Avhengig av hvor møtet arrangeres i Telemark eller Vestfold, deltar fylkesmannens kontaktperson fra det aktuelle fylket.

På bakgrunn av ønske fra NAV-ledere i fire kommuner tok Fylkesmannen i 2009 initiativ til å starte opp et interkommunalt samarbeid om økonomisk rådgivning. På vegne av kommunene søkte Fylkesmannen om prosjektmidler fra AV-dir. Det ble på slutten av året innvilget midler. Vertskommunen for prosjektet var ved årets slutt igang med ansettelsesprosessen.

73.5 Boligsosialt arbeid

- **Følge opp satsing for å forebygge og bekjempe bostedsløshet:**

- **Følge opp videreføringen av den nasjonale strategien – På vei mot egen bolig med utgangspunkt i resultatmålene som er satt opp**

- **Sikre en god statlig koordinering og sikre erfaringsoverføring mellom kommunene i samarbeid med Husbankens regionkontor**

Samarbeidet med Husbankens regionkontor og Fylkesmannen i Buskerud er videreført i 2009, med blant annet to planleggingsmøter. Det har vært gjennomført én fagdag i oktober hvor alle kommunene i fylkene var invitert. Programmet omfattet bestemmelsene om rett til midlertidig botilbud og erfaringer fra tilsynet i Buskerud, Prosjekt ”Kontra utkastelser” i Moss kommune, erfaringer fra Nordland i prosjektet ”Ungdom i svevet” og ACT-team i Østfold.

I samarbeid med Husbanken og Fylkesmannen i Buskerud har vi bidratt til restrukturering av kommunenettverkene som tidligere var etablert i våre fylker. Tre nye nettverk er etablert på tvers av fylkene med oppstart høsten 2009, i hovedsak ordnet etter størrelse ut fra hensynet til felles problemstillinger i det boligsosiale arbeidet. Vi vil også delta i det boligsosiale utviklingsprogrammet som er rettet mot de største byene i regionen fra og med 2010.

I deltakelse på NAV-ledermøter har vi formidlet informasjon om boligsosialt arbeid med tanke på størst mulig helhetlig innsats i NAV-kontorene ved at også boligbehovet til den enkelte ivaretas på en forsvarlig måte. Vi har også gitt informasjon om Husbankens virkemidler og mulighetene til deltakelse i faglige nettverk og samlinger.

- **Følge opp tjenesteutviklingen i kommunene generelt for å forebygge bostedsløshet og sikre målgruppen varige botilbud, tilbud om individuell plan og vedtak på tjenestene som er knyttet til oppfølgingstilbudet.**

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med kommunens tjenestetilbud om midlertidig botilbud i tre kommuner etter sosialtjenesteloven (Holmestrand, Sandefjord og Tønsberg) høsten 2009. Tilsynet avdekket at tilbudet var mangelfullt i alle kommunene. Vi vurderer at tilsynet har vært nyttig når det gjelder både å bidra til økt kompetanse, og til at kommunenes ansvar for tilbud om midlertidig bolig ivaretas på en bedre måte framover. Erfaringen så langt er også at kommunene i ettertid retter manglene for å sikre at både tildeling av midlertidig bolig er i samsvar med lovens krav og at kvaliteten på tilbudet er forsvarlig. Det legges også vesentlig vekt på økt oppfølging av den enkelte for å skaffe permanent bolig, som vi vurderer som det viktigste målet.

Gjennom klagesaksbehandlingen og andre henvendelser fra tjenestemottakere følger vi også med på hvordan kommunene ivaretar boligbehovet til den enkelte, og understreker dette i våre skriftlige og muntlige tilbakemeldinger til kommunene.

- **Stimulere til at flere kommuner vektlegger det boligsosiale arbeidet. Sikre faglig god vurdering av søknader om tilskudd tilskudd over kap 0621, post 63, og prioritering av disse i henhold til gjeldende regelverk og søknadskriterier.**

I møte med sosialledere/NAVledere gjør vi tilskuddsordningene kjent og gir veiledning i utforming av søknader. Tre kommuner søkte om tilskudd til boligsosialt arbeid i 2009, og alle søknadene ble innvilget. For en kommune innebar dette en videreføring av tilskuddsperioden (Holmestrand), mens to kommuner var nye søkere (Re og Nøtterøy). Ved vurdering av søknadene la vi vekt på å innhente mest mulig informasjon om det planlagte tilbudet, forankring i kommunen mv, og hadde bl.a. møte med Nøtterøy før søknaden ble behandlet.

Resultatområde 78 Innvandring og integrering

78.1 Statsborgersaker

Det er avholdt 2 seremonier - vår og høst.

Det ble sendt ut 436 invitasjoner, og 74 deltok på seremonien. Det var flere påmeldte som ikke kom.

Statsborgerseremonier

Embeter	Antall seremonier	Prosent nye statsborgere som har deltatt
FMVE	2	17
Sum	2	

78.2 Bosetting av flyktninger

Fylkesmannen oppfordrer kommunene til å benytte Husbankens virkemidler, i de fora dette er naturlig. Vårt inntrykk er at ordningene som kan benyttes er kjent av kommunene, og at de brukes der det er nødvendig for å få bosatt flyktninger, og da særlig dem med særskilte behov, herunder enslige mindreårige og funksjonshemmede.

78.3 Introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)

Vi behandlet 4 klagesaker i 2009. Dette er en nedgang på 6 saker fra året før. 3 av sakene gjaldt ønske om deltagelse i introduksjonsprogram, men der klager ikke hadde rett til program. 1 sak gjaldt trekk i stønad. Alle vedtakene ble stadfestet. Alle klagerne var kvinner. For øvrig gis råd og veiledning til kommunene om introduksjonsloven, og Fylkesmannen deltar i Vestfoldkommunenes "Flyktningsforum".

78.4 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og norskopplæring for asylsøkere

Overgangsordningen: Fylkesmannen gjennomførte høsten 2009 en tilskuddskontroll med de seks kommunene i fylket som har voksenopplæringscentre. Funn Fylkesmannen gjorde i sin kontroll, var at enkelte kommuner hadde manglende rutiner for kontroll av deltakere slik at det oppstod en søknad om tilskudd etter både ny og gammel ordning, i tillegg til at det i noen tilfeller var rapportert inn flere deltakertimer enn det timekortene viste. I tillegg ble gruppestørrelse gjennomgått. Fylkesmannen sender ut brev med varsel om tilbakebetaling for de kommuner dette gjelder.

Resultatområde 79 Konsultasjonsprosedyrer mellom statlige myndigheter og Sameting

Ikke oppdrag på dette området

Ressursrapportering

Resultatområde	FMVE		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 73	117	45	117	45
73.3 Kvalifisering	30	45	0	0
Resultatområde 78	3		3	0
Resultatområde 79			0	0
Sum:	120	45	120	45

Helse- og omsorgsdepartementet

Resultatområde 75 Habilitering og rehabilitering

Se rapportering på hvert av underpunktene

75.1 Habilitering og rehabilitering – nasjonal strategi

Hos Fylkesmannen i Vestfold har vi foretatt en kartlegging for å få et nærmere inntrykk av hvordan arbeidet med koordinerende enhet fungerer i kommunene, både når det gjelder etablering, innhold og funksjon.

Vi har vært ute og intervjuet tre kommuner. Videre har vi sendt forespørsel til alle kommunene, og har gjort en oppsummering på de svar vi har mottatt.

Som en generell oppsummering ser vi at kommunene både definerer og organiserer koordinerende enhet svært ulikt. De aller fleste kommunene har valgt å ha en egen koordinerende enhet for barn unge/ under 18 år, og en for voksne. Det er varierende i hvilken grad koordinerende enhet faktisk koordinerer alle relevante tjenester innenfor rehabilitering. Den koordinerende enhet fremstår i liten grad som synlig utenfor kommunen som et sted man tar kontakt ved behov for rehabilitering/ habilitering.

Det ser ut til at mange kommuner ikke oppfatter det som hensiktsmessig å ha ”en port inn” til alle tjenester, eller ha EN koordinerende enhet, men at de legger vekt på ulike samarbeidsformer som allikevel skal sikre samordning av tjenestene.

75.2 Barn med nedsatt funksjonsevne og deres familier

12 kommunesamarbeidet i Vestfold, opprettet i mai 2009 et fagnettverk for barn og unge, der ansvarlige for (helse-)og sosialtjenester til barn i kommunene er representert. Nettverket skal ha fokus på fellesløsninger, felles fagutvikling, læring og resultater. Målet vil bl.a. være å bidra til et bedre, og helhetlig tjenestetilbud til barn med nedsatt funksjonsevne og deres familier. Gode løsninger fra prosjekt Familieveiviser vil bidra til dette arbeidet.

75.3 Unge personer med nedsatt funksjonsevne i alders og sykehjem

Det er kun to kommuner som har beboere under 55 år boende i institusjon. Den ene kommunen har en beboer , den andre tre. Se forøvrig egen rapportering sendt Helsedirektoratet mai 2009.

Resultatområde 76 Kvalitet og samhandling

Oppdragene på resultatområdet rapporteres på underpunktene

76.1 Samarbeid mellom 1. og 2. linjetjenesten

Vestfold har som kjent, et strukturert 12- kommunesamarbeid. Samarbeidet omfatter også pleie- og omsorgsområdet hvor det blant annet er opprettet et PLO-nettverk med representasjon fra alle de 12 kommunene. Fylkesmannen deltar i disse nettverksmøtene.

I 2009 ble det nedsatt en arbeidsgruppe for å gjennomgå St.meld 47 - Samhandlingsreformen. Arbeidsgruppen besto av representanter fra kommuner, KS, Fylkesmannen og leder av 12-k. Det er laget en rapport som er distribuert til alle kommunene, KS og til Helse- og omsorgsdepartementet.

I forbindelse med Omsorgsplan 2015 etablerte Fylkesmannen allerede i april 2007 et samordningsforum for ledere knyttet til sentrale samarbeidsorganer (se rapport knyttet til omsorgsplanen). Forumet er under evaluering.

76.2 Individuell plan

Et gjennomgående inntrykk er at kommunene nå har etablert systemansvar og prosedyrer for arbeidet med individuell plan, og at det i hovedsak både er forankret i kommunenes kvalitetssystem, og at det fungerer i praksis.

Der det er opprettet koordinerende enhet, er IP oppfølging knyttet til denne enheten.

76.3 Nasjonal strategi for kvalitetsforbedring i sosial- og helsetjenesten

Fylkesmann har integrert denne strategien i det øvrige arbeidet slik at kvalitetsforbedring er en naturlig og implementert del av ordinær drift, og tema i kontakt med kommunene gjennom opplæring, møter og oppfølging etter rapporteringer og tilsyn.

76.5 Felles digitalt nødnett

Ingen rapportering. Nødnettet er ikke planlagt eller satt i verk i Vestfold i 2009

Resultatområde 77 Andre oppdrag

Oppdraget på resultatområdet rapporteres på underpunktene

77.1 Helsemessig og sosial beredskap

Fylkesmannen har oppdaterte beredskapsplaner som øves med mellomrom. I 2009 ble det også gjennomført tilsyn fra DSB. Alle kommuner og virksomheter med viktig samfunnsfunksjon deltar i fylkesmannnes beredskapsarbeid og i 2009 var det stor aktivitet i forbindelse med pandemibekjempelsen. Alle kommuner presenterte oppdaterte smittevern og pandemiplaner. Utfordringene med pandemien ble løst uten vesentlige vanskeligheter og både kommune og helseforetak viste stor innsats. representant for helse-og sosialavdelingen/Helsetilsynet i fylket deltar på beredskapsavdelingens kommunebesøk og følger opp beredskapsplanene på helse- og sosialområdet. I tillegg pågår det et kontinuerlig arbeid med Fylkes-ROS

77.2 Fritak for forvaltningsmessig taushetsplikt

Fritak for forvaltningsmessig taushetsplikt

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE	18	10
Sum	18	

77.3 Særfradrag

Særfradrag for utgifter til behandling utenfor den offentlige helsetjenesten. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid.

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE	48	50
Sum	48	

77.4 Førerkortsaker

Førerkort. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE	1422	40
Sum	1422	

77.5 Pasientjournaler

Pasientjournaler. Antall saker.

Embeter	Antall
FMVE	7
Sum	7

77.6 Rett til trygderefusjon

Ingen rapportering i embetsoppdraget

77.7 Helse- og omsorgsmelding (tidligere Helse og sosialmelding)

Oversendes som eget dokument

77.8 Rettssikkerhet ved ytelse av helsehjelp med hjemmel i Pasientrettighetsloven kap. 4A

Fylkesmannen i Vestfold gjennomførte høsten 2008 opplæring med tannhelsetjenesten, Psykiatrien i Vestfold HF, Sykehuset i Vestfold HF og kommunene. Til sammen ble det gjennomført 9 halvdags kurs for ledere/opplæringsansvarlige i de ulike tjenestene. I 2009 har fylkesmannen ved en rekke anledninger holdt foredrag og innlegg om pasientrettighetsloven kap 4A i de ulike deler av helsetjenesten. Anslagsvis 20 foredrag/innlegg. Videre er det etablert et prosjekt hvor fylkesmannen sammen med Undervisningssykehjemmet og hjemmetjenesten i fylket jobber for implementering av regelverket. Prosjektet hadde et titalls møter i 2009.

Prosjektet har vært evaluert som svært nyttig for alle parter og vil videreføres fram til oktober 2010. Fylkesmannen/helsetilsynet i Vestfold har vært innledere på flere landsomfattende konferanser og har vært pådriverere på/tatt opp flere sentrale temaer knyttet til praktiseringen av lovverket.

Det vises forøvrig til rapportering til Statens helsetilsyn hva gjelder omfang av saker m.m.

Resultatområde 83 Folkehelsearbeid

Oppdraget på resultatområdet rapporteres på underpunktene

83.1 Folkehelsearbeid generelt

Fm's hso-avdeling inngår i fylkesmannens palgruppe og har i 2009 gitt uttalelser som følger:

- Varsel/planprogram: 80
- Hele kommuneplaner (både samf.del og arealdel): 5
- Separat samfunnsdel: 1
- Separat arealdel: 2
- Antall kommunedelplaner: 3 nye (+5 innkommet før årsskiftet 08/09)
- Antall reguleringsplaner: 67

Tallene refererer seg til nye saker registrert i 2009. I tillegg kommer saker innkommet i 2008, men behandlet i 2009, men de er registrert på 2008.

Hovedfokus i tilbakemeldingene på planer har vært på barn og oppvekst, befolkningsutvikling og utfordringer knyttet til dette. Prinsippet om universell utforming synes godt innarbeidet, og sjekkes/kommenteres alltid nå FM har planer til uttalelse.

Forøvrig har fylkesmannen, i tråd med oppdragbrevet om veiledning, bidratt inn mot kommuner, planfagnettverk og i høgskolestudiet med seminarinnlegg og undervisning om Helse i plan.

Fylkesmannen inngår som bidragsyter i utarbeidelsen av ny regional plan for folkehelse, et arbeide som startet i 2009. Planen har utjevning av sosiale helseforskjeller som overordnet tema.

Anbefalingen om bruk av Kommnehelseprofiler inngår i planmøter med kommunene ved oppstart av planrullering, - ellers i ulike nettverk og seminarinnlegg. Alle 14 kommunene er informert om Kommnehelseprofiler i flere kanaler, men vi kan ikke dokumentere hvor mange som har tatt det i bruk.

Fylkeskommunen har nå det formelle driveransvaret for folkehelsearbeidet. Mht status for det lokale folkehelsearbeidet, vises det derfor til Vestfold fylkeskommunes rapport av 27.01.10.

Folkehelsearbeid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
---------	--------------	------------------------------------

FMVE	163	1
Sum	163	

83.2 Miljørettet helsevern

1. **Antall klagesaker som ikke er behandlet innen 8 uker:**
 - o 6 saker
2. **Oppfølgingstiltak på grunnlag av Helsedirektoratets rapport IS-1633 "Evaluering av miljørettet helseverntjenesten i kommunene":**
 - o Det ble arrangert et støyseminar oktober 2009 med fokus blant annet på helse og støy fra nærmiljøanlegg.
 - o Oppfølgingstiltakene i punkt 3. er tilsvarende sett i sammenheng med rapporten IS-1633.
3. **Oppfølging av Kunnskapsdepartementet og Helse – og omsorgsdepartementets undersøkelse om godkjenningsstatus ved skolene:**
 - o Med henvisning til undersøkelsen, og for å få en ytterligere fokus på temaet, ble det høsten 2008 og vinteren 2009 innhentet og bearbeidet en nærmere oversikt over kommunens godkjenningsstatus ved skolene.
 - o Dette ble gjort i samarbeid med Oppvekst- og opplæringseksjonen ved Fylkesmannen i Vestfold og Arbeidstilsynet i regionen.
 - o Tilsvarende oppfølgingstiltak ble gjort i forhold til kommunens godkjenningstatus ved barnehagene.
 - o Dette er fulgt opp med planlagt tilsyn på området første halvdel 2010.

83.3 Ernæring, fysisk aktivitet og tobakk

Ernæring: Tannhelsetjenesten (som en del av partnerskapet) har ansvaret for retningslinjene for ernæring i barnehagene. Det er avholdt 2-dagers seminar for helsesøstre med temaet: Ammekyndig helsestasjon (98 deltakere). Vi deltar med egen prosjektleder i "Fiskesprell" og i gjennom året har 31 barnehager fått delta i dette.

Andel ungdomskoler med skolefruktordning: Alle

Anden barneskoler med skolefruktordning: Ingen registreringer.

Andel videregående skoler som følger Retningslinjer for mattilbud i kantiner: Ingen registreringer.

Fysisk aktivitet: Dette tema har i det alt vesentlige vært håndtert av fylkeskommunen. FM inngår i partnerskapet og folkehelsenettverket og i vurderingen av lavterskelmidlene.

Gjennomførte tiltak for implementering av Aktivitetshåndboka: Se rapportering fra Fylkeskommunen.

Andel grunnskoler med 60 min fysisk aktivitet daglig: Ingen registreringer.

Andel videregående skoler som tilrettelegger for daglig fysisk aktivitet: Ingen registreringer.

Tobakk: 61% er andelen for deltakelse i FRI. Vi fyller således ikke resultatkravet på 70%. Vestfold har ligget høyt på ungdomsrøyking og lavt på FRI-deltakelse; for 3 år siden var deltakelsen 32%. Vi er derfor allikevel fornøyd med fremgangen.

Det er inngått partnerskapsavtale med Tannhelsetjenesten i løpet av året hvor de påtar seg et driveransvar for FRI og VTD. I denne partnerskapsavtalen inngår Astma og allergiforeningen med hovedtemaer nyfødte's foresatte, røykfrie inngangspartier og idrettsarenaer. Likedan inngår Kreftforeningen med satsing innen videregående skoler, mens fylkesmannen har ansvaret for røykesluttinstruktørene.

Fylkestinget har vedtatt røykfrie videregående skoler for flere år siden, men det har vært litt varierende praksis i håndhevelsen. Det har vært avholdt ett dagsseminar for tannhelsepersonell og helsesøstre med temaet: Tobakksforebyggende ungdomsarbeid i Vestfold, 40 deltakere.

Klasser som gjennomfører minst 3 leksjoner per trinn i FRI-programmet: Ingen registreringer, men vi forutsetter at de følger malen for gjennomføring.

Andel kommuner som tilrettelegger for lavterskelaktiviteter knyttet til fysisk aktivitet, kostholdsveiledning og røykeslutt: Ingen registreringer.

De fleste av rapporteringspunktene som er besvart med "Ingen registreringer", fant vi mest naturlig at skole svarte på. De ble derfor forelagt Oppvekst- og opplæringsavdelinge hos FM. Punktene er sjekket opp mot Grunnskolens Informasjonsverktøy (GSI), men skolene har ingen rapporteringkrav på seg ift dette.

83.4 Forebygging av osteoporose og osteoporotiske brudd

Oppdraget har utgått, rapporteres på 83.3

83.5 Forebygging av uønsket svangerskap og abort

Forvaltet tilskuddsmidler til 3 kommuner og en studenthelsestasjon. Det har ikke vært kapasitet til å gjennomføre kompetansehevende tiltak i 2009.

83.6 Smittevern

Arbeidet med smittevern har vært nærmest totalt dominert av arbeidet med pandemien i 2009. Vi begynte arbeidet i samarbeid med beredskapsavdelingen allerede i mars, før pandmien var aktuell. Siden har vi hatt saken opps som tema i beredskapsrådet for Vestfold, hatt eget møte med ansvarlige for kommune og orientert i en kursrekke som ble arrangert av sykehuset for å utvikle sykehjemmene til å kunne gi antibiotika og iv.behandling. Fylkesmannen og bereskapsavdelingen deltok regelmessig på alle møter med kommunene og direktoratet. Vi gjennomførte ukentlig telefonmøte med alle kommunene i oppfølging av pandemien og brukte det som arena for å hente inn opplysninger om hvordan pandemien utviklet seg i fylket.. Sykehuset i Vestfold deltok på de samme møtene og ga svært verdifull informasjon. Arbeidet med pandemien tok så stor andel av kontakten med kommuneleger og sykehus i år at vi besluttet å utsette smittevernkonferansen. Pandemihåndteringen ga flere erafringer og ga mer læring enn noen konferanse kunne bidratt med.

Vi har ikke behandlet andre saker som gjelder smittevern

Resultatområde 84 Primærhelsetjeneste

resultatområdet rapporteres på underpunktene

84.1 Allmennlegetjenesten inkludert fastlegeordningen

Vi har faste møter med kommunelegene, 2-3 ganger per halvår. Alle kommunelegene møter. for 2. halvår i 2009 ble møtene erstattet med ukentlige telefonkonferanser for å følge opp pandemien.. Kommunene har LSU, men oppmøtet og funksjonen varierer mellom kommunene. Fastlegedekningen i fylket er tilfredsstillende, det har ikke kommet klager over manglende legedekning. Retningslinjene for røykeavvenning er kjent, men fra vårt kontor vi legger størst oppmerksomhet på å få elever inn iFRI-programmet. Det har vært en stor vekst i andel skoleklasser som deltar i FRI-programmet i Vestfold, jfr direktoratets egen statistikk.

84.2 Turnustjeneste

Vestfold har i øyeblikket 15 turnusleger i kommunetjeneste. Av 14 kommuner er det kun to av de minste, HOF og Tjøme som ikke har turnusslege i øyeblikket. Det er varlset at Vestfold skal ta 20 turnusleger i 2010. Vesfoldkommunenehar ikke eget behov for å ha turnusleger på grunn av god dekning av fastleger. Kommuner med dårlig økonomi ber seg fritatt og det er et "dilemma" å pålegge en kommune i ROBEKregisteret å ta en kostnad de ikke ønsker for arbeiod de ikke trenger. Vi viser til det alminnelige ansvaret for bidrag til utdanning.

Vi har lagt vekt på utvikling av veiledning for turnuslegene, både i sykehus og kommunene. Vi har regelmesig tilbud om kurs for gruppeveiledere. Dette er kjent for direktoratet gjennom annet arbeid og direkte kontakt. Vestfold er for tiden ansvarlig både for felles kurs i offentlig helsearbeid for leger og fysioterapeuter og akuttmedisin for leger, dette skjer i samarbeid med Telemark og Buskerud.

Det har ikke vært saker om underkjenning av turnustjeneste i Vestfold i 2009

Fylkesmannen i Vestfold har deltatt aktivt i diskusjonen med Helsedirektoratet om utvikling av ny turnusordning

for leger

84.3 Lov om helsetjenesten i kommunene/ Pasientrettighetsloven, klagesaksbehandling

Rapportert i RegRot

Det er ikke registrert gjennomsnittlig saksbehandlingstid for kommunesakene spesifikt, se tall fra RegRot når det gjelder rettighetsklager generelt

Lov om helsetjenesten i kommunene med tilhørende forskrifter. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE	5	
Sum	5	

84.4 Helsetjenesten til innsatte i fengsel

Kommunene i Vestfold har avtale med spesialisthelsetjenesten om bistand, men vi erfarer at kommunene får økende utfordringer i takt med at klientene i fengselene, 7 i Vestfold har økende grad av vanskeligheter, ikke minst på grunn psykiske vansker og mediakamentmisbruk, evt illegale rusmidler. Vi har planer om å ta opp dette med kommune, men planene ble satt til side i 2009 på grunn av arbeidet med pandemien. Enkelt saker behandles som ordinære saker ved kontoret.

84.5 Helsetjenestetilbud til asylsøkere, flyktninger og innvandrere

FM har gitt innspill i forarbeidet til planprogram for regional utviklingsplan for folkehelse, ved å vise til utviklingstrekkene på helse for migranter. Innspillet er gitt i form av seminarinnlegg om sosial ulikhet som hovedtema. Målgruppene var kommuner, partneskapet på regionalt nivå og studentene på "Helse i plan"-studiet ved høyskolen.

Vestfold Migrasjonshelsesenter, finansiert av 4 kommuner har i løpet av 2009 hatt et godt arbeidsår. Spesielt positivt har samarbeidet med Psykiatrien i Vestfold (PiV) vært ved at en klinisk psykolog, lønnet av PiV, har arbeidet i fremskutt stilling som en del av teamet. Ved senteret gir man helsetjenestetilbud til, bl.a., 2 asylmottak med til sammen 400 asylsøkerplasser. Mange asylsøkere er sterkt traumatiserte, og uro kan oppstå. Erfaringen tilsier at tidlig intervensjon hindrer at uro får eskalere, i tillegg at det selvsagt også demper menneskelig lidelse.

En utfordring er det at fylket mangler en kvalifisert tolketjeneste, noe som er til hinder for effektiv og sikker behandling på alle nivåer i helsetjenesten.

84.6 Helse- og omsorgstjenester i et flerkulturelt samfunn

Vi har ikke hatt egne tiltak på dette området i 2009. Spørsmålet har heller ikke vært reist fra kommunene enda, men vi forventer at det blir aktuelt nå de eldste i innvandrergruppene utgjør et større antall. Som meldt under rapporteringspunkt 84.5 er det et tilbakevendende problem å skaffe tolketjeneste ved behov. Dette gjelder også i spesialisthelsetjenesten der vi har påpekt nødvendigheten av å bruke profesjonell tolk, og ikke barn/ungdom, når foreldrene er alvorlig syke.

84.7 Helsetjenestetilbud til personer utsatt for seksuelle overgrep eller vold i nære relasjoner

12 av 14 kommuner deltar i ordningen med overgrepsmottak i Vestfold fylke (2 kommuner deltar i ordning med overgrepsmottak i annet fylke). Overgrepsmottaket i Vestfold er organisert rundt et ambulerende team med døgneredskap der sykepleiere har spesialkompetanse på fagområdet. Sykepleierne samarbeider med legevakslege/fastlege om undersøkelsen av pasienten. Mottaket har et nært samarbeid med barneavdelingen ved sentralsykehuset i Vestfold (SIV), og med politiet. Tilbudet til overgrepsutsatte gis i hovedsak ved fylkets 4 legevakter. Ved behov gis tilbud hos fastlege eller ved helsestasjon for ungdom. Mottaket holder et høyt faglig nivå der pasienter (herunder barn over 14 år, og menn) får tilbud om medisinsk undersøkelse og behandling, rettsmedisinsk undersøkelse og psykososial støtte og behandling.

Mottaket følger retningslinjene i den nasjonale veilederen IS 1457 Overgrepsmottak - Veileder i helsetjenesten.

Hva angår innlemming av vold i nære relasjoner, er vår oppfatning at veilederen ikke forholder seg til det store gapet mellom beskrevne oppgaver på den ene siden, og eksisterende ressurser og kompetanse på den annen side. Vi anser således at en innlemming av vold i nære relasjoner, på nåværende tidspunkt vil være vanskelig og utfordrende for overgrepsmottaket i Vestfold.

84.8 Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Andel kommuner som har tatt i mot tilbud om gratis vitamin D-dråper til spedbarn med innvandrerbakgrunn: 10 av 14 kommuner.

Implementering av nye faglige retningslinjer:

_ 1/2-dagskurs om endringer i vaksinasjonsprogrammet. Drøyt 100 deltakere.

- 4 årlige møter med ledende helsesøstre, hvor aktuelle temaer/satsinger tas opp.

Kapasiteten i skolehelsetjenesten: Kommunene rapporterer ikke til Fylkesmannen om dette, med ledende helsesøstre uttrykker bekymring på en opplevelses av et økende gap mellom ressurser og oppgaver som skal løses. På slutten av 2009, ble det naturlig nok en forskjøvet prioritet pga vaksineringsen mot svineinfluensa.

Om rapporteringskrav i styringsdokumenter til opptreppingsplanen for psykisk helse: Det vises til egen rapportering.

84.9 Svangerskapsomsorgen

Det er ikke meldt om underdekning eller svikt i de kommunale jordmortjenestene i fylket i løpet av 2009.

Vi er orientert om at privatpraktiserende jordmødre tilbyr ultralydundersøkelser mot egenbetaling som virker attraktiv for gravide. Fra en av kommunene er det meldt at de kommunale jordmortjenestene, som skal være gratis har ikke økonomi til å anskaffe det samme utstyret uten å kunne kreve egenandel. Det fører til at de gravide søker mot de privatpraktiserende og en fare for nedbygging av det kommunale tilbudet, både i antall som benytter tilbudet og utstyrsnivået. Vi kontaktet Helsedirektoratet om dette i egen sak og har ikke foretatt oss noe ytterligere.

84.10 Kjønnslærestelse

Kompetansehevede tiltak: I samarbeid med Oppvekst og opplæringsavdelingen og Regionalt senter for vold og traumatisk stress Sør (RVTS), ble det arrangert et dagsseminar om kjønnslærestelseden 31.11. Dagen etter var tvangsekteskap tema, 150 deltakere.

Forvaltning av tilskuddsmidler til 3 kommuner.

84.11 Tannhelse

Den opparbeidede tradisjonen med 4 kontaktmøter pr år er videreført.

Fagstøtte/kompetansetiltak: Ett 1/2-dagskurs om FRI-programmet sammen med helsesøstre. + Ett 1/2dagskurs om Pasientrettighetslovens §4A om tvang, herunder samtykkekompetanse.

Tannhelsetjenesten inngår i et regionalt folkehelsepartnerskap med bla driveransvaret for FRI-programmet samt noen andre satsinger på levevaneområdet.

Resultatområde 85 Specialisthelsetjenesten

Resultatområdet rapporteres på underpunktene

85.1 Abortloven

Ingen rapportering

85.2 Sterilisering

Ingen saker i 2009

85.3 Lov om transplantasjon

Ingen saker i 2009.

85.4 Tillatelse til å rekvirere sentralstimulerende legemidler

Totalt antall saker 343

Spesiell forskrivning 333 saker

Generell forskrivning 10 saker

Saksbehandlingstid, gjennomsnitt en og en halv uke.

Tillatelser til å rekvirere sentralstimulerende legemidler. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE	343	2
Sum	343	

85.5 Kosmetisk plastikkirurgiske inngrep

Kosmetisk plastikkirurgiske inngrep. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMVE	0	0
Sum	0	

85.6 Godkjenning av private sykehus, privat medisinsk laboratorie- og røntgenvirksomhet*

Ingen rapportering, jf embetsoppdraget

85.7 Funksjonsprogram for nye offentlige sykehusbygg

Ingen rapportering, jf embetsoppdraget

Resultatområde 86 Omsorgstjenester

Som nevnt i tidligere rapporteringer har Fylkesmannen i Vestfold opprettet samordningsforum for Omsorgsplanen 2015 med deltakelse fra ledernivå i SIV, PIV, fylkeskommunens opplæringsetat, høgsolen, 12-kommunesamarbeidet, KS, kommunale pleie- og omsorgsledere, sykepleieforbundet, fagforbundet og NAV. Forumet er under evaluering.

Det har forøvrig vært avholdt møter med alle kommunene knyttet til rapporteringen til kompetanseløftet, egne møter knyttet til IPLOS samt tett oppfølging av kommune i forbindelse med søknadene om investeringstilskuddet.

86.1 Omsorgsplan 2015

Se egen årsrapport datert 15.08.09.

86.2 Demensplan 2015

Omtales i egen årsrapport jf pkt. 86.1

86.3 Kompetanseløftet 2015

Se egen rapportering pr. 01.03.10.

86.4 Investeringsstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger

Det er et utstrakt og godt samarbeid både med kommunene og Husbankens regionkontor.

Vestfold har fått innvilget 168 enheter (144 sykehjemsplasser og 24 boliger) i 2009,- totalt 90 675 mill. Dette er langt over kvoten som var innvilget for Vestfold for 2009.

Vestfold fylke har dessuten på det nærmeste brukt opp hele kvoten på 590 enheter som er fordelt fram til 2015. Det vil bli sendt egen henvendelse til Helse- og omsorgsdepartementet om dette.

86.5 Kvalitet i helse- og omsorgstjenesten

Se egen årsrapport samt pkt. 76.3

86.6 Undervisningssykehjem/ Undervisningshjemmetjenester

Fylkesmannen har hele tiden siden opprettelsen , hatt et tett samarbeid med Undervisningssykehjemmet, - og etterhvert også med undervisningshjemmetjenesten. Fylkesmannen sitter i det felles styringsrådet.

Se forøvrig årsrapporteringen.

86.7 Økt forvaltningskompetanse. Saksbehandling i helse- og omsorgstjenesten

Det gis utstrakt råd og veiledning knyttet både til klagesakene og til andre enkeltsaker. Det ble forøvrig gjennomført en konferanse høsten 2009 med tema "dokumentasjon i pleie- og omsorgstjenesten". Ca 130 deltakere, - i alt vesentlig fra pleie- og omsorgstjenesten i kommunene.

Som nevnt deltar Fylkesmannen i 12-kommunesamarbeidets PLO-nettverk hvor mye forvaltningskompetanse formidles. Det har vært et spesielt fokus på BPA-ordningen i nettverket. Det er ellers startet opp et spesielt arbeid knyttet til omsorgslønn og støttekontakter.

86.9 Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming

Det vises til rapport innsendt til Statens helsetilsyn. Se ellers pk.t 81.4.

86.10 IPLOS – individbasert pleie- og omsorgsstatistikk

- Vi har deltatt på helsedirektoratets opplæringsseminar i forbindelse med innføring av ny versjon av IPLOS. I etterkant har det vært mange spørsmål fra kommunene knyttet til den nye versjonen og nye områder for IPLOS kartlegging. Vi har bidratt med råd og veiledning, og hatt et godt samarbeid med kontaktpersoner i helsedirektoratet.

- Deltatt og bidratt på opplæringsseminar kommuner selv har arrangert, og arrangert samling for alle IPLOS kontaktene i kommunen, hvor alle 14 Vestfoldkommunene har vært representert. På samlingen har vi gjennomgått spesifikke krav til informasjonssikkerhet, statistikk, samt oppfølging ny IPLOS versjon.
- 2 ansatte fra Fylkesmannen har deltatt på Regionalt E-helseseminar i 2009 arrangert av bl.a helsedirektoratet - for selv å få mer kompetanse på området
- På vegne av helsedirektoratet har vi kartlagt kommunene spesielt i forhold til personvern og informasjonssikkerhet. Vi oppfatter av svarene at kommunene godt ivaretar sikkerhet og rutiner når det gjelder tilgangsstyring til it-system, rutiner for informasjon om brukernes rettigheter til innsyn i henhold til helseregisterloven og personopplysningsloven, det er definert sikkerhetsansvarlig i kommunene, og kommunene har internkontrollsystem som i stor grad berører disse områdene. De mest sårbare områdene oppfatter vi er kjennskap til og bruk av norm for informasjonssikkerhet, og Veileder i personvern og informasjonssikkerhet for helse og sosialtjenesten. Vi tror en viktig utfordring er kommunikasjon og utveksling av kunnskap mellom IT fag / avdeling – og virksomhet pleie og omsorg, slik at både fag og IT sikkerhet blir kjent i begge virksomheter. Vi ser også at rollen som sikkerhetsansvarlig i kommunene er plassert på mange ulike stillinger. Det kan også ha konsekvenser for hvordan innholdet blir kjent i organisasjonen. Til tross for tidligere påminnelser finner vi fortsatt kommuner som ikke oppdaterer meldinger til datatilsynet om behandling av personopplysninger.

Resultatområde 87 Psykisk helse

Resultatområdet rapporteres på hvert underpunkt

87.1 Tvungen undersøkelse

Ingen rapportering

87.2 Behandling uten eget samtykke

Ingen rapportering

87.3 Privat forpleining i det psykiske helsevernet

Ingen saker/pasienter i Vestfold

87.4 Godkjenning av institusjoner som skal ha ansvar for tvungent psykisk helsevern

Ingen rapportering

87.5 Vedtak om overføring

Ingen rapportering

87.6 Forpleining, kontroll og tilsyn med pasienter i det psykiske helsevern

Ingen rapportering

87.7 Videre utvikling av det psykiske helsearbeidet i kommunene

Gjennom tett dialog med kommunene har alle rapportert tilfredsstillende. Rapportene for 2009 er kvalitetssikret og vidererapportert til Helsedirektoratet. Det vises til innsendt rapport våren 2009. Det har fra fylkesmannens side vært arbeidet aktivt med å samkjøre fagutviklingsarbeidet på områdene rus og psykisk helse.

Hovedutfordringene er samhandlingen rundt enkeltbrukere med langvarige og sammensatte vansker. På området barn og unge er hovedutfordringen å bidra til bedre tvarrfaglig samhandling for å få til tidligere intervensjon når psykososiale vansker erkjennes. Det er igangsatt et internt samordningsarbeid hos Fylkesmannen knyttet til barn- og ungefeltet hvor rådgiver for psykisk helse er representert. Det har vært gjennomført flere store fag konferanser i løpet av året. Vestfold har ved flere anledninger bidratt med innspill til Helsedirektoratet

87.8 Dispensasjon fra forskrift om faglig ansvarlig for vedtak i det psykiske helsevernet

Ingen rapportering, jf embetsoppdraget

87.9 Godkjenning av psykiatriske poliklinikker

Ingen rapportering, jf embetsoppdraget

87.10 Gjennomføring av tvungent psykisk helsevern for personer som ikke har bosted i riket

Ingen saker om hjemsendelser til utlandet i 2009. To saker om hjemhenting til Norge. Erfaringer fra Vestfold er at samarbeid med psykiatrien har fungert bra og at sakene har vært prioritert av saksbehandler hos Fylkesmannen både hva gjelder vedtak og utbetaling.

Resultatområde 88 Rusområdet

Rapporteres på underpunktene

88.1 Alkoholoven

Det er behandlet 17 saker. Det er gjennomført en skjenkekontroll på Color Lines rute Sandefjord-Strømstad.

88.2 Rusmiddelarbeid

I samarbeid med fylkesmannen i Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark og Buskerud, samt kompetansesenter rus, region sør (Borgestadklinikken), er det i 2009 gjennomført seminarrekke i motiverende intervju/endringsfokusert rådgivning. Målgruppen har vært ansatte i kommuner (inkludert NAV) og spesialisthelsetjeneste som har grunnleggende kompetanse innenfor rus og psykisk helse.

Rusforum i Vestfold og Koordinatorforum for psykisk helse i Vestfold er slått sammen til ett faglig forum: "Forum for rus og psykisk helse i Vestfold". Forumet har ca. 60 deltakere fra kommuner, NAV, spesialisthelsetjenesten, brukerorganisasjoner og kompetansesentre (inkl. NAPHA). Forumet har i 2009 gjennomført 3 fagsamlinger.

Kommunene Tønsberg og Sandefjord er med i landsomfattende forsøksordning med bruk av tillitspersoner for koordinering av psykososialt arbeid for mennesker med rusrelaterte problemer.

Det er i samarbeid med Sandefjord kommune gjennomført 2 seminar/opplæringsdager i praktisk arbeid ved bruk av individuell plan (IP) ovenfor personer med rusmiddelavhengighet og psykiske lidelser. Målgruppen har vært ansatte i den kommunale rus- og psykisk helsetjeneste, herunder NAV, og spesialisthelsetjenesten.

I dagsprevalensundersøkelse gjennomført i mai 2009, svarte 12 kommuner at de to eller flere ganger per måned hadde kontakt med 645 personer med rusmiddelproblemer. I undersøkelsen i 2009 er det registrert 220 rusmiddelmissbrukere som har utarbeidet IP.

73.1 Lov om sosiale tjenester

Rapporteres på underpunktene

Ressursrapportering

Resultatområde	FMVE		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 75 og 86	15	35	15	35
Resultatområde 76 og 77	68	10	68	10
Resultatområde 81	155	0	155	0
Resultatområde 82	195	0	195	0
Resultatområde 83	60	0	60	0
Resultatområde 84 og 85	42	11	42	11
Resultatområde 87 og 88	12	67	12	67
Sum:	547	123	547	123

Statens Helsetilsyn

Resultatområde 81 Tilsyn og klagesaksbehandling etter sosialtjenesteloven

resultatområdet rapporteres på hvert av underpunktene

81.1 Planlagte tilsyn

Fylkesmannen har gjennomført tre landsomfattende tilsyn knyttet til barneboliger/avlastningsboliger samt to egeninitierte tilsyn knyttet til midlertidig bolig. Forøvrig har Fylkesmannen gjennomført et prosjekt knyttet til kvalifiseringsprogrammet i 8 av fylkets 14 kommuner (se 73.1). Det blir fulgt opp på tilsynsmessig måte også i 2010.

81.2 Områdeovervåking

Gjennomgangen av vedtak knyttet til kvalifiseringsprogrammet er en form for områdeovervåking, - det samme gjelder deler av det arbeidet som er gjennomført knyttet til prosjekt knyttet til pasientrettighetslovens kap. 4A (se pkt. 77.8)

81.3 Klager etter sosialtjenesteloven

Se egen rapportering til Statens helsetilsyn og pkt. 73.1.

81.4 Spesielle oppgaver etter sosialtjenesteloven kap. 4A

Det er 25 personer med godkjent vedtak pr. 31.12.09. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er ca 65 dager.

Forøvrig henvises til rapportering til Statens helsetilsyn datert 20.01.10.

81.5 Andre oppdrag

Fylkesmannen/helsetilsynet har deltatt på de forberedelser som er forutsatt. Vi har ellers gjennomført en omfattende ROS-analyse på området med kontakt med mange sentrale aktører innenfor det geriatriske feltet. Eldretilsynet er organisert som et eget prosjekt internt hos Fylkesmannen.

81.6 Hendelsesbasert tilsyn

Fylkesmannen har registrert 5 hendelsesbaserte tilsynssaker innenfor sosialtjenesteområdet i 2009. I tillegg kommer mange henvendelser som senere ikke har ført til konkret oppfølging.

Resultatområde 82 tilsyn og klagesaksbehandling etter helsetjenestelovgivningen

Resultatområdet rapporteres på hvert av underpunktene

82.1 Hendelsesbasert tilsyn

Helsetilsynet i Vestfold mottok 126 tilsynssaker og behandlet 118 i 2009. Median saksbehandlingstid var 62 dager.

Hvis vi ser på alle type henvendelser til Helsetilsynet i Vestfold mottok vi i fjor over 1000 nye registrerte saker (over 3000 journalposter), men mange inngående henvendelser skal ikke rapporteres i RegRot eller andre systemer.

Politisaker:

Helsetilsynet i Vestfold mottok 2 henvendelser fra politiet vedrørende etterforskning i 2009. Helsetilsynet i Vestfold hadde ingen saker i 2009 der vi ba politiet om å etterforske en sak uten forutgående henvendelse fra politiet.

82.2 Planlagt tilsyn

Helsetilsynet i Vestfold gjennomførte i 2009 totalt 13 systemrevisjoner på helsesiden. Resultatkravene var 16. Ett tilsyn med privatpraktiserende psykolog var planlagt i desember 2009. Pga forhold som skyldtes psykologen måtte revisjonen utsettes til januar 2010. Vi hadde og planlagt to tilsyn etter satsningen på tilsyn med tjenestene med eldre, slik det opprinnelig ble varslet, men senere avlyst fra Statens helsetilsyn. Det ble ikke tid til å planlegge samt å sette av personale til planlegging av nye tilsyn. Dette fordi de samme personene fikk oppgaven med å håndtere oppfølgingen av pandemien.

Vi gjennomførte i 2009 5 systemrevisjoner med helsepersonells meldeplikt til barneverntjenesten. Det var 3 systemrevisjoner ved spesialisthelsetjenesten og 2 systemrevisjoner ved kommunale legevakter. 4 av 5 steder var det avvik.

Helsetilsynet i Vestfold gjennomførte en systemrevisjon med privatpraktiserende psykiaters journalføring i 2009. Det ble gitt avvik.

Helsetilsynet i Vestfold gjennomførte en systemrevisjon med journalføring ved sykehjem. Det ble gitt avvik.

Helsetilsynet i Vestfold gjennomførte to systemrevisjoner ved Sykehuset i Vestfold HF i 2009. Det ble gitt avvik ved begge tilsynene.

Det ble gjennomført systemrevisjon i tre kommuner med temaet helse- og sosialtjenester til barn i barne- og avlastningsbolig. Det ble gitt ett avvik.

82.3 Områdeovervåking

Helsetilsynet i Vestfold har registrert 160 § 3-3 meldinger i 2009.

82.4 Klager etter helsetjenestelovgivningen

Helsetilsynet i Vestfold mottok 20 rettighetsklager og behandlet 18 i 2009. For saker som gjelder dekning av reiseutgifter var kravet median saksbehandlingstid 3 mnd eller mindre. Median saksbehandlingstid i Vestfold for disse sakene var 70 dager. For andre klager var det krav om at 90% av sakene skulle behandles innen 3 mnd. I Vestfold 2009 ble 90% av sakene behandlet innen 69 dager.

Pasientrettighetsloven kap 4A

Helsetilsynet i Vestfold mottok ingen klager på vedtak etter pasientrettighetsloven kap 4A i 2009. Saksbehandlingstid er ikke beregnet, da det ikke er behandlet klagesaker. Informasjon om de saker vi har fått som kopimottaker følger under:

Kopi av vedtak:

1. Antall mottatte kopier av vedtak - 66
2. Antall mottatte kopier av vedtak som varer mer enn 3 mnd - 40
3. Antall mottatte kopier av vedtak tatt til etterretning - 10
4. Antall vedtak som besvares - 44
5. Antall vedtak opphevet - 14
6. Antall vedtak endret - 1

Til punkt 3. Det er kun vedtak under 3 mnd som egentlig tas til etterretning (alle andre overprøves automatisk - senest etter 3 mnd). Men i dette tallet tar vi tatt utgangspunkt i alle vedtak og fører på alle saker hvor vi ikke gjør noe mer pluss de som vi først gjør noe etter 3 mnd.

Til punkt 4. Her har vi tatt med alle saker som krever videre skriftlig korrespondanse, tilbakemeldinger i form av veiledning eller innhenting av informasjon.

Til punkt 5. Her er det tatt med saker som faktisk er opphevet og saker som det er besluttet internt at skal oppheves. Det er ikke alle saker som er ferdigbehandlet og tallet på opphevede saker kan derfor bli høyere.

82.5 Andre oppdrag

Psykiatrien i Vestfold, enhet Vestfoldklinikken, har i løpet av 2009 hatt 15 plasseringer (2 kvinner og 13

menn) med hjemmel i lov om sosiale tjenester § 6-2. Av disse er 11 plasseringer skjedd i henhold til samme lov § 6-2, 4. ledd (midlertidig vedtak). Alle plasseringene er skjedd etter behandling og henvisning fra kommuner utenfor Vestfold.

Om tilsyn med helse- og sosialtjenester til eldre: Vi ha opprettet et eget internt prosjekt som har kartlagt tjenestetilsundet til eldre. Det er gjennomført intervjuer med 5 grupper av fagfolk/forskningsmiljø (sykehjem, undervisningssykehjem, geriatrik avdeling ved Sykehuset i Vestfold, psykogeriatrisk avdeling ved Psykiatrien i Vestfold og Kompetansesenteret for aldersdemens). Det er også foretatt gjennomgng av alle §3-3-meldinger som gjelder eldre. Gruppens arbeid vil fortsette for neste fase av tilsyn med spesialsithelsetjenesten og samhandling.

Samferdselsdepartementet

Resultatområde 91 Avkjørselssaker etter vegloven

Det er behandlet 6 saker.

Resultatområde 92 Konesjon til anlegg og drift av taubaner

Det er ikke behandlet saker.

Ressursrapportering

Resultatområde	FMVE	Sum
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 91 og 92	1	1
Sum:	1	1

Utenriksdepartementet

Resultatområde 93 Apostiller

Det er behandlet 1194 apostiller.

Resultatområde 94 Forberedelse av saker om honorære konsuler

Det er ikke behandlet saker.

Ressursrapportering

Resultatområde	FMVE	Sum
----------------	------	-----

1510 Fagdep. 1510 Fagdep.

Resultatområde 93 og 94	4		4	0
Sum:	4	0	4	0

Kultur- og kirke departementet

Resultatområde 95 Tros- og livssynssamfunn

Det er behandlet 108 saker.

Resultatområde 96 Gravferdsloven

Det er behandlet 92 saker.

Resultatområde 97 Lov om helligdager og helligdagsfred

Det er behandlet 1 sak.

Ressursrapportering

Resultatområde	FMVE		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 95, 96 og 97	9		9	0
Sum:	9	0	9	0

Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Resultatområde 98 Oppdrag på det administrative området

Fylkesmannen har kontinuerlig fokus på ressursinnsats og kompetanse innenfor de administrative fagområder. Vi tilstreber å levere god og tilstrekkelig kvalitet basert på hva organisasjonen har behov for.

98.1 Rekruttere og beholde medarbeidere

Ved utlysning av stillinger blir det informert om at vi har som mål å oppnå en balansert alders- og kjønnsammensetning, og å rekruttere personer med innvandrerbakgrunn og redusert funksjonsevne. Stillingsøkere med innvandrerbakgrunn skal alltid innkalles til intervju, dersom de fyller kvalifikasjonskravene til stillingen. Dersom det har vært søkere med innvandrerbakgrunn, og disse ikke har vært innkalt til intervju, skal årsaken til dette begrunnes i innstillingen til tilsetningsrådet. Vi sender alle stillingsannonser til egen kontaktperson i NAV, som har ansvar for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn.

Vi jobber svært aktivt med ergonomisk tilrettelegging av arbeidsplassene, vi har årlige vernerunder, og vi har innført en time pr. uke til frivillig trening. Vi har tett samarbeid med vår bedriftshelsetjeneste, med særskilt fokus på muskel- og skjelettplagere. Medarbeidere som står i ulike livskriser får tilbud om individuell coaching, etter

vurdering av behov. Sykefraværet varierer noe gjennom året, og følges nøye opp av ledelsen og AMU. Målet for 2009 om reduksjon av sykefraværet ble ikke nådd. Måltallet var på 5 %, mens faktisk sykefravær, legemeldt og egenmeldt, var på 5,93 %. Mye av fraværet skyldes langvarig sykdom og påvente av behandling og/eller operasjoner. Våre lokale IA-delmål og -tiltak sendes NAV arbeidslivssenter. Delmål og tiltak er også utarbeidet i samråd med NAV arbeidslivssenter.

Embetet har deltatt i "seniorforsøket" hvor alle medarbeidere født før 1945 fikk tilbud om 80 % jobb og 100 % lønn. Forsøket ble avsluttet pr. 1. august 2009, og 9 personer har deltatt i forsøket. To personer som deltok i forsøket fyllte 67 år i 2009, og valgte å gå av med alderspensjon, og en person valgte å gå over på AFP i 20 % av stillingen. Resten av de som deltok i forsøket har gått tilbake i 100 % stilling. Generelt har embetet greid å beholde eldre medarbeidere, de fleste frem til ordinær pensjonsalder. Vi ser også nå en økende tendens til at medarbeidere ønsker å stå i stilling utover fylte 67 år. Dette kan være et resultat av at vi bruker ordning med velferdspermisjon aktivt, rettet mot ulike livsfaser, at vi har høyt fokus på tilrettelegging av arbeidsplasser, arbeidsmengde, og prioriteringskompetanse. Rett arbeidsmengde og prioriteringskompetanse er viktige fokusområder sett i sammenheng med ønsket effekt av den 6. ferieuken og seniorfridager.

Tilsatte med innvandrerbakgrunn

Embete	Antall 2008	% 2008	Antall 2009	% 2009
FMVE	0	0	1	1,1
Sum	0	0	1	0

98.2 Kompetanseutvikling

Fylkesmannen har gjennom mange år arbeidet målrettet med å utvikle styrings- og arbeidsformer som skal gi gode resultater og gode arbeidsbetingelser. Dette forutsetter også evne og vilje til kontinuerlig å analysere, utfordre og justere etablert praksis i organisasjonen. Vår erfaring er at dette skjer best i bredt forankrede prosesser der kompetanse er en gjennomgående bunnplanke.

Kompetanseprosjektet som embetet gjennomførte i 2007/2008 kastet av seg noen utviklingsprosjekter, som fortsatte i 2009/2010 innenfor områdene

- Prioriteringsledelse, som knytter seg til utfordringer når pålagte og forventede oppgaver ikke er forenlig med tilgjengelig tidsressurs.
- Videreutvikling og kompetanseheving av IA-arbeidet.

Disse utviklingsprosjektene beregnes ferdigstillet i 2010.

I tillegg til sentrale tariffavsatte kompetanseutviklingsmidler, har embetet lokalt avsatt midler til kompetanseutvikling, hvor avdelingene håndterer fagspesifikke kompetansepåfyll og stipend til utdanning.

Fordeling menn/kvinner i lederstillinger

Embete	Kunngjorte lederstillinger	% tilsatte kvinner	% tilsatte menn	Antall kvinnelige ledere	Antall mannlige ledere
FMVE	1	100	0	2	5

Fordeling av kompetansemidler

Embete	% kompetanse kvinner	% kompetanse menn	% under 50 år	% over 50 år
FMVE	54	46	44	56

98.3 Medvirkning

Generell informasjon til alle ansatte foregår ved hjelp av fylkesmannens intranett, avdelingsmøter og allmøter. Fylkesmannen har samarbeidsmøter med organisasjonene etter Hovedavtalen og vår lokale tilpasningsavtale hver annen måned, i tillegg til budsjettmøter. I samarbeidsmøtene tas det opp saker til informasjon, drøfting og forhandling i h.h.t. Hovedavtalens regler og vår lokale tilpasningsavtale. I særskilte saker nedsettes det representative arbeidsgrupper i samarbeid med organisasjonene.

98.4 Likestilling og likeverd

Likestillingsperspektivet er implementert i de ulike personalpolitiske områdene som; rekruttering, lønn, og kompetanseutvikling. Målsettinger og tiltak nedfelt i våre personalpolitiske områder ivaretas gjennom vår

virksomhetsplanlegging, medarbeidersamtaler, ledelsens rapporteringsrutiner, og i våre rutinekokumenter.

Lønnsstatistikk for året 2009

Hos Fylkesmannen i Vestfold var det 94,86 årsverk ved utgangen av 2009, hvorav kvinner innehar 50,76 årsverk og menn innehar 44,1 årsverk.

Nåe det gjelder lønnsutviklingen har vi sett på tilsvarende grupperingene som i tidligere års rapporter. Gjennomsnittstallene for kvinner og menn splittet opp i lønnstrinnintervaller. I intervallene opp til ltr 50, er det kun kvinner som er tilsatt, og dette dreier seg i hovedsak om merkantile stillinger.

Øvre del av saksbehandlersjiktet og ledelsen domineres av menn. Når det gjelder avlønning i de ulike lønnstrinnsintervallene ligger lønningene for kvinner lavere enn for menn i intervallene fra 50 – 59 og fra 70 +, mens lønningene for kvinner ligger høyere enn for menn i intervallene fra 60 - 69. Fylkesmannen selv er ikke med i statistikken.

Ser vi på et utvalg stillingskoder varierer lønnen noe mellom gruppene, men det kan vanskelig påvises systematiske forskjeller. Som seniorrådgiver er det tilsatt 18,53 årsverk menn, og 7,8 årsverk kvinner, og lønnen er tilnærmet lik for kvinner og menn. Som rådgiver er det tilsatt 8 årsverk menn, og 15,02 årsverk kvinner, og også her er lønnen tilnærmet lik for kvinner og menn. Som førstekonsulent er det tilsatt 1 årsverk menn, og 5,2 årsverk kvinner, hvorav menn har den høyeste avlønning. Som konsulent er det tilsatt 0 årsverk menn, og 11,78 årsverk kvinner.

Fylkesmannen er av den oppfatning at vårt likestillingsfokus er solid forankret i vår personalpolitikk. Fokuset på likestilling løftes med jevne mellomrom opp gjennom vår evaluering av de ulike personalpolitiske områdene med tilhørende rutiner, for løpende håndtering av disse.

Vi har lyst ut en lederstilling i 2009. Ansatte i lederstillinger pr. 31.12.2009:

- 1 kvinne
- 5 menn

I tillegg er fylkesmannen kvinne.

På lik linje som med likestillingsarbeidet, jobber embetet hele tiden med å tilrettelegge arbeidsplassen for inkludering av personer med ulike utfordringer, som vi har redegjort for under pkt. 98.1. Et systematisk arbeid med fokus på universell utforming, er imidlertid satt på agendaen for 2010. Vi har knyttet til oss ekstern kompetanse, for utvikling av interne handlingsplan for universell utforming og økt tilgjengelig av vårt bygg, både som arbeidsplass og som besøksbygg. Vi skal i 2010 også ha fokus på økt kompetanse og bevissthet på universell utforming, for å bygge ned barrierer og hindre diskriminering, jf også rapporteringsområde 46.

98.5 Føringer på IKT-området

Informasjonssikkerhet

Fylkesmannen i Vestfold har et fungerende sikkerhetsutvalg som ivaretar at personsensitiv informasjon behandles i følge personopplysningsloven og forskrift om behandling av personopplysninger. Revisjon av eksisterende ”Retningslinjer for informasjonssikkerhet” for bl.a. å ivareta fjernaksessløsningen ble ikke foretatt i 2009, men er planlagt gjennomført i første halvår 2010.

Embetet har laget retningslinjer for bruk av fjernaksess. Disse har følgende hovedpunkter: Fjernaksess mot embetets systemer skal kun skje via den sentrale løsningen i FRI.

- Alle våre brukere har fjerntilgang til e-post, intranett og tidsregistrering. Brukere med formell avtale om hjemmekontor og som ikke har tilgang til å behandle skjermert informasjon i Ephorte kan få full tilgang.

GIS

Fylkesmannen i Vestfold har i mai 2009 besatt stillingen som GIS-rådgiver etter en lengre vakanse. Stillingen er plassert i IT-gruppen og deler også organisasjonsmessig hovedavdeling med Arkivgruppa. GIS vil dermed kunne framstå som en ressurs for hele embetet. GIS-arbeidet er forankret i embetets virksomhetsplaner for 2010. Vi har

også etablert er samarbeid med nabofylkene og med ulike samarbeidsarenaer i regionen.

Microsoft lisensiering

Vi bruker støttesystemer for å holde orden på installerte versjoner av Microsoft programvare som er lisensiert i departementets avtale med Microsoft. For å holde oss innefor våre kvoter bruker vi Open Office på flere av våre bærbare datamaskiner. Disse er heller ikke medlem av vårt Microsoft nettverk for å unngå at de utløser lisenser av typen CAL.

Elektronisk forvaltning

Fylkesmannen i Vestfold følger opp sentrale systemer og prosjekter. Vi bruker elektroniske løsninger for bl.a. ansettelser, fri rettshjelp og partistøtte. Vi anser det som viktig at nye løsninger knyttes tett opp til Ephorte og eksisterende infrastruktur.

I 2009 ble det satt i gang et nytt prosjekt for Elektronisk dokumentutveksling (EDU) sammen med flere kommuner i Vestfold. Prosjektet baserer seg på prinsipper og løsninger fra BEST-prosjektet og er støttet økonomisk av DIFI.

Resultatområde 99 Partistøtteordningen

Det er behandlet 41 saker.

Ressursrapportering

Resultatområde	FMVE	Sum
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 99	1	1 0
Sum:	1 0	1 0